

YÜKSEK ÖĞRETİM DERGİSİ

YÖK YÜKSEK ÖĞRETİM DERGİSİ

Sahibi

Prof. Dr. M. A. Yekta SARAC

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Süleyman Necati AKÇEŞME

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Rahmi ER

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

Prof. Dr. Sezer Ş. KOMSULOĞLU

Prof. Dr. Özer KANBUROĞLU

Şener ASLAN

Fatih TİĞLİ

Ali BULUT

Görsel Yönetmen ve Tasarım

Kader AÇIK

Dergi İletişim

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

06539 Bilkent Ankara-Türkiye

E-Posta: yuksekogretimdergisi@gmail.com

Telefon: +90 (312) 298 70 00

Basım Yeri

Oluşur Basım Hizmetleri A.Ş.

Yüzyıl Mahallesi Mas-Sit. Matbaacılar Sitesi

4. Cad.

No: 52-53 Bağcılar

İstanbul – Türkiye

ISSN: 2458-9292

Yılda 4 kez yayımlanır.

2.500 Adet basılmıştır.

Dergideki tüm yazıların her türlü hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Sunuş

Yüksek Öğretim Dergimizin 4. sayısı ile sizleri selamlıyoruz.

Küresel sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel entegrasyonlar, kurumsal etkileşimler ve işbirlikleri, ulaşım ve erişim olanaklarının artması, 21. Yüzyılda küresel bir dinamizm ortaya koymuştur. Yükseköğretimde, öğrencilerin kendi ülkeleri dışında farklı bilimsel ve entelektüel birikimlerden yararlanma isteği, bütün dünyada son yılların önemli kavramları arasındadır.

Dünya'da, 1970'li yıllarda 800 bin civarında olan uluslararası öğrenci sayısı, 2016'da 5 milyona ulaşmıştır ve 2025'te bu sayının 8 milyona çıkması beklenmektedir (OECD Kaynakları). Geçmiş yıllarda uluslararası öğrencilerin tercih ettiği ülkeler değişiklik göstermektedir. Uluslararası öğrencilerin tercihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri halen en popüler ülkedir. ABD'yi İngiltere, Almanya, Fransa, Avustralya ve Kanada takip etmektedir. Dünyadaki uluslararası öğrenci popülasyonunun neredeyse yarısı bu 6 ülkede eğitim almaktadır.

Uluslararası öğrenci kitlesinde ise Asya, Çin, Hindistan ve Güney Kore başı çekmektedir. Her 6 öğrenciden biri Çinlidir ve ülkeleri dışında okuyan öğrencilerin % 53'ü Asyalı öğrencilerdir.

Uluslararası öğrenciler konusu, Türkiye'de de 10. Kalkınma Planı ile ülkenin öncelikleri arasına girmiştir. 2016'da Dünya'da, Türkiye'yi tercih eden uluslararası öğrencilerin oranı 0,8'dir ve 2018'de bu oranın %1,5'lara çıkarılması hedeflenmektedir. Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısı 2000'li yıllarda 16 bin iken 2017'de 110 bine ulaşmıştır. Ve ilk 10 ülkeyi (Azerbaycan, Suriye, Türkmenistan, İran, Afganistan, Irak, Yunanistan, Libya, Kırgızistan ve Kazakistan) oluşturmaktadır.

2016-2017 yılında Uluslararası öğrencileri doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen bütün konular, yükseköğretim gündeminde tartışmaya açılmıştır ve iyi sonuçlar için yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Uluslararasılaşma kavramında diğer önemli bir konu, öğrenci odaklı çalışmalardan, ülkeler arası projeler ve birlikte araştırma kapasitesinin geliştirilmesine doğru kaymaktadır. Böylece endüstriyel Ar-Ge ve araştırma birliktelikleri karşılıklı olarak her iki kurumunda yararına olmaktadır. (Multilateral collaboration).

Bu bağlamdan olmak üzere, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının, yükseköğretimin uluslararasılaşması hedefleri çerçevesinde kullandığı etkin araçlardan biri de, yabancı ülkeler ile imzalanan mutabakat zabıtlarıdır. İki ülke arasındaki mevcut işbirliğini geliştirmek veya yeni işbirliği olanaklarını tesis etmek amacıyla stratejik işbirliğine yönelik imzalanan bu mutabakat zabıtları akademik değişimin yanı sıra kültürler arası diyalog, müzakere ve etkileşimi artırma, araştırma ve bilgiyi paylaşma suretiyle her iki ülke için de önemli katkılar sağlamaktadır.

Yükseköğretim Kurulunda son 2 yılda 18 ülke (Arnavutluk, Ukrayna, İran, Katar, Kosova, Makedonya, Malezya Kelantan Eyaleti, Pakistan, Ruanda, Sudan, Tunus, Fas, Cezayir, Irak, Cibuti, Belarus, Gambia, Uganda) ile toplam 20 adet anlaşma (MoU) imzalanmıştır.

Bütün bu çalışmaların verimi, yükseköğretimde eğitim ve araştırma alanında kaliteyi ön plana çekmekle alınabilmektedir. Derginin bu sayısında bu alanda yapılan çalışmalardan örnekler sunmaktayız.

Saygılarımla.

Prof. Dr. M. A. Yekta SARAÇ
YÖK Başkanı

İÇİNDEKİLER

- 6 DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU, YÖK'TE AKADEMİSYENLER İLE BULUŞTU
- 9 BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ FARUK ÖZLÜ, YÖK'TE AKADEMİSYENLER İLE BULUŞTU
- 12 "TÜRK YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİNDE SURİYELİ ÖĞRENCİLER" ULUSLARARASI KONFERANS
- 16 TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİMDE ULUSLARARASILAŞMA
- 20 ÇANAKKALE CEPHESİ NEDEN AÇILDI

- 24 YÖK'TEN UKRAYNA İLE YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA STRATEJİK İŞ BİRLİĞİ ANTLAŞMASI
- 26 PAKİSTAN ÜNİVERSİTELERİNİN AKADEMİK KADROLARINI TÜRKİYE'DE YETİŞTİRMİYİ ÖNGÖREN MUTABAKAT BELGESİ İMZALANDI
- 28 CİBUTİ SAĞLIK BAKANİ DJAMA ELMİ OKİEH'DEN YÖK'E ZİYARET
- 29 21. YÜZYILDA YÜKSEKÖĞRETİMDE YENİ GÖRÜŞLER-YENİ HEDEFLER TOPLANTILARININ İLKİ YÖK'TE DÜZENLENDİ
- 31 NADİR HASTALIKLAR

- 33 2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI "YÖK KÜLTÜR-SANAT SÖYLEŞİLERİ" NİN ÜÇÜNCÜSÜ AMASYA ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ
- 35 ÜNİVERSİTELERİN KADIN ARAŞTIRMALARI MERKEZLERİ YÖK'TE BİR ARAYA GELDİ
- 38 "MÜZİK ÜNİVERSİTESİ ARAMA KONFERANSI" DÜZENLENDİ
- 42 "TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ARAPÇA ÖĞRETİMİ ÇALIŞTAYI" DÜZENLENDİ
- 44 YÖK SAĞLIK SÖYLEŞİLERİ "YENİ UFUKLAR: KANSER ARAŞTIRMALARINDA TÜRKİYE"

46 ORGAN NAKLİNE BİR
BAKIŞ: YAŞAYAN PARÇAMIZ
BAĞIŞLANAN ORGANLARIMIZ

51 KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
BİR TARİH VE ARKEOLOJİ
MİRASI: ANI ÖREN YERİ

54 ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ

58 İSKENDERUN TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
TEKNOVERSİTE

60 ATILIM
ÜNİVERSİTESİ

64 ŞİİR VE MUSİKİ
MÜNASEBETİNE BAKIŞLAR

68 E-DEVLET ÜZERİNDEN
“DENKLİK BAŞVURU
SORGULAMASI”
YAPILABİLECEK

70 YÖKDİL
SINAVI

71 SABANCI ÜNİVERSİTESİ
LİSE YAZ OKULU LİSE
ÖĞRENCİLERİNE ÜNİVERSİTE
ÖNCESİ GERÇEK BİR
ÜNİVERSİTE DENEYİMİ
SUNUYOR

74 KARABÜK ÜNİVERSİTESİ'NDE
ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER...

75 NECMETTİN ERBAKAN
ÜNİVERSİTESİ OTİZM
ÇALIŞMALARI UYGULAMA ve
ARAŞTIRMA MERKEZİ

79 MİLLİ İSTİHDAM
SEFERBERLİĞİNE ALKÜ'DEN
DESTEK

80 MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
BİTKİ SAĞLIĞI KLİNİĞİ
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ (BİSAK)

82 TÜRK RESMİNDE
DIŞAVURUMCULUK

86 “DEVLETİN GELECEĞİ
GELECEĞİN DEVLETİ: 21.
YÜZYILDA TÜRK DEVLET
GELENEĞİ ÜZERİNE
ÖNGÖRÜLER KONFERANSI”
DÜZENLENDİ

88 “TÜRKİYE'DE MÜHENDİSLİK
EĞİTİMİNİN NİTELİĞİNİN
ARTIRILMASINA YÖNELİK YENİ
AÇILIMLAR” TOPLANTISI

90 UÇAK VE
UZAY BİLİMLERİ

93 YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ

98 BASINDA
YÖK

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU, YÖK'TE AKADEMİSYENLER İLE BULUŞTU

17 Ocak 2017 / Ankara

Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ve YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, üniversitelerin siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinin uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi alanındaki ilgili akademik birim yöneticileri ile YÖK Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıda bir araya geldi.

Uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi alanında, eğitim ve bilim odaklı strateji ve politikalarının görüşüldüğü toplantının açılışında YÖK Başkanı Saraç ve Bakan Çavuşoğlu birer konuşma gerçekleştirdi.

YÖK Başkanı Saraç, Bakan Çavuşoğlu'nu Yükseköğretim Kurulunda ağırlamaktan ve bugünkü beraberliğin ana

konusu olan ülkemizin dış ilişkilerine yönelik politikalar ile ilgili görüşlerini Sayın Bakandan dinleyecek olmaktan mutluluk duyduğunu belirterek konuşmasına başladı.

Karşılıklı anlayış, hoşgörü, dostluk ve saygıya en çok ihtiyaç duyulduğu zor zamanlardan geçildiğini söyleyen YÖK Başkanı, bütün bu zor günlere rağmen ülkemizin

2023 yılında dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri olma çalışmalarının hepimiz için en önemli ve en ciddi hedef olduğunun altını çizdi.

Son 10 yılda yaşanan bu büyüme sürecinin bundan sonraki aşamasının nitelik ve kalite bakımından büyümek olduğunu ifade etti, YÖK çalışmalarını anlattı:

Hem akademiye, hem endüstride doktora derecesine sahip insan kaynaklarının nitelik ve nicelik olarak artırılabilmesi için 'Ülkemiz için öncelikli olan ve öğretim üyesi ihtiyacı olan belli alanlarda ihtisaslaşacak 1000 Yönlendirilmiş Araştırma Görevlisi Alımı' için ilana çıktık.

Bu yıl bu çalışmaların yanı sıra yeni bir başlık olarak araştırma üniversiteleri çalışmalarının da öne alınacağı bir dönem olacaktır.

2000'li yıllarda uluslararasılaşma bütün dünyada yükseköğretimin temel bir unsuru haline geldiğini sözlerine ekleyen Saraç, üniversitelerin geleceğe yönelik stratejilerinden birinin bu olduğunu vurguladı.

Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısının 2000'li yıllarda 20 binler civarında iken bugün 100 binli rakamlara ulaştığını ifade etti ve şu bilgileri verdi:

"189 ülkeden öğrenciler okutmaktayız. Ülkemize en çok öğrenci gönderen ülkeler arasında ilk 10'da sırasıyla Azerbaycan, Türkmenistan, Suriye, İran, Afganistan, Irak,

Yunanistan, Kırgızistan, Kazakistan ve Kosova gelmektedir. Ülkemizde uluslararası öğrencilerin %80'i devlet üniversitelerinde % 20'si vakıf üniversitelerindedir. Uluslararası öğrenciler, il olarak en çok İstanbul, Ankara, İzmir, Konya ve Erzurum'u tercih etmektedirler."

Bugün dünyanın önemli insani meselelerinden biri olan göç konusunun ana başlıklarından birisinin mülteci gençler olduğunu belirten Başkan Saraç, "Türkiye'de geçici koruma altında bulunan 19-24 yaş arası Suriyeli vatandaşlarımızın sayısı Ağustos itibari ile 392 bin civarındadır, ve yine 2016 yılı itibari ile ülkemizde yükseköğretim gören Suriyeli vatandaşların sayısı 10 bini bulmuştur, 2014 yılından bu yana Suriyeli gençlerin yükseköğretime erişimi ile ilgili Yükseköğretim Kurulu olarak destekleyici bir dizi kararlar alınmıştır. Ankara ve İstanbul gibi büyük kentlerdeki üniversitelerimize ilaveten özellikle Çukurova, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Harran, Mersin, Mustafa Kemal ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitelerinde Suriye ve Irak kökenli öğrencilerin kabulü çerçevesinde yoğun gayretler verilmektedir.

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile Yükseköğretim Kurulu arasında, ülkemizde bulunan yabancı öğrenciler ile akademisyenlerin ve aile üyelerinin ikamet izni işlemlerinin hızlandırılması ve güvenli veri paylaşımının sağlanması amacıyla iki ayrı protokol imzaladıklarını söyleyen Saraç, 35 yıllık YÖK tarihinde bakan düzeyinde imzalanan 27 mutabakat zaptı ve uluslararası anlaşmanın 14'ünün son iki yılda imzalandığının altını çizdi.

"Yeni YÖK" olarak tarihimizde ilk defa yurtdışı burs programlarını başlattıklarını ve Müslüman Frankofon Ülkelerle ilişkileri geliştirmeyi amaçlayarak Afrika ülkelerinin siyasi, ekonomik ve sosyal kalkınma hamlelerine eğitim amaçlı katkıda bulunduklarını söyledi.

Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ise, Bakanlık olarak bundan sonraki süreçte akademisyenlerle zaman zaman bir araya gelerek Türk dış politikasını birlikte gözden geçirmek istediklerini belirtti.

Yurt dışında FETÖ ile mücadele konusuna da değinen Çavuşoğlu, YÖK ile FETÖ'ye bağlı üniversitelerin du-

rumuyla ilgili çalıştıklarını söylerken, akademisyenlere Türkiye'yi yurt dışında anlatmada çok önemli görevler düştüğünün önemine değindi.

Maarif Vakfı ile bu yapıya bağlı okulların devrini veya kapatılmasını sağladıklarını dile getiren Çavuşoğlu, bugüne kadar 120 kuruluşun kapanmasını veya devrini gerçekleştirdiklerini vurguladı.

Türkiye'nin çevresindeki sorunların herkese problem olarak yansıdığını belirten Çavuşoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Türkiye olarak sorunların olduğu yerde çözüm için katkı sağlamaya çalışıyoruz. Eğer dışarıdaki sorunları çözemezseniz o sorunlar size gelir. Bu ister terör, ister çevre ve ister ekonomik sorunlar olsun. Hangi sorun olursa olsun bu sorunların çözümüne katkı sağlamamız lazım. Bugün terör neredeyse gidip orada o terörü yeneemezseniz, yok edemezseniz, o terörist size gelir. Bugüne kadar Batı ve Avrupa ülkelerinin esasen yaklaşımındaki

eksiklik buydu. Nasıl olsa bizden uzak. Terörle mücadelede hiç ayırım yapmadan, çifte standarda girmeden, iyi kötü terörist tanımlı yapmadan mücadeleyi hep birlikte sürdürmemiz lazım."

Konuşmaların ardından YÖK Başkanı ve Dışişleri Bakanı ile katılımcılar arasında gerçekleşen soru-cevap bölümüne geçildi.

Dışişleri Bakanı ile YÖK Başkanı; bazı rektörler, uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimleri bölümlerinin bulunduğu siyasal bilimler, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinin dekanları, eğitimden sorumlu dekan yardımcısı, bölüm başkanları ve ilgili bilim dallarının öğretim üyelerinden gelen soruları yanıtladı.

Karşılıklı soru-cevap bölümü ile geleceğe yönelik eğitim ve bilim odaklı akademik süreçte neler yapılabileceğine dair üniversite yöneticilerinden görüşler alındı.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ,

YÖK'TE AKADEMİSYENLER İLE BULUŞTU

8 Şubat 2017 / Ankara

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Dr. Faruk Özlü ve YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç; ülkemizin bilim, sanayi, teknoloji alanlarının eğitim odaklı strateji ve politikalarını görüşmek üzere ilgili birim yöneticileri ile YÖK Konferans Salonu'nda bir araya geldi.

Üniversitelerin ilgili mühendislik ve teknoloji fakültele-
rinin dekanları, fen bilimlerinin enstitü müdürleri, Türk
Bilim dünyasının önemli enstitülerinin yetkilileri ve ilgili
akademik birim yöneticilerinin katıldığı toplantının açılı-
şında YÖK Başkanı Saraç ve Bakan Özlü birer konuşma
gerçekleştirdi.

YÖK Başkanı Saraç, bugünkü beraberliğin ana konusu
olan ülkemizin bilim, sanayi ve teknolojik gelişmelerine
yönelik politikalarını ve görüşlerini Sayın Bakandan din-
leyecek olmaktan duyduğu mutluluğu belirterek konu-
şmasına başladı.

Üniversitemizin yakın zamana kadar sürdürdükleri
kendi kapalı devre anlayışlarından çıkmaları gerektiğini
söyleyen YÖK Başkanı, üniversitelerin bölgelerine, çev-
relerine ekonomik değer katan kurumlar haline gelmele-
rinin kaçınılmaz olduğunu ve artık bunun gerçekleşmesi
gerektiğini ifade etti.

Özellikle 2010'lu yıllardan itibaren internet teknolojileri-
nin, üniversitelerin temel değerlerinden biri olan öğretme
kısımını neredeyse devralmak üzere olduğunu sözlerine
ekleyen Saraç, kütüphane sisteminin bile internet üzerin-
den yürümesi, gerek online dersler, gerekse öğrencilerin
bilgiye internet üzerinden ulaşmasının üniversiteleri de
dönüştüreceğini vurguladı.

Araştırmacıların, elde ettikleri araştırma sonuçlarının
sadece makale yazımı ve yayınlanması seviyesinde kal-
maması gerektiğine değinen Saraç, bu çalışmaların eko-
nomik bir değer, sosyal bir değer veya bilimsel bir etki
yaratacak hale gelmesinde kendilerinin rol sahibi olma-
ları gerektiğini sözlerine ekledi.

Teknolojiye olan tüm bu gereksinimlerin, üniversiteler-
deki araştırma faaliyetlerine sanayinin ilgisini ve katkısını
güçlendirdiğini belirten Saraç "Yeni YÖK olarak bütün
bu bilinçler ile oluşturduğumuz komisyonlar marifetiyle
gerek yönettiğiniz Bilim ve Sanayi Bakanlığımız ile gerek
Türk sanayisi ile yakın ilişki içinde çalışmaktayız." dedi.

Gittikçe hızlanan bilgi birikimi, akademik üründe kalite
kavramı ve gelişen iletişim teknolojileri, disiplinlerarası
çalışmayı destekleyen önemli faktörler olarak karşımıza
çıkılmaktadır.

“

Bilimsel araştırmalarda kişiden
önce takım kavramı önemlidir.
YÖK Doktora Bursları 100/2000
projesinde de yeni alanlarda 'kümü-
latif kritik kitlelerin' oluşmasını, bu
grupların disiplinler arası çalışmalar
üretmesini, ve böylece Türk yükse-
köğretiminde araştırmacı, araştırma
ekibi gibi kavramların önemle ve
özenle artarak ön plana taşınmasını
teşvik ediyoruz.

”

2016'da Türk Yükseköğretime kazandırdığımız diğer
önemli bir başlık, üniversitelerin bölgesel kalkınma odak-
lı misyon farklılaşması ve ihtisaslaşmasıdır. Bu alanda
seçilen 5 üniversitenin çalışmalarını hep birlikte dikkatle
takip edeceğiz.

Karşımızda önemli bir gerçek var. Dünyamız sadece küreselleşmiyor, kentleşiyor da... Yani kentleşme, şehirleşme ya da kentsel dönüşüm, küreselleşmenin çok önemli bir boyutu. Bu alanda çalışma yapan araştırmacılar kentleri, 'Yeni Yerel Uluslar' olarak tanımlıyor."

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Dr. Faruk Özlü ise, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı denilince akla ilk olarak fen ve mühendislik bölümlerinin geldiğini belirterek, sanayi ve teknoloji ne kadar Bakanlığının konusu ise bütün olarak bilimin de kendilerinin konusu olduğuna işaret etti.

Bakanlığının üniversitelerle ilişkisinin de sadece üniversite-sanayi işbirliği ve teknoloji geliştirme üzerine kurulmadığını vurgulayan Özlü, üniversitelerin tamamını, bilim dallarının her birini çok önemsediklerini, özellikle TÜBİTAK programlarında bilim dallarının hepsine yönelik desteklerinin bulunduğunu anlattı.

Her bilim alanına eşit mesafede yaklaştıklarına işaret eden Özlü, "TÜBİTAK'ı yeniden yapılandırmakla ilgili çalışmalarımızı da inşallah son aşamaya getirmiş bulunuyoruz. İnce işçilik diyebileceğimiz son rötusları da yapacağız ve bu çalışmamızı da nihayete erdirdik. Pazartesi Bakanlar Kurulunda arz ettik. İnşallah bu yasalaşacak" diye konuştu.

Önümüzdeki dönemde araştırma, geliştirme ve teknoloji yönetim sistemimizde köklü, radikal bir değişikliğe gittiklerini ve bunu Türkiye'nin bu alanda sıçrama yapmasına imkan tanımak için yaptıklarını sözlerine ekleyen Bakan Faruk Özlü, Sayın Cumhurbaşkanının talimatıyla Antarktika'da bir bilim üssü oluşturmak için çalışma başlattıklarını ve üniversitelerin, bilim camialarının bu siyasi iradeyi desteklemesi gerektiğini belirtti.

Konuşmaların ardından YÖK Başkanı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile katılımcılar arasında gerçekleşen soru-cevap bölümüne geçildi.

“TÜRK YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİNDE SURİYELİ ÖĞRENCİLER”

ULUSLARARASI KONFERANS

9 Mart 2017 / Hatay

Yükseköğretim Kurulu tarafından, 9 Mart 2017’de Hatay’da Mustafa Kemal Üniversitesinde “Türk Yükseköğretim Sisteminde Suriyeli Öğrenciler” adlı uluslararası konferans düzenlendi.

Toplantıya Suriyeli öğrenci sayısı 100'ün üzerinde olan 50 üniversitemizin rektörleri ve konuyla ilgili akademisyenler katıldı. Sadece ülkemizde değil, aynı zamanda Ortadoğu coğrafyasında da Suriyeli öğrencilere yönelik şimdiye kadar gerçekleştirilen en kapsamlı uluslararası bu konferans da; Milli Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, AFAD ve YTB'nin üst düzey temsilcileri de yer aldılar.

Konferansta; ülkemiz dışından, AB destekli SPARK yükseköğretim fonu, İngiltere, Almanya, Fransa ve Hollanda'dan oluşan yükseköğretim konsorsiyumu HOPES, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı çerçevesinde burs veren Katar merkezli El Fakhoora Vakfı gibi uluslararası kurum ve kuruluşların temsilcileri katılım sağladılar.

Türk Yükseköğretiminde okuyan ve gelecek yıllarda okuyacak Suriyeli öğrencilerin yükseköğretim sistemimize entegrasyonu, uyum sorunlarının çözümleri gibi konuların detaylı bir şekilde tartışıldığı konferans, öğleden önce bir konferans ve öğleden sonra 2 çalıştay olarak gerçekleştirildi.

Bu yüzyılın insanlık dramının önemli bir yönünü ele alan konferansa yurtiçinden ve yurtdışından katılan tüm ka-

tılımcılara teşekkürlerini ileterek konuşmasına başlayan YÖK Başkanı Saraç, bugün burada ülkemizde bulunan genç Suriyeli kardeşlerimizin Türk Yükseköğretim sistemine dahil olmaları sürecinde atılacak adımları sağlamlaştırmak ve hızlandırmak için bulunduklarını belirtti.

Ülkemizde okuyan Suriyeli öğrenci sayısının bugün itibarıyla 15 bine ulaştığına dikkatleri çeken Saraç, bu konferansın düzenlenmesinin ve konferanstaki tartışılan konuların öneminin daha da fazla ortaya çıktığına değindi. Yaşananın basit bir mülteci krizi olmadığını ve bunun insanlığın, insan olmanın değerleri ile imtihanı olduğunu farkında olduklarını, başka milletlerin kayıtsızlığını mazeret kabul etmeden üzerlerine düşen görevi yerine getireceklerini ifade etti.

Başkan Saraç konuşmasında:

“Devletimiz bu kitlesel göçle ülkemize gelen Suriyelilere yönelik hizmetleri, temel olarak 2013 yılında kabul edilen Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ve Geçici Koruma Yönetmeliği ile düzenlemiş ve aynı zamanda işleyişe yönelik Göç Politikaları Kurulu gibi koordinasyon birimleri oluşturmuştur. AFAD'ın özellikle aciliyet içeren durumlarda ve tüm süreçteki katkısı ise mutlaka büyük övgüyle anılmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığımız da bu sü-

reçte adeta iki halkın Bakanlığı rolünü üstlenmiş olup yüzbinlerin eğitim ve öğretimine katkı sağlamaktadır. Bu süreçte ilgili tüm kamu kurumlarımız yapılan düzenlemeler doğrultusunda Suriyeli kardeşlerimize yönelik sağlık, eğitim, iş piyasasına erişim, sosyal yardım gibi temel başlıklarda çok önemli görevler yerine getirmişler ve hizmetler vermişlerdir. Tüm çabalarımızın mali arka planı bugün 26 milyar doları bulmuştur. Bu noktada ülkemize uluslararası arenada verilen destek sözlerinin büyük ölçüde karşılık bulmadığını hatırlatmak istiyorum. Bütün olumsuzluklara rağmen ülkemiz Sayın Cumhurbaşkanımızın konuşmalarından altını çizdiği gibi kardeşlerimizle, mazlumlara “Belde-i Emin” olmuştur. Bu durum bu toprakların özelliği ve mazluma şefkat kucağını açma bu milletin değişmez bir seciyesidir.”

Yükseköğretim Kurulu olarak Suriyeli kardeşlerimizin hem geleceğe dair umutlarını canlı tutmak, yaşama tutunmalarına yardımcı olmak hem de içinde yaşadıkları topluma uyum sağlamaları için çalışmalarda bulunduklarını sözlerine ekleyen YÖK Başkanı, “Öğrencilerin temel sorunu olan dil engelini aşabilmek ve onları sisteme dahil

edebilmek için; bazı üniversitelerimize misyon verilmiş ve bu çerçevede Çukurova, Gaziantep, Kahramanmaraş Sütçü İmam, Kilis 7 Aralık, Harran, Mersin, Mustafa Kemal, Osmaniye Korkut Ata Üniversitelerinde yurt dışından öğrenci kabulü çerçevesinde öğretim dili Türkçe ve/veya yabancı dilde daha esnek bir şekilde program açabilmeleri için bir dizi mevzuat değişikliği yapılmıştır.” diye konuştu.

Aslında Yükseköğretim Kurulu olarak bütün ülkelerden Türkiye’de eğitimini almaya gelen öğrencilerimizi en iyi

şekilde eğitmeye ve ülkemizde yüksek refah seviyesi ile yaşamlarını sürdürmelerine özen göstermekteyiz. Ancak takdir edilmelidir ki Suriyeli öğrenciler evlerini yurtlarını bırakarak ülkemize sığındılar bu nedenledir ki onların sorunları diğer uluslararası öğrencilerimizden farklılık göstermektedir. Bunun için ülke olarak dünyadaki hiçbir gelişmiş ve kalkınmış ülkenin göze alamayacağı büyük bedeller ödüyoruz.” dedi.

Açılış oturumunda, Türkiye Yükseköğretimindeki uluslararası öğrenciler ile ilgili bilgiler içeren bir sunum yapan YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Hasan Mandal, Türk yükseköğretim sisteminin çok hızlı geliştiğini anlattı.

Türkiye’de 110 bin yabancı uyruklu öğrenci olduğunu belirten Mandal, “Yabancı uyruklu öğrenciler arasında

sırayla Azerbaycan, Suriye, Türkmenistan, İran, Afganistan, Irak gibi ülkeler yer alıyor.” dedi.

Bu oturumda Suriyeli öğrencilerin sorunları, sisteme entegrasyonda yaşanan süreçler, dil sorunu ve burs olanakları detaylı bir şekilde ele alındı. Toplantıda ayrıca fonlama kuruluşları olan STICHTING ve SPARK yöneticileri ile YÖK arasında bir protokol imzalandı.

Uluslararası konferansta İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut Ak ve ÜAK Başkanı Prof. Dr. Ahmet Çamsarı başkanlığında, tüm rektör ve akademisyenlerin katılımı ile eş zamanlı 2 büyük çalıştay düzenlendi. Yapılan çalıştayın ardından YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A Yekta Saraç bir basın toplantısı düzenleyerek Konferans Sonuç Bildirgesi’ni kamuoyu ile paylaştı.

TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİMDE ULUSLARARASI LAŞMA

Uluslararasılaşma alanında dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak Türk yükseköğretim sistemi de son yıllarda büyük bir gelişme göstermiştir. Türk yükseköğretim sisteminin uluslararası çekim merkezi haline gelebilmesi, daha çok ve daha çeşitli ülkelerden öğrenci ve öğretim elemanı kazanabilmesi için çeşitli stratejiler geliştirilmekte, bu alanda izlenen politikalarla uluslararasılaşmanın dinamikleri güçlü tutulmaya çalışılmaktadır. Bologna Süreci, Erasmus ve Erasmus+ programları, Türkiye Bursları, Mevlana Değişim Programı, Ortak Diploma programları, Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı, YABSİS Projesi, TURQUAS Projesi, Okul Tanıma ve Denklik Yönetmeliği, doktora öğrencilerinin mezuniyetleri sonrası Türkiye'de kalış sürelerinin uzatılması, YÖK'ün uluslararası öğrencilere yönelik burs vermeye başlaması, bu süreci güçlendiren önemli girişimlerden bazılarıdır. Ayrıca YÖK'ün son iki yılda 18 ülke ile imzaladığı 20 adet mutabakat zaptı uluslararası düzeyde eğitim ve Ar-Ge çalışmalarının artışı sağlamaktadır.

Değişim Programları

Erasmus+ Programı

Erasmus Programı, Avrupa Birliği (AB) tarafından 1987 yılında kurulmuş öğrenci değişim programıdır.

İlk zamanlarından bu yana, program bir dizi önemli değişikliğe uğradı, etkinlik yelpazesi, yükseköğretim personelinin hareketliliği ve üniversiteler arasındaki

uluslararası işbirliğini içerecek şekilde genişletildi. 2007'de Programa, 2007-2013 yılları arasında uygulanmak üzere kabul edilmiş olan Hayat Boyu Öğrenme Programına dâhil edildi.

2013'te AB Kültür ve Eğitim Komitesi Erasmus Programını (altı diğer programla birlikte), 2014-2020 dönemi boyunca sürecektir olan, Erasmus+ adı altında tek bir yeni programla değiştirme önerisini kabul etti. Erasmus+, AB'nin eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanındaki tüm mevcut planlarını tek bir şemsiye program altında toplamış oldu.

Mevcut durumda Erasmus+ Programı, 28 AB üyesi ülke ile 5 AB üyesi olmayan program ülkesini (Norveç, İzlanda, Lihtenştayn, Makedonya ve Türkiye) ve bu ülkelerdeki üniversitelerin % 90'ını kapsamaktadır.

Erasmus+ Programı, programa dâhil ülkelerde kurulan ulusal ajanslar vasıtası ile yürütülmektedir. Türkiye'de "Ulusal Ajans" görevini üstlenmek üzere Ocak 2002 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Dairesi kurulmuştur.

2016-2017 akademik yılı itibarıyla Türkiye'de Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi sahibi 164 kurumdan 160 yükseköğretim kurumu öğrenci ve personel hareketliliği faaliyetlerine katılmaktadır.

Türkiye'ye Erasmus+ Programı ile en fazla öğrencinin geldiği ilk on ülke

	Ülke Adı	Öğrenci Sayısı
1	Almanya	8.644
2	Polonya	4.433
3	Fransa	3.212
4	Hollanda	3.085
5	İtalya	2.170
6	İspanya	1.779
7	Litvanya	1.671
8	Çek Cumhuriyeti	1.431
9	Belçika	1.133
10	Macaristan	886

Türkiye'den Erasmus+ Programı ile giden öğrencilerin en fazla tercih ettiği ilk on ülke

	Ülke Adı	Öğrenci Sayısı
1	Almanya	15.334
2	Polonya	12.912
3	İtalya	7.397
4	İspanya	5.851
5	Hollanda	4.469
6	Fransa	4.438
7	Çek Cumhuriyeti	3.749
8	İsveç	2.689
9	Portekiz	3.191
10	Macaristan	3.169

Mevlana Değişim Programları

Mevlana Değişim Programı, yurtiçinde eğitim veren yükseköğretim kurumlarını ile yurtdışında eğitim veren yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimini mümkün kılan bir programdır. Program, Yükseköğretim Kurulu tarafından diploma denklikleri tanınan yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır.

Bu değişim Programı ile öğrencilere 4 aylık burs ödemesi yapılmakta, ayrıca YÖK Yürütme Kurulu tarafından öğretim elamanlarına ulaşım ve aylık yaşam desteği verilmektedir.

2016/17 akademik yılından itibaren geçerli olmak üzere, “ülke odaklı” ve “alan odaklı” olarak iki kategoride yürütmeye başlamış ve bu arada yeni bir destek programı olarak Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı da uygulamaya konmuştur.

Ülke Odaklı Mevlana Değişim Programı

Ülke Odaklı Mevlana Değişim Programı, Yükseköğretim Kurulu'nun stratejik işbirliğine yönelik olarak protokol, mutabakat zaptı veya anlaşma imzalamış olduğu ülkelere özgü uygulamaya konan ve herhangi bir alan sınırlaması olmaksızın değişim gerçekleştirilmesini öngören bir programdır.

Ülke Odaklı Mevlana Değişim Programı ülke listesi

	Ülke Adı		Ülke Adı		Ülke Adı
1	Arnavutluk	9	Kırgızistan	16	Sudan
2	Azerbaycan	10	Kosova	17	Suudi Arabistan
3	Cezayir	11	Libya	18	Tunus
4	Cibuti	12	Makedonya	19	Türkmenistan
5	Fas	13	Malezya	20	Umman
6	İngiltere	14	Malta	21	Yemen
7	İran	15	Romanya		
8	Kazakistan				

Ortak Eğitim-Öğretim Programları

Türkiye'deki yükseköğretim kurumları ile yabancı yükseköğretim kurumları arasında imzalanan anlaşmalar yoluyla ortak eğitim-öğretim programları açılmaktadır. 2016 yılında lisans eğitimi veren 23 farklı üniversitede 71 program yer almaktadır. 2016 yılında bu programlardan 36'sı için, toplam 662 öğrenci kontenjanı ayrılmıştır.

Türkiye Bursları

2015/16 akademik yılında YTB (Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı) burslusu olarak sistemimize kayıtlı öğrenci toplamı 14.404'tür. Bu rakam aynı döneme ait toplam uluslararası öğrenci sayımızın yaklaşık %16,4'ünü oluşturmaktadır ve Türk yükseköğretiminin uluslararasılaşmasına büyük bir katkı sunmaktadır. Türkiye Burslarının önümüzdeki dönemde de aynı kontenjanlarla, fakat biraz daha lisansüstü yoğunluklu olarak sürdürülmesi planlanmaktadır.

Yeni Diploma Denklik Yönetmeliği

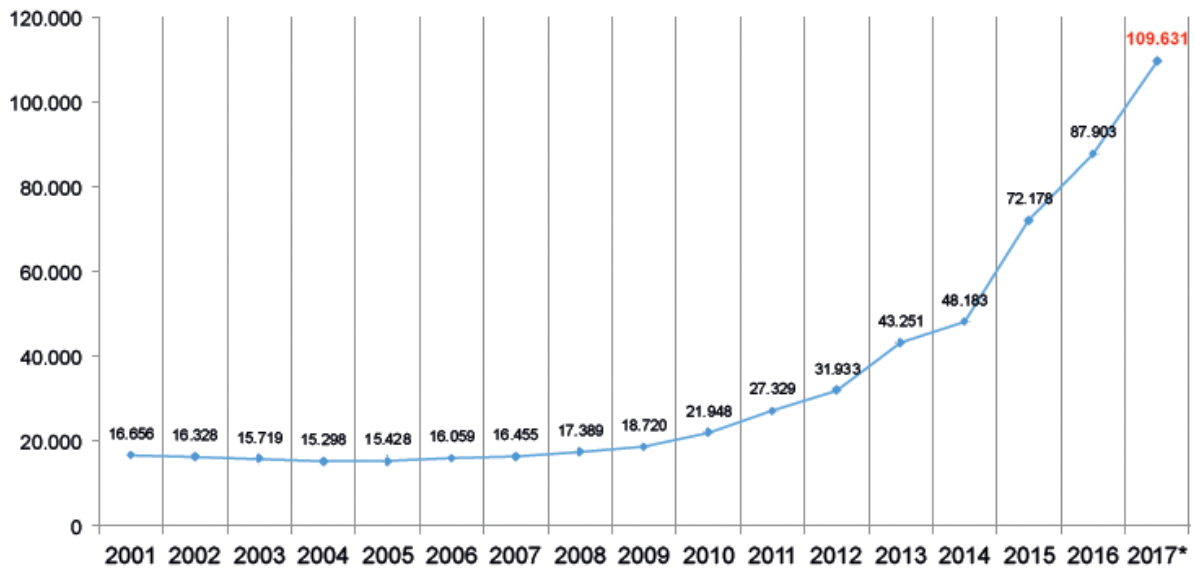
Küreselleşen dünyada ülke eğitim sistemlerinin farklılığı sebebiyle son yıllarda "denklik" kavramının yerini "tanıma" kavramı almış, ülkelerarası farklılıklar dikkate alınarak yeni tanıma mekanizmaları geliştirilmeye başlanmıştır.

YÖK'ün uluslararasılaşma politikasının bir gereği olarak Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Denklik Yönetmeliği üzerinde gerekli değişiklikler yapılmış ve uluslararası literatüre ve diğer ülke uygulamalarına uygun olarak adına "Tanıma" ifadesi eklenmek suretiyle Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği olarak 20 Şubat 2016 tarihinde yayımlanmıştır.

Uluslararası Öğrenciler

Türkiye'de 2002 yılında 16 bin civarında olan uluslararası öğrenci sayısı, Türk yükseköğretim alanının büyümesiyle birlikte 2010 yılında 27 bine yükselmiş, **2017 yılında 110 bin rakamına ulaşmıştır.**

Türkiye Yükseköğretimindeki Uluslararası Öğrenci Sayıları

Türkiye'ye en fazla öğrenci gönderen ülkeler arasında Azerbaycan ilk sırayı almakta, Azerbaycan'ı Türkmenistan, Suriye, İran ve Irak takip etmektedir.

Kültürel bağların ve coğrafi konumun yanı sıra son yıllarda yaşanan gelişmelerin öğrenci sayılarının değişiminde etkili olduğu söylenebilir.

Türkiye'de öğrencisi bulunan ilk 10 ülke (8 Mart itibarıyla)	
Ülke	Öğrenci Sayısı
Azerbaycan	15.090
Suriye	14.740
Türkmenistan	10.593
İran	6.201
Afganistan	5.313
Irak	5.244
Yunanistan	2.307
Libya	2.159
Kırgızistan	2.084
Kazakistan	2.068

Türkiye'ye en fazla uluslararası öğrenci gönderen on ülke 2015/16 yılı verilerine göre Türkiye'de en fazla uluslararası öğrenciler sırasıyla İstanbul, Anadolu ve Sakarya Üniversitesinde öğrenim görmektedirler. Bu üniversiteleri dördüncü sırada Gaziantep ve beşinci sırada Ankara Üniversitesi takip etmektedir.

Türkiye'de uluslararası öğrencilerin en fazla bulunduğu iller ise sırasıyla İstanbul, Ankara ve Eskişehir'dir. Bu illeri

dördüncü sırada İzmir ve beşinci sırada Gaziantep takip etmektedir.

Uluslararası Öğretim Elemanları

Türkiye'deki üniversitelerde çalışan yabancı öğretim elemanları arasında ilk sırada Amerika Birleşik Devletleri vatandaşları bulunmaktadır. ABD'yi sırasıyla Suriye, Azerbaycan, İngiltere ve İran vatandaşları takip etmektedir.

ÇANAKKALE CEPHESİ

NEDEN AÇILDI...

✎ Doç. Dr. Murat Karataş*

İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Boğazı'nı hedef alan bir saldırı planı yapmasında Rusya çok önemli bir rol oynamaktadır. Rusya'nın Kafkasya'da beliren Türk tehdidine karşı yardım isteği, İngiliz Harp Nazırı Lord Kitchener'in "esas hedefi İstanbul olan, Gelibolu Yarımadası'nı bombalamak ve ele geçirmek için bir deniz seferi hazırlığı"nı gündeme almasına neden olmuştur. İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Cephesi'ni açmasının nedenleri arasında en önemli ve tutarlı sebebin kendi batısında etkili olabilmesini sağlamak amacıyla Rusya ile irtibatın kurulması olduğu ilk bakışta anlaşılabilir. Bu irtibat sağlandığında iki taraf da savaşın nihayetini daha çabuk getireceğini öngören gereksinimleri karşılayacaktır. Rusya, silah ve cephaneye; Batı Avrupa ise Rus tahılına ulaşp, cepheledeki erzak ikmalini sağlayacaktır. Rusya tahılının

%90'ının, tüm ihracatının %50'sinin İstanbul-Çanakkale boğazlarından sağlandığı düşünüldüğünde, boğazların kapalı olmasının Rusya ekonomisinde yaratacağı yıkıcı etki aşikârdır. Almanya'ya karşı daha güçlü hale getirilecek olan Rusya, iki cepheli bir savaşa girmemiş olarak Almanya'yı doğuda oyalayacak; böylece Almanya'nın Avrupa cephelerindeki baskısı kırılacak ve İttifak Devletleri'nin yenilgisi daha çabuk ve kesin olacaktır. Bu bakımdan İngiltere ve Fransa, Osmanlı Devleti'ni en kısa yoldan savaş dışı bırakıp Rusya'nın bütün kuvvetlerini Avrupa'nın doğu cephesine, yani Almanya'ya karşı kullanmasını uygun görmüşlerdir.

Çanakkale'de askeri cephe açılmasını savunanlar, yüzölçümü ve insan gücü bakımından büyük topraklara sahip

*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

olan Osmanlı Devleti'nin son savaşlarla iyice yıpranmış olan askeri etkinliğini Büyük Savaş boyunca kırmak ve onu savaş dışı bırakmak istemişlerdir. Nitekim İngiliz Bahriye Nazırı Winston Churchill, 24 Kasım 1914'te, Mısır'daki milliyetçi hareketler ve Sina Cephesi'ndeki Türk faaliyetleri nedeni ile Mısır'ı savunmak için ideal yol olarak Çanakkale Boğazı'na bir harekât düzenlenmesi fikrini savunmuştur. Mısır, İngiltere'nin büyük sömürgesi Hindistan'a giden yolu kestiği için burada girişilecek bir Osmanlı askeri harekâtı, büyük sıkıntılar yaratabilirdi. Osmanlı İmparatorluğu -kendisi üzerinde bir tehdit algılamadıkça- Kuzey Afrika, Arap Yarımadası ve Rusya'nın yanı sıra Balkanlar'da da etkili olabilirdi. Bu bakımdan İtilaf Devletleri'ne göre, boğazlara yönelik girişilecek bir harekât ile Osmanlı başkenti zapt edilirse, Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri etkisi asgariye indirilecekti. Gelibolu Yarımadası'na planlanan harekât ile Osmanlı askeri gücünün bu noktada yoğunlaşacağı ve diğer cepheleri başıboş bırakacağı düşünülmüştür. Başkent İstanbul'un ele geçirilmesi durumunda, İslam dünyasını cihat çağrısı ile birleştirecek olan halifeliği etkisiz hale getirmek imkânı da düşünülmüştür. Nitekim özellikle İngiltere, İstanbul'un çağrısına uymaları durumunda Hindistan'da iç karışıklık çıkabileceğini hesaplamıştır. Ancak İtilaf Devletleri tarafından Osmanlı halifeliğinin, İslam dünyasındaki etkisi bir rol olarak düşünülmüş olsa bile bunun etkisinin zayıflığı, henüz Çanakkale Cephesi açılmadan görülmüştür. Bir başka önemli amaç da dönem itibariyle teknolojik olarak Avrupalı devletlerin gerisinde kalmış olan Osmanlı'nın kaynaklarının savaş için yapılan masrafların bir kısmını karşılayabilecek olmasıdır. Osmanlı ileri gelenlerinin, yıllardır Avrupa'daki çıkar hesaplarının kendi üzerinde yoğunlaştığını hissetmesi gereksiz bir kuşku değildir. Osmanlı İmparatorluğu, ekonomik nüfuz bölgesi ve hammadde sahası olarak görülmektedir. Sınırları, sadece coğrafi konum bakımından stratejik değil; aynı zamanda yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından da hayatî önem arz etmektedir. Bu husus, özellikle Çanakkale Boğazı'na sefer yapılması konusunda ısrarcı olan İngiliz politikacılarının gözünden kaçmamış olsa gerektir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun ise Çanakkale Boğazı'nı savunma gerekçeleri, İtilaf Devletleri'nin cepheden elde edeceği başarıları engellemek ile ulaşılabilecek sonuçlardır.

Çanakkale Cephesi Nasıl Sonuçlandı?

İtilaf donanması, Çanakkale'ye ilk saldırısını 3 Kasım 1914'te yapmıştır. Bu tarihten 18 Mart 1915'e kadar geçen süre zarfında, İstanbul'a yapılması planlanan "yıldırım harekâtı"nı daha güvenli hale getirmek amacıyla Osmanlı boğaz tahkimatı, karşı atış menzili dışından sürekli dövülmüştür. Nihayet 18 Mart 1915 tarihine gelindiğinde boğaz tahkimatını fazlasıyla yıprattığını düşünen İtilaf Devletleri boğazı sadece donanma gücü ile geçmeye çalışarak tarihî bir hata yaptıklarını ağır kayıplar verdikten sonra idrak edebilmişlerdir.

İtilaf Devletleri, bu taktik faciasından sonra boğazın sadece donanma ile geçilemeyeceğini anlamış, ancak yine de genel hatlarıyla Çanakkale'den geçip İstanbul'a vurulması planlanan darbe planı, İtilaf Devletleri yetkilileri tarafından hâlâ en makul plan olarak görülmektedir. Bu plan doğrultusunda, 25 Nisan 1915 tarihinde, bu sefer gemilerden karaya asker çıkarmak yoluyla yedi ayrı bölgeye çıkarma yapmışlardır. Bu bölgelerden sadece Kumkale'de tutunamamış, iki gün geçmeden bütün birliklerini geri çekmişler, Anadolu yakasını boşaltmak zorunda

kalmışlardır. Nitekim bu günden sonra, kara savaşları Gelibolu Yarımadası'nda devam etmiştir. 25 Nisan 1915'te başlayan ve İtilaf Devletleri'nin yarımada'yı tahliyesi ile sonuçlanan bu süreç 8,5 ay sonra kapanmıştır.

İtilaf kuvvetleri, 25 Nisan 1915 tarihinden itibaren yarımada'da tutunmuşlar, ancak cephenin en kritik noktaları olan Alçıtepe ve Conkbayırı'nı ele geçirememişlerdir. Osmanlı birlikleri ise İtilaf birliklerini püskürtememiş ve çatışmalar birçok bölgede tıkanmıştır. İtilaf birliklerinin 6 Ağustos 1915'te takviye kuvveti ile yaptıkları Suvla çıkarması da aynı akıbetten kurtulamamıştır. Çanakkale Cephesi'nin her bölgesinde kimi stratejik mevkiiler ve mevziiler, kısa süreli olarak el değiştirip iki taraf için de genel duruma nüfuz edecek pozisyon sağlayamamıştır. Lağım açmak, aynalı tüfek kullanmak gibi keşfedilen savaş teknikleri bile sonucu değiştirecek önemli avantajları sağlamamıştır. Bunun üzerine İtilaf kuvvetleri yarımada'da daha fazla tutunamayarak bölgeyi boşaltmıştır. İtilaf Devletleri, 19-20 Aralık 1915 gecesi Arıburnu-Anafartalar; 8/9 Ocak 1916 günü de Seddülbahir bölgesinden çekilerek, Gelibolu Yarımadası'nı terk etmişlerdir. Böylece 8,5 ay süren kara savaşları, bu tahliye ile son bulmuştur.

Çanakkale Savaşları'nda İngilizler 205.000; Fransızlar 47.000 kişi olmak üzere toplam 252.000 asker zayıt verdiler. Osmanlı askeri birliklerinin zayıtı ise 207.516'dır.

On beş ay boyunca her iki tarafın askeri, sıhhi ve geri hizmet gibi birçok teçhizat giderleri; savaşın süresi, her iki taraf için de maddi ve manevi hasarın çok büyük olduğu görülür. Peki, hangi önemli sonuçlar, bu hasara değer görülmüştür?

Çanakkale Cephesi, Osmanlı askeri birlikleri açısından İstanbul'un korunması, dolayısı ile Osmanlı Devleti'nin savunulması manasını taşıırken, büyük oranda sömürge askerleri ile yapılan İtilaf Devletleri'nin Çanakkale saldırısı, bir nevi macera niteliği taşımaktadır. Bu maceraya, hedefine ulaşılması durumunda sağlayacağı yararların ve yaratacağı etkinin mahiyeti nedeni ile girildiği anlaşılmaktadır. Ancak diğer taraftan daha henüz yüzyıl başında ağır savaşlar geçirmiş olan Osmanlı Devleti'nin başkentine yapılacak saldırıya büyük bir dirençle cevap verileceği hesaplanamamıştır. Örneğin boğazdan donanma ile geçiş denemesi, Osmanlı askeri gücünü hafife alır niteliktedir. Çanakkale Boğazı'nın geçilmesinin çok zor, geçilmesi halinde Marmara Denizi'nde hedef olma olasılığının yüksek olduğu ve İstanbul'u donanma ile işgal etmenin pratikteki imkânsızlığına rağmen, hedefin cazibesi bu girişimin olanaklı olduğunu düşündürmüştür. İtilaf Devletleri, Çanakkale Harekâtı'nın zafer olmadığını; fakat yine de başarıya ulaştığını düşünmektedirler. Onlara göre, Çanakkale Harekâtı, başta planladıkları gibi kesin bir zafer olmasa da Osmanlı askeri birliklerinin doğuya

yönelmesini engellemiş ve askeri birliklerini sekiz buçuk ay boyunca Gelibolu Yarımadası'nda tutmuştur. Böylece Osmanlı askeri birlikleri, Rusya üzerine gidememiş; güneyde de etkili bir faaliyet gösterememiştir. Bulgaristan, Çanakkale Harekâtı büyük ölçüde sonuçlanıncaya kadar kararsız bir halde kalmıştır. İstanbul'un tehdit edilmesi, Süveyş Kanalı'nı korumuştur. Bu nedenle "Büyük Gösteri" hedefine (İstanbul) ulaşamamışsa da amacına ulaşmıştır. Fakat bu görüş, Avrupa'daki savaşta diğer merkez taraf olan Almanya açısından da düşünülebilir. Bu durumda Osmanlı İmparatorluğu, İngiliz ve Fransız birliklerini üzerine çekerek Almanya'nın Avrupa'da rahatlamasını sağlamıştır, denilebilir. Bu bakımdan böyle bir değerlendirme, her iki taraf için de söz konusu olabilir; mevzu, özne değişikliğidir.

Osmanlı Devleti'ne göre ise Çanakkale Cephesi, Başkent İstanbul'a yönelik saldırıyı denizde ve karada durdurmuş; payitahtı ve halifelik makamını korumuş askeri bir başarı olarak görülmektedir. Çanakkale Boğazı savunması, Osmanlı Devleti'nin, askeri anlamda bir bakıma iki yüz yıldan beri savunma anlayışının doğurduğu tecrübelerini göstermesi bakımından da önemlidir. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti, kendisini yenik görmemektedir; fakat müttefiki Almanya'nın yenilgisi dolayısı ile Büyük Harp'ten yenik ayrıldığını düşünmektedir. Kafkas Cephesi'ni Osmanlı Devleti açmıştır. Güney topraklarında ise topyekûn yenilgi olarak kabul edilebilecek bir durum söz konusu değildir. Çanakkale Cephesi'nde ise, saldıran da geri çekilmek zorunda kalan da İtilaf Devletleri olmuştur. Böylece, Osmanlı Devleti savaş dışı kalmamış, İstanbul'u korumuş; üstelik İtilaf Devletleri'nin, Rusya ile bağlantısını da kesmiştir.

Çanakkale Savaşları'nın Türk Tarihindeki Yeri Nedir?

Türkler, tarih boyunca birçok savaş yapmışlardır; fakat bu savaşların değeri, genel olarak Türk tarihine katkıları bağlamında değerlendirildiğinde anlaşılabilir. Kuşkusuz, Çanakkale Savaşları'nın Türk Tarihi açısından en kıymetli sonucu, vatan savunmasında doğurduğu özgüvendir. Çanakkale galibiyetinin psikolojik olarak yüksek düzeydeki olumlu etkileri yıllarca devam etmiştir ve edecektir... Çanakkale Savaşları'nda İtilaf Devletleri'nin başarılı olamaması, Osmanlı birliklerinin Çanakkale boğazını ba-

şarı ile savunmaları, Osmanlı ileri gelenlerine ve halkına -Büyük Savaş'tan birçok toprak kaybetmiş olarak yenik çıkmış olmasına rağmen- değeri ölçülemez bir özgüven kazandırmıştır. Çanakkale Cephesi, bu manada unutulmaz ve muhteşem değerinde bir askeri başarıdır. Vatanseverlik duygusunu bugünün gençliğine derin bir önemle ifade etmektedir.

Çanakkale Savaşları'nın başarısından kaynaklanan özgüven, Milli Mücadele döneminde hem Çanakkale Cephesi'nde bulunan komutanlara manevi güç sağlamış hem de milletin kurtuluşa inancını kuvvetlendirmiştir. Çanakkale'de oluşan bu özgüvenin tarihî şartlar içerisinde yansımasını, Milli Kurtuluş Savaşı'nda görebiliriz. Nitekim Kurtuluş Savaşı lideri Mustafa Kemal Atatürk'ün tarihsel misyonunda Çanakkale Savaşları'nın yeri çok önemlidir. Bir lider olarak belirmesinde, Çanakkale Savaşları'ndaki başarılarının yanı sıra "Anafartalar Kahramanı" olarak tanınmasının manevi bir etkisi vardır. Bu manevî etki, Milli Mücadele'ye ve sonrasında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasına giden süreçte doğrudan bir etkidir. Bu bakımdan Çanakkale'deki mücadele, Kurtuluş Savaşı'nda Türk milletine yol gösterici mahiyette olmuştur. Çanakkale Savaşları'nın Kurtuluş Savaşı'na ve Türk tarihinin seyrine katkısı, Türk milletinin "Millî Kurtuluş" davasını yaşatan tarihî bir dayanak, bir işaret olmasıdır.

YÖK'TEN UKRAYNA İLE YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA STRATEJİK İŞ BİRLİĞİ ANTLAŞMASI

14 Mart 2017 / Ankara

YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç geçtiğimiz yıl Mayıs ayında Ukrayna'ya resmi bir ziyaret gerçekleştirerek Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanı Lilia Hrynevych ve Bakanlık yetkilileri ile görüşmeler yapmıştır.

Ziyarette iki ülke arasında yükseköğretim alanında stratejik işbirliğine yönelik Mutabakat Zaptı imzalanmasına karar verilmiştir. Ukrayna Başbakanı Volodymyr Groysman, Sayın Başbakanımızın davetlisi olarak, 14-15 Mart 2017 tarihlerinde ülkemize resmi bir ziyarette bulunmuştur.

Bu ziyarette Başbakan Binali Yıldırım ile Ukrayna Başbakanı Volodymyr Groysman, Çankaya Köşkü'nde düzenledikleri ortak basın toplantısı öncesinde iki ülke arasındaki anlaşmaların imza törenine katıldı.

Törende yükseköğretim alanında YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç ile Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanı Lilia Hrynevych, T.C Yükseköğretim Kurulu ile Ukrayna Eğitim

ve Bilim Bakanlığı Arasında Yükseköğretim Alanında Mutabakat Zaptı'na imza attı.

İki ülke arasında yükseköğretim alanında stratejik işbirliğine yönelik imzalanan Mutabakat Zaptı;

- Özellikle nükleer enerji bilimi ve teknolojileri, nükleer enerji güvenliği ile havacılık ve uzay teknolojileri programları başta olmak üzere iki ülkenin yükseköğretim kurumları arasında öğrencilerin ve öğretim elemanlarının eğitim, staj ve araştırma hareketliliğinin, kısa süreli araştırma programlarına katılımının, eğitim materyallerinin değişiminin, ortak çalıştaylar, konferanslar ve seminerler düzenlenmesinin, karşılıklı üniversite ziyaretlerinin teşviği ve desteklenmesi,

- Her iki ülkedeki yükseköğretim kurumları arasında, mevzuat hükümlerine uygun olarak lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde özellikle nükleer enerji bilimi ve teknolojileri, nükleer enerji güvenliği ile havacılık ve uzay teknolojileri programları başta olmak üzere ortak diploma programlarının açılması, uygulanması ve geliştirilmesinin teşvik edilmesi,

- Mutabık kalınan yöntemlerle, ülkelerin mevzuatları çerçevesinde birbirlerinin yükseköğretim kurumlarına lisans ve lisansüstü seviyelerinde öğrenci gönderimi ve kabulünün desteklenmesi,

- Her iki ülkenin yükseköğretim kurumlarında Türkçe ve Ukraynaca'nın yaygınlaşmasının desteklenmesi; ayrıca Yükseköğretim Kurulu, Ukrayna yükseköğretim kurumlarının programlarında Türkçe dil eğitimi için öğretim üyesi ve okutman ihtiyacını karşılaması,

- Kırım'da iken, Ukrayna ana karaya taşınarak kurulacak üniversiteye akademik bilgi, deneyim paylaşımı ve kısa süreli akademik personel hareketliliği vasıtasıyla destek olunması konularını içermektedir.

Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanı Lilia Hrynevych imza töreni sonrasında YÖK Başkanlığını ziyaret ederek YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç ile görüştü.

PAKİSTAN ÜNİVERSİTELERİNİN AKADEMİK KADROLARINI TÜRKİYE'DE YETİŞTİRMİYİ ÖNGÖREN MUTABAKAT BELGESİ İMZALANDI

14 Mart 2017 / Ankara

T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 17 Kasım 2016 tarihinde Pakistan İslam Cumhuriyeti'ne gerçekleştirmiş olduğu resmi ziyaret sırasında sözünü ettiği ve Pakistanlı öğrencilerin Pakistan Hükümetinin bursu olarak Türkiye'deki üniversitelerde doktora eğitimi görmelerine imkân sağlayan Mutabakat Belgesi, YÖK'ün resmi davetlisi olarak ülkemizi ziyaret etmekte olan Pakistan Yükseköğretim Komisyonu (HEC) Başkanı Prof. Dr. Mukhtar Ahmed ve YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Sa-

raç tarafından YÖK'te düzenlenen bir törenle imzalandı. Pakistan HEC Başkanı Prof. Dr. Mukhtar Ahmed, imza töreni öncesinde yaptığı konuşmada, öncelikle Türkiye'de bulunmaktan dolayı duyduğu memnuniyeti dile getirerek YÖK'ün göstermiş olduğu ev sahipliği için teşekkür etti. Ziyareti kapsamında bir önceki gün Ankara'da bazı üniversiteleri de görme fırsatını bulduğunu ve ODTÜ'de bulunan teknoparkı ziyaret ettiğini belirterek, bu üniversitede okuyan Pakistanlı öğrencilerle bir araya gel-

diklerini vurguladı. YÖK ve Türkiye'deki üniversitelerin desteğiyle Pakistan'daki üniversitelerde teknoparkların kurulması arzusunu dile getirdi. HEC Başkanı Prof. Dr. Mukhtar Ahmed ayrıca Pakistan üniversitelerinin ihtiyaç duyduğu doktoralı öğretim elemanını yetiştirmek üzere Türkiye'yi seçmiş olmalarının bir tesadüf olmadığını, iki ülke arasındaki dostane ilişkiler kadar Türk üniversitelerinin son yıllarda göstermiş olduğu akademik performans ve başarısının bunda belirleyici rol oynadığının altını çizdi. İki dost ülkenin yükseköğretim alanında uzun vadeli işbirliğinin geliştirilmesi yönünde YÖK ve HEC arasındaki son dönemlerdeki mevcut işbirliği çalışmalarından dolayı duydukları memnuniyeti belirtti.

YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç imza töreninde yaptığı konuşmada, dost ve kardeş ülke Pakistan'daki üniversitelerin ihtiyaç duyduğu akademik kadroları yetiştirecek olmaktan büyük mutluluk duyduğunu ifade ederek bu antlaşmayla iki ülkenin yükseköğretim alanındaki ilişkilerinin geleceği açısından da çok önemli ve anlamlı bir uygulamayı başlatmış olduklarını; Türkiye'de yetişecek Pakistanlı akademisyenlerin iki ülke arasındaki ilişkileri daha da geliştirmeye yaşamları boyu katkı sağlayacaklarına inandığını söyledi. Türkiye'de doktora yapacak gençlerin sadece Pakistan'da değil, bulundukları her ülkede iki ülkenin, Pakistan'ın ve Türkiye'nin menfaatini gözetten bir anlayışa ve tutuma sahip olacaklarından hiç kuşku duymadığını sözlerine ekledi.

Başkan Saraç'ın Nisan 2016'da Pakistan'a gerçekleştirdiği ziyaret sırasında Pakistan HEC Başkanı Prof. Dr. Mukhtar Ahmed, Pakistan üniversitelerinde doktoralı akademik personel açığı bulunduğunu ve bunu kapatmak için her yıl Türkiye'ye yaklaşık 500 doktora öğrencisi göndermek istediklerini dile getirmiş ve bu hususta prensipte anlaşmaya varılmıştı.

İmzalanan Mutabakat Belgesi, Pakistan hükümeti bursu olarak gönderilecek öğrencilerin Türkiye'deki üniversitelerin doktora programlarına kabul süreçlerini; Pakistan hükümeti tarafından transfer edilecek öğrenim ücreti, sağlık sigortası, barınma bedeli ve cep harçlığına ilişkin ödemelerde izlenecek yöntemi ve öğrencilerin öğrenimleri sırasında ve bitiminde tabi tutulacağı birtakım hususları belirlemektedir.

YÖK ile Pakistan Yükseköğretim Komisyonu (HEC) arasında yapılan görüşmelerde, Türkiye'ye doktora eğitimi-ne gönderilecek öğrencilerin dışında, ayrıca yükseköğretim odaklı yeni girişimlerinde başlatılması konusunda mutabık kalındı. Bunlar arasında Proje Tabanlı Türkiye-Pakistan Araştırmacı Hareketliliği Programı, Pakistan'ın seçilmiş üniversitelerine teknopark deneyimimizin paylaşılması, ortak araştırma merkezi kurulması ve HEC Personelinin YÖK tarafından yükseköğretim odaklı konularda eğitimine yönelik programlar düzenlemesi de yer aldı.

CİBUTİ SAĞLIK BAKANI DJAMA ELMİ OKIEH'DEN YÖK'E ZİYARET

16 Mart 2017 / Ankara

Resmi ziyaretler için ülkemizde bulunan Cibuti Sağlık Bakanı Sayın Djama Elmi Okieh ve beraberindeki heyet, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını ziyaret etti.

Ziyarette YÖK Başkan Vekilleri Prof. Dr. M. İ. Safa Kapıcıoğlu, Prof. Dr. Hasan Mandal ve YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Rahmi Er'in yanı sıra T.C Sağlık Bakanlığı ve YÖK görevlileri de hazır bulundu.

Samimi bir ortamda gerçekleşen toplantıda iki dost ülke arasında yükseköğretimde sağlık eğitimi ve özellikle tıpta uzmanlık ve lisansüstü eğitim alanındaki mevcut ilişkilerin daha da artırılmasına yönelik atılacak adımlar ele alındı. Cibuti Sağlık Bakanı Okieh , T.C Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını ziyaret etmekten dolayı memnuni-

yetini dile getirerek YÖK'ten bilhassa Cibuti'li hekimlerin lisansüstü eğitimlerini Türkiye'deki üniversitelerde yapmaları konusundaki taleplerini ilettiler.

Toplantıda konuşan YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. M. İ. Safa Kapıcıoğlu, Cibuti Sağlık Bakanının taleplerine ilişkin olarak ihtiyaç duyulan alanlardaki lisansüstü eğitimler konusunda iki ülke arasında önceki yıl imzalanan mutabakat zaptı çerçevesinde YÖK olarak gerekli desteğin sağlanacağını belirtti.

Toplantı sonucunda iki ülke arasında belirlenecek alanlardaki lisansüstü eğitimlerin bu yıl içinde başlatılması konusunda mutabakata varıldı.

21. YÜZYILDA YÜKSEKÖĞRETİMDE YENİ GÖRÜŞLER-YENİ HEDEFLER

TOPLANTILARININ İLKİ YÖK'TE DÜZENLENDİ

15 Mart 2017 / Ankara

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında “21. Yüzyılda Yükseköğretimde Yeni Görüşler Yeni Hedefler” adlı toplantılar serisi başladı. Üç aylık periyotlar halinde gerçekleştirilmesi planlanan toplantılarda mühendislik, fen bilimleri, sosyal bilimler, tıp ve sağlık alanlarındaki yeni gelişmeler tartışmaya açılacak. Toplantılardaki konuların özellikle genç akademisyenlerle interaktif bir şekilde ele alınması hedefleniyor.

Bu kapsamda bu toplantıların ilki Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Ergen'in "Girişimci Üniversite ve Teknoloji Dalgaları" başlıklı bir sunumu ile YÖK'te gerçekleştirdi.

YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç ve YÖK Yürütme Kurulu Üyelerinin de katılımıyla gerçekleşen toplantıya İstanbul Teknik, Ortadoğu Teknik, Bilecik Şeyh Edebali, Ankara Yıldırım Beyazıt, Gebze Teknoloji, Bilkent, Sakarya, Ahi Evran, Ömer Halisdemir ve Hitit Üniversitelerinden özellikle Mühendislik ve Fen Bilimleri kökenli elli akademisyen katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, "21. Yüzyılda Yükseköğretimde Yeni Görüşler-Yeni Hedefler" konsepti ile başlatılan toplantıların ilkinin gerçekleştirdiklerini ve bu toplantıları tartışmaya açık, daha yüz yüze olabilmesi amacıyla dar bir grupta yürütmeyi hedeflediklerini ifade etti.

Daha yaşanabilir bir dünya için karşılıklı anlayış ve hoşgörüye, birlik ve beraberliğe ve dostluğa gerçekten ihtiyaç duyulduğu meşakkatli zamanlardan geçtiklerini vurgulayan Başkan Saraç, bu dönemlerde her zamankinden

fazla çalışmaya ihtiyacımızın olduğunu altını çizdi.

YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç'ın açılış konuşmasının ardından Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Ergen "Girişimci Üniversite ve Teknoloji Dalgaları" başlıklı sunumunda 1868'den başlayarak Silikon Vadisi'nin kuruluşunu, Stanford Üniversitesini, 1910'da Vakum Tüpleri ile yapılan çalışmaları ve 1995'te internete erişime kadar olan dönemleri anlattı. Ayrıca, kitle fonlamaları, melek yatırımları ve risk yatırımlarından söz etti. Yeni nesil sermayeler, girişimcilik ve bu alanlarda "Bilgi ve Üniversitelerin" çok ciddi ve önemli rolünü değerlendirdi. Doç. Dr. Ergen'in konuşması katılımcılar tarafından ilgi ile izlendi.

NADİR HASTALIKLAR

✎ Prof. Dr. Seza Özen*, Dr. Ezgi Deniz Batu**

Nadir hastalıklar sıklıkla ilerleyici, kalıcı hasar oluşturabilen hastalıklardır, ve tıpta ayrı bir kavramda değerlendirilmektedirler. Toplumda 10.000'de beş kişiden daha az sıklıkta görülen hastalıklara nadir hastalıklar denmektedir.

Nadir hastalıklardan etkilenen bireylerin sayısı az da olsa bu hastalıklar sayıca fazladır. Nadir hastalık tanımına uyan 7000'den fazla hastalık vardır. Dünyada 250-300 milyon nadir hastalık görülen kişi bulunmaktadır. Nadir hastalıklardan etkilenen kişilerin %50'sini çocuk nüfusu oluşturmaktadır; ancak bazı nadir hastalıklar daha ileri yaşlarda da ortaya çıkabilmektedir.

Nadir hastalıkların çok büyük bir kısmı kalıtsal (genetik) nedenlerle ortaya çıkmakta ve bu hastalıkların çoğu akraba evliliğinde artan şekilde kalıtılmaktadır. Gerek akraba evliliğinin %25'lere varması gerekse de genç nüfus ve yüksek doğum oranı nedeniyle bu hastalıklar ülkemizde daha sıktır. Türkiye'de 6-7 milyon nadir hastalık görülen kişi bulunmaktadır. Toplam nüfusumuzun yaklaşık %10'unun etkileniyor olması, nadir hastalıkların toplumu- muz için önemini arttırmaktadır. Bu nedenle, ülkemizde nadir hastalıklar ciddi bir halk sağlığı sorunu oluşturmaktadır.

Kalıtsal (herediter) kökenli bazı nadir hastalıkların do-

ğumdan hemen sonra veya doğum öncesi tanısı mümkün- dür. Bu amaçla taramalar yapılmakta ve genetik test- ler uygulanmaktadır. Nadir hastalıkları olan hastaların önemli bir kısmını, zamanında tedavi ile sağlığına kavuş- turmak mümkündür.

Amerika Birleşik Devletleri Gıda ve İlaç Kurumu'nun (FDA) verilerine göre, nadir hastalıkların yaklaşık olarak % 5'i için tedavi olanağı bulunmaktadır. Hastalık patoloji- sine neden olan faktörlerin farklılık göstermesi nedeniyle uygulanan tedavi yaklaşımları da değişmektedir. Bazı lizozomal depo hastalıkları için (Gaucher hastalığı, Fab- ry hastalığı vb.) enzim replasman tedavisi uygulanırken bazı hastalıklarda tedavi şekli daha basittir, örneğin bio- tinidaz eksikliğinde biotin takviyesi, konjenital hipotiroid hastalığında da hormon tedavisi yeterli olmaktadır.

Nadir hastalıkların büyük çoğunluğunun tedavisinde ise yetim ilaçlar kullanılmaktadır. Yetim ilaçlar, belirli bir has- talık için Türkiye'de 100.000 bireyde en fazla 1 hastanın bulunduğu ve yaşamı tehdit eden, ciddi derecede engel-

* *Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Romatoloji Bilim dalı, Ankara.

lilik yaratan veya ciddi/kronik nadir hastalıkların tedavisine yönelik olarak geliştirilen ve/veya maliyeti beklenen satış rakamlarıyla karşılanamayacak olan beşeri tıbbi ürünler olarak tanımlanır.

Tedaviye zamanında ve eşit erişim sağlayabilmek için sağlık politikaları ile mevzuatın, farklı ihtiyaçlar doğrultusunda ve hasta menfaati çerçevesinde yetim ilaç ruhsatlandırılması, fiyatlandırılması ve geri ödemesi açısından gözden geçirilip yapılandırılması önemlidir.

Nadir hastalıklarda karşılaşılan en önemli sorunlardan biri yeterli düzeyde bilimsel ve tıbbi bilginin mevcut olmamasından dolayı konuyla ilgili farkındalığın yetersizliğidir. Doğru ve zamanında tanı konulmasında yaşanan zorluklar hastaların yaşam kalitesini etkilemektedir.

Hasta sayısının azlığı da klinik ilaç araştırmalarını zorlaştırmaktadır. Bu zorlukların giderilmesi için ulusal düzenlemelerde iyileştirmelere, yeni tanı ve tedavi yöntemlerinin geliştirilebilmesi açısından çok merkezli ve multidisipliner AR-GE etkinliklerine gereksinim vardır.

Hacettepe Üniversitesi nadir hastalıklar için bir merkez konumundadır. Bu hastalıkların taraması, genetik tanısı ve tedavisi için gelişmiş bir altyapıya sahiptir, ve bu konuda bir çok başarının sahibidir.

-Üniversitemiz, ilgili konuda mükemmeliyet merkezi olmak yolunda, TÜSEB tarafından “nadir hastalıklar” için ulusal olarak tanınmıştır (“national designation” verilmiştir).

-Nadir hastalıkların tanı ve tedavisi için geliştirilmekte olan son teknolojileri uygulayan ulusal ve uluslararası projelerde başta Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Bölümü olmak üzere aktif olarak yer almaktadır. Bu bağlamda Avrupa Birliğinin son “e-rare” çağrısında Hematoloji ve

Romatoloji alanlarında Hacettepe Üniversitesi öğretim üyeleri ortak (“partner”) konumundadır.

-1994 yılından beri nadir hastalıkların örneklerinin arşivlendiği biyobanka bu konuda dünyanın en zengin bankalarından biridir.

-1990 yılında, Hacettepe Üniversitesi tarafından fenilketonuri hastalığının insidansını belirlemek üzere gözlemsel bir çalışma yapılmış ve fenilketonüri için Türkiye haritası oluşturulmuştur. AAA ile ilgili prevalans çalışması da üniversitemiz adresli yapılmıştır.

-Yenidoğan tarama testleri ilk üniversitemizce başlatılmış olup Metabolizma bölümü bu konuda lokomotifliği üstlenmiştir.

-Genetik olarak pek çok nadir hastalığın genlerinde tanımlanmış mutasyonlar rutin olarak bakılmaktadır. Son birkaç yeni hastalık genleri bulunarak dünya literatürüne Hacettepe Üniversitesi adresiyle girmiştir.

-Literatüre, her disiplinde nadir hastalıklarla ilgili çok sayıda Hacettepe adresli yayın yapılmaktadır.

-Öğretim üyelerimiz yine ilgili konularda pekçok uluslararası toplantıda davetli konferanslar vermişlerdir. Yine öğretim üyelerimiz nadir hastalıklarla ilgili uluslararası derneklerde yönetim kurullarında yer almaktadır.

-Nadir hastalıklarla ilgili her bilim dalı hastalara yönelik bilinçlendirme toplantıları yapmaktadır.

Bu yönleri ile Hacettepe Üniversitesi, ülkemiz coğrafyası ve dünyada nadir hastalıklar konusunda önemli hizmetler veren ve tanı, tedavi ve araştırma çalışmalarının yürütüldüğü bir merkez olarak hizmet vermektedir.

2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI “YÖK KÜLTÜR-SANAT SÖYLEŞİLERİ” NİN ÜÇÜNCÜSÜ AMASYA ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ 23 Şubat 2017/ Amasya

“YÖK Kültür-Sanat Söyleşileri” başlığı altında düzenlenen etkinliklerin 2016 - 2017 eğitim öğretim yılındaki üçüncüsü, Fırat ve Erzincan Üniversitelerinin ardından Amasya Üniversitesinde gerçekleştirildi.

Söyleşi programına YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç'ın yanı sıra Amasya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Metin Orbay, bölge rektörleri katıldı.

Programın açılışında konuşma yapan YÖK Başkanı Saraç, Türkiye'nin en güzide eğitim kurumlarından biri olan Amasya Üniversitesinde olmaktan memnuniyetini bildirerek konuşmasına başladı.

Kültür ve Sanat Söyleşileri'nin yeni ve yenilikçi YÖK'ün pek çok farklılıklarından birisi olduğunu ifade etti. Yeni YÖK olarak öğrenci ve akademisyenleri sanat, edebiyat,

felsefe, ahlak, inanç ve sevgi kavramaları ile olabildiğince donatmak istediklerini sözlerine ekledi. “Böylece YÖK'ün temel varlık sebebi olan üniversitelerimiz ve öğrencilerimizle, global dünyanın güçlü unsurları olan yüksek teknoloji, inovasyon, sibernetik, dijital dünya gibi kavramlar dışında, kültür hayatınızı zenginleştirecek konularla sizlerle birlikte olmayı amaçlıyoruz.” dedi.

Başkan Saraç; Amasya Üniversitesinin tam da bunun yeri olduğunu Amasya tarihçisi Hüseyin Hüsameddin'in, Amasya'nın kültür sanat tarihi bakımından önemini belirten mısralarını öğrencilerine okudu.

Amasya Üniversitesi - Akademik Teşvikte 100 Tam Puan Alan Öğretim Üyelerinin Ödülü Başkan Saraç Tarafından Verildi.

“Olayın tarihi boyutunu geçerek kendi saham olan Klasik Türk şiirinde de eserler veren Şehzadelerin birkaçından bahsetmek istiyorum: Fatih Sultan Mehmed’in şehzadesi olan ve ömrünün son yıllarını gurbeti vatan edinerek geçiren Cem Sultan, köklü bir kültüre sahip olması ve klasik edebiyatı çok iyi bilmesinin yanı sıra Farsça’ya ve İran edebiyatına da derin vukufu sayesinde Türkçe ve Farsça Divan ve Cemsid u Hurşid isimli mesnevi kaleme almış bir şairdir. II. Beyazıt’ın oğlu Şehzade Korkut da Harimî mahlasıyla şiirler yazmıştır. Şair olmasının yanı sıra Osmanlı hanedanında şiir dışında dinî ilimler, ahlâk ve nasihat türünde eserler meydana getirmiştir. Şairliğinin yanı sıra âlim kimliği yönüyle diğer şehzadelerden ayrı bir özelliğe sahiptir.

Şehzade Beyazıt, Kanuni Sultan Süleyman’ın oğludur ve babasıyla giriştiği taht mücadelesi hayatına mal olmuştur. Şâhî mahlasıyla yazdığı şiirler ve özellikle babası ile karşılıklı yazdıkları maznum mektuplarla edebiyatımızda yer almıştır.

Yine Kanunî’nin evlatlarından ve talihsiz şehzadeler denildiği vakit aklımıza ilk gelen isim -geçtiğimiz yıllardaki bir dizinin de etkisiyle- Şehzade Mustafa olmaktadır. Dönemim meşhur şairlerinden Surûrî’nin hocalığını yaptığı ve ölümü ile Türk edebiyatında mersiye türünün en önemli örneklerinin kaleme alınmasına sebep olmuştur. Bu olay yine bazı Avrupalı yazarlara da ilham kaynağı olmuş ve çeşitli eserler vücuda getirilmiştir.”

Başkan Saraç, Yeni YÖK olarak Kalite kavramının akademik hayata damgasını vurması ve üniversitelerin misyon farklılaşmasına giderek her birisinin üniversite olmanın şümulü yapısından uzaklaşmadan farklı değerler üretmesi gibi iki konuda iz bırakmak istediklerini ifade etti.

Konuşmacı Prof. Dr. Tufan Gündüz Amasya’da “Osmanlı’nın Kayıp Halkaları: Şehzadeler” konusunu anlattı. Şehzadelerin yaşam biçimleri, eğitimleri ve hanedandaki konumlarını derin bir tarihi perspektifle öğrencilere sundu. Söyleşi sonrası Başkanı Saraç, üniversitedeki akademisyen ve öğrencilerle karşılıklı sohbet ederek, kendilerinden gelen soruları yanıtladı.

ÜNİVERSİTELERİN KADIN ARAŞTIRMALARI MERKEZLERİ

YÖK'TE BİR ARAYA GELDİ

30 Ocak 2017 / Ankara

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü yetkilileri, Üniversitelerin Kadın Araştırma Merkezlerinin müdürleri, kadın araştırmaları konusunda ilgili akademisyenler ve bir grup lisans öğrencisi olmak üzere 81 ilden toplamda 182 katılımcı ile “Kadın Araştırma Merkezleri” toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantının ilk oturumunda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser Ustaoglu, Bilgi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Funda Sivrikaya, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülriz Uygur bir konuşma gerçekleştirirken ikinci oturumunda Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (HUK-SAM) Müdürü Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvarış ve Dokuz

Eylül Üniversitesi Kadın Hakları ve Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (DEKAUM) Müdürü Doç. Dr. Özlem Belkis “İyi Uygulama Örnekleri Sunumları” gerçekleştirdiler.

Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Safa Kapıcıoğlu, konuşmasında YÖK’ün “Akademide Kadın Çalışmaları Birimi”nin faali-

yetlerinden söz ederek üniversitelerin kadın çalışmaları merkezlerinden YÖK'ün beklentilerini anlattı. Kapıcıoğlu, YÖK'ün ve Başkan Saraç'ın akademide kadın liderliğine ve kadın haklarına önemle ve hassasiyetle bakışını bir kez daha vurguladı. Özellikle merkezlerin, üniversitelerin bulundukları illerde ilgili kurumlarla ve sivil toplum ile çalışmalar yapması gereğini, genç akademisyenlerin proje fonlarından yararlanarak bu alanlarda ve özellikle de mültecilerin eğitim sorunları ile ilgili çalışmalar beklediğini ifade etti.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser Ustaoglu toplantının önemine değinerek Aile Bakanlığının son 10 yılda çıkarılan yasalarla yapılan çalışmaları aktardı. Ustaoglu, kadına şiddet, cinsel taciz, sığınma evleri, mültecilerle ilgili çalışmaları tek tek açıkladı. Ayrıca Bakanlık bünyesinde yetiştirilen eğitimcilerle, Türk Silahlı Kuvvetlerinde ve Diyanet'te binlerce kişiye bu konularda her yıl eğitim verildiğinin altını çizdi.

YÖK Akademide Kadın Çalışmaları Birimi Başkanı Prof. Dr. Sezer Ş. Komsuoğlu Türkiye'de ve dünyada kadının akademideki konumu ve çalışmaları ile ilgili sayısal bilgiler ve istatistikler sundu.

Açılış konuşmalarının ardından Bilgi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Funda Sivrikaya "YÖK Akademide Komisyon Çalışmaları", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülriz Uygur "Tutum Belgesi ve Üniversitelerimizden Beklentiler" adlı sunumlarını gerçekleştirdiler.

Toplantının ikinci oturumunda Kadın Çalışma Merkezlerinden "İyi Uygulama Örnekleri" sunuldu.

Hacettepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Şevkat Bahar Özvârış ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Doç. Dr. Özlem Belkis bu bağlamda projelerini sundular.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi önceki dekanı ve kadın çalışmalarını Türkiye'de ilk başlatan akademisyenlerden olan Prof. Dr. Serpil Sancar, bu konuda deneyimlerini merkez müdürlerine anlattı.

Konuşmaların ardından bir saat süre ile tüm katılımcıların katkıları ve önerileri alındı.

"Üniversiteler Kadın Araştırma Merkezleri Toplantısı", fuaye alanında alanı ile ilgili poster sunumlarının değerlendirilmesinin ardından sona erdi.

Türk Yükseköğretiminde Öğrenci Sayıları (2016-2017)

Kadın	3.347.403
Erkek	3.930.505
Toplam	7.277.908

Türkiye’de Alanlara Göre Kadın Araştırmacı Oranları (Ağustos 2015)

Tıp ve Sağlık Bilimlerinde	% 47,3
Sosyal ve Beşeri Bilimlerde	% 41,8
Tarım ve Gıda Alanında	% 32,9
Fen Bilimlerinde	% 36,0
Mühendislik ve Teknoloji Alanında	% 25,6

Not: Dünyada Araştırmaya Kadınların Katılım Oranı %28,4 (Bütün Alanlar)

4 Seçilmiş Alanda Kadın Mezunların Oranı (Ağustos 2015)

Tıp ve Sağlık	% 63,4
Fen Bilimleri	% 48,2
Tarım ve Gıda	% 45,0
Mühendislik	% 24,8

Türkiye’deki Toplam Akademik Personel (2017)

Kadın	67.019
Erkek	85.134
Toplam	152.153

Türkiye’deki Toplam Profesör Sayısı

Kadın	6.128
Erkek	14.751
Toplam	20.879

Akademide Kadının Sayısal Durumu (2016)

Kadın Araştırma Görevlileri	% 48,1
Kadın Doçentler	% 31,8
Kadın Profesörler	% 29,3

MYO Sayısı: 940

MYO’lardaki Kadın Öğrenciler	% 47,5
MYO’lardaki Erkek Öğrenciler	% 52,5

Türkiye’de Yüksek Öğretimde Kadın İstatistikleri

“MÜZİK ÜNİVERSİTESİ ARAMA KONFERANSI”

DÜZENLENDİ

5 Nisan 2017 / Ankara

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde kurulacak olan “Müzik Üniversitesi” için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından ilk adım atılarak Müzik Üniversitesinin kurulmasına ilişkin bir arama konferansı düzenlendi.

“Müzik Üniversitesi Arama Konferansı”na Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. İbrahim Kalın'ın yanı sıra birçok üst düzey bürokrat ve üniversitelerimizin müzik ve sahne sanatları fakülteleri ve eğitim fakültelerinde görev yapan müzik ve müzik eğitimi bölüm başkanları, akademisyenler, konservatuvarlarda alanında çalışma yapan sanatçı ve öğretim elemanları katıldı.

Müzik alanındaki bütün paydaşların geniş bir perspektif ve zengin birikimleriyle Müzik Üniversitesini tüm yönleriyle tartıştığı konferansta YÖK Başkanvekili Prof. Dr. M. İ. Safa Kapıcıoğlu bir selamlama konuşması yaptı.

Prof. Dr. Kapıcıoğlu konuşmasına Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri Töreni'nde yaptığı konuşmada süreci başlatan talimatlarından sonra çalışmalarına başladıkları Müzik Üniversitesi ile ilgili bugün yapılacak arama konferansının başarılı olmasını dileyerek başladı.

100 yıl önce Osmanlı Devleti 'nin ilk resmi müzik okulu

olarak İstanbul'da 1917-1927 arasında faaliyet göstermek üzere dört yıllık bir eğitim kurumu olarak kurulan Dârüelhan'ın (Türkçe: Nağmelerin Evi), günümüzde İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı olarak faaliyet gösterdiğini belirten Kapıcıoğlu, konuşmasını şu şekilde sürdürdü:

“Halen ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren üç farklı kurum bulunmaktadır. Konservatuvarlar, güzel sanatlar fakültesi bünyesinde bulunan müzik bölümleri, eğitim fakültesi bünyesinde bulunan müzik eğitimi bölümleri. Ayrıca müzik sanatıyla ilgili yükseköğretim kurumlarına hazırlık işlevini yürüten Milli Eğitim Bakanlığına bağlı güzel sanatlar liselerinin müzik bölümleri de müzik eğitimi vermektedir.

Bugünkü tarih itibarıyla Yükseköğretim Kurulu bünyesinde konservatuvar sayımız 34, güzel sanatlar fakültelerindeki bölüm sayımız 32, müzik öğretmeni yetiştiren eğitim fakültelerindeki müzik eğitimi bölüm sayımız ise 24'tür”

Kurulacak Müzik üniversitesi ile bu alanda yeni yeteneklerin yetiştirilmesi, yeni eserlerin bestelenmesi, yapılmış eserlerin tüm varlığıyla günümüzde ifade bulması ve kaliteli yorumcularla bir araya gelmesinin sağlanacağını bildiren YÖK Başkanvekili Kapıcıoğlu, konuşmasını tamamladı. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. İbrahim Kalın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın toplantıda bulunanlara selamlarını ilettili ve Müzik Üniversitesinin kuruluşu ile ilgili, alaka ve heyecanının en üst düzeyde devam ettiğini sözlerine ekledi.

Türkiye'de Darüelhan'ın kuruluşunun üzerinden yaklaşık 100 yıl geçtiğini ifade eden Kalın, ancak müzik geleneğinin

devam ettirilmesinin çeşitli safhalarına bakıldığında Müzik Üniversitesi ile birlikte yepyeni bir sayfanın açılacağına canı gönülden inandığını söyledi.

Müzik tarihimizde çok önemli bir dönüm noktasının eşliğinde oldukları yorumunu yapan Kalın, konuşmasını şu şekilde sürdürdü

“Türkiye’de şu anda 34 konservatuvar var şu anda. 35. konservatuvarı kurma çabası değil. Hedefimiz asla bu olmamalı. Bunun çok daha ötesinde, adeta Türkiye’de müzik eğitimi ile ilgili yeni bir paradigmanın başlangıcı olarak görmeliyiz. Bunu yapabilecek imkan ve kabiliyetlere sahip olduğumuza inanıyorum.

Müziğimiz, sanatımız, türkümüz, horanımız, zeybeğimiz gibi düşündüğümüzde bunların çok yerel, milli şeyler olduğunu, ama başka kültürlerin ürettiği sanat formlarının evrensel olduğu gibi bir garip dikotomiler dünyası içerisinde bazen yaşayabiliyoruz. Halbuki ben Vivaldi’yi, Bach’ı da çok severim, çok keyif alarak dinlerim. Bethoven’i Mozart’ı da çok severek dinlerim. Ama onlar da son tahlilde, kendi toplumlarının, kendi tarihi tecrübelerinin, kendi zamanlarının ürünü olarak ortaya çıkmış sanat ürünleridir. Onlara ilave bir evrensellik atfetmek öncelikle bir kere sanat tarihini, kültür üretim biçimlerini doğru okumamaktadır.

Bizim kendi müziğimiz de ister Dedeefendi, ister İtri, ister Neşet Ertaş olsun, ister Aşık Veysel olsun bu coğrafyanın toprağı ile teneffüs edilmiş, bu insanın mahşeri vicdanı ile ortaya konmuş, kalbi ile aklı ile ortaya konmuş bir sanat eseri olarak onun da aynı anda hem yerel ve milli hem de evrensel bir yönünün olduğunu mutlaka dikkate almak du-

rumundayız. O yüzden bizim müziğimizin bir tınısını ya da sanatımızın, bu hattır, ebrudur, başka bir sanat dalıdır, bir tınısını duyduğu zaman, bir esintisini aldığı zaman, insanlar dünyanın neresinde olursa olsun bir şeyler hissedebiliyorsa orada zaten bir evrensellik boyutunu yakalamışız demektir.

Açılış konuşmaların ardından Arama Konferansı'na geçildi ve ilk olarak programın moderatörü YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şişman bir konuşma gerçekleştirdi. Bugün burada, kurulması düşünülen Müzik Üniversitesiyle ilgili bir fikir jimnastiği ve beyin fırtınası yapmak için toplandıklarını bildirerek sözlerine başlayan Prof. Dr. Mehmet Şişman, dünyamızın çok bilen insanlara kıyasla, iyi karakter

sahibi, insani ve ahlaki değerlerle donatılmış, erdemli insanlara ihtiyacı olduğunu belirtti.

Bunu sağlamanın araçlarından birinin de hiç şüphesiz sanat ve müzik olduğunun altını çizen YÖK Üyesi Mehmet Şişman konuşmasını şu şekilde sürdürdü:

"Bu konferansta, 'barika-i hakikat, müsademeyi efkardan çıkar' prensibinden hareketle, müzik alanında ulusal ve uluslararası düzeyde yakından tanıdığımız altı konuşmacımız, yeni kurulacak bu üniversitenin akademik ve idari yönlerden nasıl yapılması gerektiği, eğitim-öğretim süreçleri ve yöntemleriyle ilgili bilgilerini ve önerilerini bizimle paylaşacaklardır. Elbette bu alanda ülkemizde fikir

ve söz sahibi birçok hocamız ve sanatçımız vardır. Bundan sonraki süreçlerde, Temmuz aylarında yapmayı düşündüğümüz çalışmalarda ise konu üzerindeki müzakereler, daha geniş kapsamlı çalıştayla devam edecektir.”

YÖK Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şişman’ın konuşmasının ardından konuşmacılardan sırasıyla:

- İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Ses Eğitimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sayın Erol Parlak,

- Gazi Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı Çalgı Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sayın Gülçin Yahya Kaçar,

- İstanbul Üniversitesi Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Sayın Gönül Paçacı Tunçay,
- Ülkemizin saygıdeğer piyano sanatçısı ve dünya müzik elçimiz Sayın Süher Pekinel,

- Okan Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Sayın Süleyman Ergüner ve

- Bilkent Üniversitesi öğretim görevlisi Sayın Yiğit Aydın birer konuşma gerçekleştirdi.

Katılımcıların yapmış olduğu konuşmalar sonrası konferansın soru-cevap ve katkılar kısmına geçildi, konu detaylı olarak tartışıldı.

“TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ARAPÇA ÖĞRETİMİ ÇALIŞTAYI”

DÜZENLENDİ

6 Nisan 2017 / Ankara

YÖK’te, ülkemizin yükseköğretim kurumlarında yürütülen Arapça öğretimiyle ilgili hususların, sürecin içindeki öğretim elemanları tarafından kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla bir çalıştay düzenlendi.

“Türk Yükseköğretiminde Arapça Öğretimi Çalıştayı”na YÖK Başkanvekili Prof. Dr. Hasan Mandal ile YÖK Yürütme Kurulu Üyesi ve Çalıştay Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Rahmi Er’in yanı sıra üniversitelerin İlahiyat-İslami İlimler Fakülteleri ile Arap Dili ve Edebiyatı, Arap Dili Eğitimi, Arap Dili ve Belagati, Arapça Öğretmenliği, Mütercim-Tercümanlık (Arapça) bölümlerinde görev yapan konuyla ilgili akademisyenler katıldı.

Prof. Dr. Hasan Mandal, selamlama konuşmasına Türki-

ye’deki öğrenci sayısının Avrupa’daki birçok ülkenin nüfusundan daha fazla olduğunu ve bunun ülkemiz için önemli bir fırsat olduğunu söyleyerek başladı.

Ülkemizdeki 182 üniversitede, 7.3 milyon öğrenci ile 150 bini aşkın akademisyenin bulunduğunu vurgulayan Prof. Dr. Mandal, son 2-2,5 yılda yapılmaya çalışılanın yükseköğretimin nicel büyümeden daha çok nitel büyümeye dönüştürülmesi olduğunu ifade ederek, nitel büyüme parametrelerinden birisinin de dil eğitimi olduğunun altını çizdi.

Prof. Dr. Hasan Mandal, ülkemizdeki uluslararası öğrenci sayısının 100 bini aştığını bu sayının 7 milyon 300 bin öğrenciyle karşılaştırıldığı zaman çok büyük olmadığını fakat öğrenci kitlesi anlamında büyük bir orana sahip olduğunu vurguladı.

YÖK'ün dünyadaki gelişmelere artık izleyici değil yön verici konumda olduğunun altını çizen YÖK Başkanvekili, Suriye ve Irak'tan gelen mülteci boyutundaki öğrencilerin Türk yükseköğretim sistemine katılması için çalışmalar yaptıklarını ve "Bugün birçok politikamızı düzenlerken artık ön planda tuttuğumuz konuların başında Arapça geliyor. Geçen sene yapılmış olan düzenlemeyle dil eğitimi konusunda 'Kimler bu dilde eğitim verebilir?' diye düşündük. Bu durum memnuniyetle karşılandı." diye konuştu.

Geçtiğimiz aylarda uygulamaya konulan YÖKDİL Sınavı'nın ilk olarak İngilizce yapıldığını ve sınavla ilgili ankette Arapça dilinde yapılmasının da büyük oranda talep edildiğinin altını çizdi.

Prof. Dr. Rahmi Er, Türk Yükseköğretiminde Arapça öğretimi meselesinin, işin uzmanlarıyla enine boyuna ele alınmasını kararlaştırdıklarını ifade etti.

Yurt dışındaki gezilerde, Balkanlardan uzak doğu ülkelerine kadar Türkoloji bölümlerinde okuyan öğrencilerin Türkçe konuştuklarını söyleyen Prof. Dr. Er, bunun tam tersi Türkiye'deki Arap öğrencilerinin günlük ihtiyaçlarını dahi Arapça ifade etmekten çekindiklerini, bu kapsamda bugünkü toplantının çok büyük önem arz ettiğini vurguladı. Bugün için ülkemizde 70 üniversitedeki Arap Dili ve Edebiyatı, Arapça Mütercim-Tercümanlık, Arapça Öğretmenliği bölümlerinde yaklaşık 6 bin öğrencinin yer aldığını söyledi.

Bu alanlarda okuyan öğrenci sayısının toplam öğrenci sayımızın %8'ine, öğretim elemanı sayısının ise 709 olduğunu ifade ederek bu sayısının toplam akademisyen sayısının %5'ine tekabül ettiğini ifade etti.

Prof. Dr. Er, bu çalıştayın Türk yükseköğretiminde Arapça öğretimi için bir "yol haritası" oluşturacağına inandıklarını ifade etti.

Çalıştayda oluşturulan 6 oturum grubu tarafından ortaya çıkarılan tavsiye kararlarının yer aldığı metinler, tüm katılımcıların katıldığı toplantıda moderatörler tarafından görüşüldü.

YÖK SAĞLIK SÖYLEŞİLERİ

“YENİ UFUKLAR: KANSER ARAŞTIRMALARINDA TÜRKİYE”

13 Mart 2017 / İzmir – Dokuz Eylül Üniversitesi

Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen, güncel sağlık konularının ele alındığı “YÖK Sağlık Söyleşileri”nin ikincisi İzmir’de Dokuz Eylül Üniversitesinde gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Mehmet Öztürk tarafından gerçekleştirilen “Yeni Ufuklar: Kanser Araştırmalarında Türkiye” konulu söyleşiye YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, YÖK üyeleri, bölge üniversitelerinin rektörleri ile üniversitedeki çok sayıda akademisyen ve öğrenciler katıldı.

Söyleşi başlığının ana temasına eşlik eden araştırma merkezleri konusunu katılımcılarla paylaşacağını belirten YÖK Başkanı, bu paylaşımın kurumumuzun bu merkezlere ve bu tip enstitülere verdiği önemin altını çizmek amacını taşıdığını söyleyerek konuşmasını şu şekilde sürdürdü: “Araştırma merkezlerinin ve araştırma enstitülerinin etkin kullanımı ve de en önemlisi sürdürülebilirliklerinin sağlanması gerekmektedir. Bilmeliyiz ki sadece kurmak değil yaşatma da önemlidir. Merkezler gerek kamu kurum ve kuruluşları, gerekse özel sektör ile yakın iş birlikleri içinde olmalıdır ve de çalışma düzenlerini tüm araştırmacılara 7 gün 24 saat hizmet verebilecek şekilde düzenlemelidirler. Bu konuda bize düşen idari ve yasal

düzenlemelerin yapılabilmesi için azami gayret içindeyiz. Sizlerin de gayet iyi bildiği gibi milyarlarca lira harcayarak ve hevesle kurulan birçok araştırma merkezi sürdürülebilirlik çalışmalarını yürütemediği için bugün atıl durumdadır.

Sürdürülebilirlik konusunda önem taşıyan diğer bir nokta da merkezlerin kurumsal olarak da güçlü yapılar olarak inşa edilmeleridir.

Sağlıkta Ar-Ge’nin öneminin arttığını ve ülke olarak ürün geliştirmede ve teknolojiye dışa bağımlılığın azaltılması gerektiğini biliyoruz. 10. Kalkınma Planında da bütün bu konulara çok ciddi önem atfedilmiştir.

Araştırma merkezlerinin hedefi yenilikçi üretim ve istikrarlı büyümeye katkı sağlamaktır. Bunun için en önemli gereçler yüksek teknoloji ve tabi ki daha da önemlisi nitelikli insan gücüdür. 2006’da 54.444 olan tam zamanlı

Ar-Ge personeli sayısı 2013'te 100.000'e ulaşmıştır. Türkiye'nin 2018 hedefi tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının 220.000'i bulmasıdır. Yükseköğretim kurumu olarak bu kavramlar doğrultusunda geleceğin güçlü nesillerini yaratmak amacı ile 100 - 2000 YÖK doktora bursları programını başlattık. Yani, yeni ufuklar açacak 100 alanda 2000 araştırmacı yetiştireceğiz. Bu doktorantlar akademide, araştırma merkezlerinde ve özel sektör Ar-Ge kuruluşlarında çalışacaklardır."

Ülkemizin, tematik ileri araştırma enstitülerinden biri olan ve çalışmaları ile gelecek vaat eden İzmir Biyotıp ve Genom Enstitüsünde olmaktan duyduğu memnuniyetini belirten Başkan Saraç, Yükseköğretim kurulu olarak ülke ve bölge öncelikleri ile uyumlu, sektör ihtiyaçlarına odaklanmış, disiplinler arası ortak çalışmayı esas alan,

alandaki araştırmacıların kullanımına açık, özellikle tematik araştırma merkezlerini, enstitülerini desteklemeye devam edeceklerini ifade etti.

Yeni YÖK olarak bölgesel misyon farklılıkları ile yürüyen üniversitelerimiz olacağı gibi Araştırma Üniversiteleri kavramına da ciddiyet ile önem verdiklerini ve teşvik ettiklerini ifade etti.

Devletimizin, hükümetimizin "Güçlü Türkiye" hedefine ulaşabilmesinde kaliteli yükseköğretim ve nitelikli insan gücü için katkı sunmaya ve meydan okuyan çalışmalara devam edeceklerini vurgulayan YÖK Başkanı, "Demokrasinin beşiği olma iddiasındaki bir kıtada hak ve özgürlükler konusunda utanç verici gelişmeler yaşanmakta ve Avrupa ülkeleri bu duruma sessiz kalmaktadır. Geçtiğimiz günlerde Sayın Bakanlarımızın vatandaşlarımızla buluşmaları engellenmiş, Sayın Bakanımız, ekibi ve destek amacıyla toplanan ülkedeki Türk toplumuna karşı güç kullanılmış, demokratik haklar ayaklar altına alınmıştır." ifadelerini kullandı.

Başkan Saraç, yaşanan tüm bu dayanaksız ve nezaketsiz engellemeleri, uygulamaları ve şiddeti Türk Akademisi adına kınadı.

Prof. Dr. Mehmet Öztürk'ün "Yeni Ufuklar: Kanseri Araştırmalarında Türkiye" konulu söyleşisinde ülkenin önemli araştırma merkezlerinden biri olan İzmir Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü İBG'yi anlattı. Kuruluşunu ve yaptıkları çalışmaları anlattı. Merkezde kanser ve kanserin önlenmesiyle ilgili araştırmaları gündeme getirdi ve bu alanda öğrencilerden gelen soruları yanıtladı.

ORGAN NAKLİNE BİR BAKIŞ:

YAŞAYAN PARÇAMIZ BAĞIŞLANAN ORGANLARIMIZ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencileri

Organ Naklinin Tarihçesi

Antik Yunan ve Çin efsanelerinde, tanrıların hasta organ yerine sağlıklı olanını yerleştirdiklerine ve bu yolla hastaların şifa bulduğuna inanılmış. Efsanelerin ardından tarihimizde ilk tıbbi nakil 1905 yılında Avusturyalı Eduard Zirm tarafından bir kaza sonucu görme yetisini kaybetmiş bir hastaya kornea nakli yapılması suretiyle gerçekleştirilmiştir. Fransız Alexis Carrell 1912 yılında diğer organların da nakledilebileceğini düşünerek, kan damarlarını birbiri ile irtibatlandırmak için bir metod geliştirmiş ve bunun sonucunda köpekler üzerinde ilk başarılı böbrek naklini gerçekleştirerek Nobel Ödülü'nü kazanmıştır. Çalışmalarını Charles Lindbergh ile sürdüren Alexis Carrell ilk defa organları vücut dışında yaşatabilecek cihazı keşfederek yapay kalp konusunda ilham kaynağı olmuşlardır. 1936 yılına gelindiğinde ise Ukraynalı Yu Yu Voronoy insanda ilk kadavradan böbrek naklini gerçekleştirmiş ancak vücudun organı reddetmesi nedeniyle bu girişim başarılı olamamıştır. İlk başarılı böbrek

nakli ise Dr. Joseph Murray ve Dr. David Hume tarafından hastanın ikizinden alınan organ ile gerçekleştirilmiştir. 1960'larda ilk başarılı akciğer, pankreas ve kalp nakilleri art arda yapılmıştır.

Organ naklinde yaşanan gelişmeler sonrasında yaygınlaşan nakil işlemleri etik sorunları da beraberinde getirmiştir. Bunun sonucunda 1984 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde ilk kez organ eşleştirme ve organ sırası bekleme hususunu düzenleyen yasa çıkarılmıştır. 1989 yılında ilk başarılı ince bağırsak nakli, 1998 yılında ise ilk başarılı el nakli yapılmıştır. 2000'lerde gelişen teknoloji ile birlikte kısmi yüz nakli 2005 yılında, tüm yüz nakli ise 2010 yılında başarıyla gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'de ise ilk nakil denemeleri 1969 yılında yapılmış olup başarılı sonuçlar alınamamıştır. İlk başarılı organ nakli ise 3 Kasım 1975 tarihinde Doktor Haberal ve ekibi

tarafından Hacettepe Üniversitesi Hastanesi'nde bir aneden oğluna böbrek nakli yapılarak gerçekleştirilmiştir. 1978 yılında ise Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakline ilişkin yasa çıkarılmış ve organ naklinin yasal sınırları belirlenmiştir. Yasanın yürürlüğe girmesinden bir ay sonra ilk kez kadavradan böbrek nakli gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde ilk yüz nakli 20 Ocak 2012'de Dr. Ömer Özkan ve ekibi tarafından toplam 11 saatten fazla süren bir ameliyatla Akdeniz Üniversitesi Hastanesi'nde yapılmıştır.

Tüm dünyada organ yetmezliği nedeniyle nakil olmayı bekleyen hastaların sayısı giderek artmaktadır. Ülkemizde ise yaklaşık 29000 organ bekleyen hasta bulunmaktadır. Bunların yaklaşık 22.000'i böbrek nakli olmayı bekleyen hastalardan oluşmaktadır. Bütün bunlara karşın 2014 yılında 2.925'i böbrek olmak üzere toplam 4.264 organ nakli gerçekleşmiş olup bu sayıya kornea nakilleri dahil değildir.

Beyin ölümü kararlarında, dünyada oluşturulan komisyonlarda, anestezi uzmanı, nörolog, kardiolog, bir din adamı ve bir hukukçu bulunmaktadır. Organ bağışlarının istenen seviyelerde olmamasının önemli nedenlerinden biri dini kaygılardır.

İslam Dininde Organ Nakli ve Organ Bağışı

Organ nakli ve organ bağışı İslami açıdan gerekli şartlarda caiz olup yapılan çalışmalarda işin hayır-salih amel kısmına da değinilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın 03/03/1980 tarihli fetvasında organ naklinin, organ karşılığında donörün ücret talep etmemesi, hekimin hastalığın bu yolla tedavisinin mümkün olabileceğine dair bir kanısının bulunması gibi şartlar altında caiz olduğu, gerekçeleriyle birlikte ortaya konmuştur.

Sağlık Bakanlığı'nın, 2013 yılı "Organ Bağışı Haftası" münasebetiyle düzenlediği açılış programına katılan Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, organ bağışında İslam dinine göre hiçbir sakınca bulunmadığını belirtmiş ve "Organ bağışı candan cana giden en büyük sadakadır" sloganıyla caiz olmasının yanı sıra organ bağışını en büyük sadaka olarak nitelendirerek konunun hem insani hem de İslami olarak önemine değindiği bir konuşma yapmıştır.

Türkiye'de organ bağışı konusunda farklı kanaate sahip kişiler de mevcut olup, bu görüş farklılığının en önemli sebebi meselenin bilimsel boyutunun tam olarak bilinmemesidir.

Yurt dışında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın muadili konumundaki pek çok dini kurum ve kuruluşça benzer fetvalar ve çalışmalarla organ naklinin ve organ bağışının caiz olduğu belirtilmiş, yine benzer şekilde bağışın sadaka hükmünde olacağı vurgulanmıştır. Örneğin Malezya Ulusal Fetva Kurulu, Malezya Sağlık Bakanlığı ile yaptığı ortak bir çalışmayla beyin ölümü, organ nakli ve organ bağışını tıbbi ve İslami yönleriyle incelemiş ve temel dini esaslar üzerine temellendirerek nakil ve bağışın caiz olduğuna dair fetva vermişlerdir. İslam İşbirliği Teşkilatı bünyesindeki Cidde İslami Fıkıh Akademisi, Hindistan İslami Fıkıh

Akademisi ve Birleşik Krallık İslami Şeriat Konseyi gibi pek çok kurum benzer fetvalarla organ bağışının caiz olduğunu belirtmiştir.

İslami açıdan kesin bir engel bulunmamakla birlikte, nüfusunun çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu ülkelerde kadavradan organ bağışı rakamları canlıdan bağışlara oranla düşük seyretmektedir. Uluslararası Organ Bağışı ve Nakli Kayıtları (International Registry in organ Donation and Transplantation, IRODaT) verilerine göre bu rakamlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Uluslararası Organ Bağışı ve Nakli Verileri (IRODaT)		
	Kadavradan organ bağışı (Milyon nüfus başına)	Canlıdan organ bağışı (Milyon nüfus başına)
Türkiye (2014)	5,42	42,53
Katar (2010)	2,40	1,8
Suudi Arabistan (2014)	3,36	20,80
Pakistan (2006)	Veri yok	15,10
İran (2013)	8,70	20
Malezya (2013)	0,5	1,87
Tunus (2013)	0,83	9,90

*www.irodat.org / Country Reports

Müslüman ülkelerde kadavradan organ bağışısı rakamlarının diğer bazı ülkelere oranla düşük olmasının nedenleri-

ni belirleyebilmek amacıyla organ bağışısı anketlerinin incelenmesiyle elde edilen sonuçlar aşağıda gösterilmiştir.

Müslüman Ülkelerde Organ Bağışısını Reddetme Gerekçeleri		
Türkiye (Bilgel. 2004)	Herhangi bir nedeni yok	%40
	Vücudunun parçalara bölünmesinden korkma	%31,7
	Dini nedenler	%16,1
	Ölümden sonraki hayatta organlara ihtiyaç duyulacağı düşüncesi	%2,8
	Tek bir nedenden daha çok	%9,4
Suudi Arabistan (Awatif AA.2007)	Dini nedenler	%27,5
	Vücut bütünlüğü	%23,1
	Organ bağışısının bir faydası olmayacağını düşünmek	%3,5
	Diğer nedenler	%12,3
Pakistan (Saleem T. 2009)	Organların boşa harcanacak/kötü muamele göreceğinden korkmak	%45,4
	Dini nedenler	%22,6
	Organ ticaretine yol açabileceği düşüncesi	%12,4
	Diğer nedenler	%19,6
Malezya (Wong LP. 2011)	Dini nedenler	%75,7
	Bütün halinde gömülme isteği	%54,1
	Cerrahi prosedürden korku	%47,9
	Ölümü kesinleşmeden organlarının alınma korkusu	%41,3
	Donör/verici olduğunun bilinmesi durumunda yeterli tedavi alamama korkusu	%30,5
Tunus (Farklı çalışmalar)	Ölümden sonra vücut bütünlüğünün bozulması	%79,9
	Dini nedenler	%63,1

Farklı Dinlerde Organ Nakli ve Organ Bağışısı

Hristiyanlıkta birbirinden bağımsız kurumlar var olduğu için, değerlendirmeler Hristiyanlığın kutsal kitabı İncil ve tanınmış kişilerin de içlerinde bulunduğu büyük dini kurumlarca yapılmıştır. İncil'de organ bağışısını teşvik edici nitelikte sayılabilecek şu ifadeler yer almaktadır: "Hastaları iyileştirin, ölüleri diriltin, cüzzamlıları temiz kılın,

cinleri kovun. Karşılıksız aldınız, karşılıksız verin. (Matta 10:8)". Bu ifadeden, geçmişten günümüze öncelikle Papalık olmak üzere çoğu önemli kurum ve dini şahsiyetin açıklamaları ve yayınlarından da anlaşılacağı üzere, Hristiyanlıkta organ bağışısının büyük oranda desteklendiği görülmüştür.

“

Hinduizm, Budizm ve Jainizm Hint yarımadası kökenli olduklarından, organ bağışısı ile ilgili iyiliği esas alan benzer bir bakış açısına sahiptirler.

”

Hinduizm’de “Kendi bedenini bağışlamak, bağışlanması mümkün olan her şeyden daha değerlidir” (Manusumru), Jainizm’de “Verici, verdiği hediyeler karşılığında bu dünyada herhangi bir kazanç ya da ödül beklememelidir” (Aihikaphalanape) ifadeleri geçmektedir. Budizm’in bakış açısı her ne kadar Budizm ve Jainizm’e benzese de beyin ölümü kavramı bazı Budist geleneklerde şüphe ile karşılanır. Dolayısıyla Budizm’de organ bağıışı konusunda muhtelif görüşler mevcuttur.

Bu dinlerin yanı sıra Yahova Şahitleri ve Shinto gibi bazı inançlarda, organ bağıışı geçmişte kesin olarak yasaklanmıştır. Shinto dinindeki bu kesin yasak Japonya’da organ bağıışı sayılarının dünyanın en düşük oranlarını vermesine sebep olmuştur. Yahova Şahitleri inancında, kan transfüzyonunun yasak olması organ bağıışının da yapılabilmesine engel olmuştur. Teknolojinin ilerlemesi ile organın kanlarından ayrılıp, donörün kanı olmadan yapılan bazı başarılı ameliyatlara olsa da bunlar rakamsal olarak çok düşük seviyelerde kalmıştır. Bütün bu engellere rağmen zamanın ilerlemesiyle, böylesine önemli kararların kişilerin düşüncelerine bırakılması gerektiği görüşünde yoğunlaşmıştır.

“

Organ bağıışının dine uygunluğu konusunda süregelen tartışmalar halen devam etmektedir. Dini gruplar arasında beyin ölümü kriterlerinin belirlenmesi hakkındaki tartışmalar devam etmekle birlikte, ilahi dinlerin pek çoğunda din bilimcilerinin beyin ölümü kriterlerini kabul ettikleri, organ bağıışını bir hayır işi olarak gördükleri veya organ bağıışı kararının kişiye ve ailesine bırakılması gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

”

Yaşayan Parçamız Bağışlanan Organlarımız Projesi Sürecinde Neler Yaptık?

“Yaşayan Parçamız Bağışlanan Organlarımız” diyerek yola çıkılan projede, Doç. Dr. Zeliha K. Tufan danışmanlığında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp fakültesi öğrencileri yer aldı. Ülkemizde organ nakline bakış açısının tespiti ve bağıış oranını artırıcı çalışmalar yapılması hedeflendi.

Dört aşama olarak planlanan projemiz kapsamında yapılan Pubmed-Medline ve sosyal medya taramalarında halkımızın, özellikle dini çekinceler ve beden bütünlüğünün bozulması gibi gerekçelerle, kadavradan organ bağıışına olumsuz baktığı ancak canlı vericilerde bu çekincenin yaşanmadığı anlaşılmıştır. Bu konuda halkının çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu ülkelerde yapılan anket çalışmaları Pubmed-Medline taraması yapılarak araştırılmış ve karşılaştırılarak bir meta analiz çalışması hazırlanmıştır.

İkinci basamakta, farklı dinlerin organ nakline bakış açısını ortaya koymak amacıyla yapılan literatür taraması sonucunda bir derleme hazırlanmıştır. Hazırlanan metaanaliz ve derleme öğrenci kongrelerinde poster veya sözlü sunum şeklinde sunulmuştur. Üçüncü basamakta, nakil olmuş hastaların duygu ve düşüncelerinin belirlenmesi, nakil öncesi ve sonrasında yaşadıkları ve iletmek istedikleri mesajları konu alan röportajlar yapılmıştır. Yapılan çekimlerin proje sunumunda kullanılması ve sosyal medyada yayınlanması amaçlanmıştır.

Projenin dördüncü basamağında ise bilgilendirme eğitimi düzenlenmiş ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin katıldığı konferansta Prof. Dr. Mehmet KILIÇ tarafından “Organ Naklinde Bilinmeyenler” isimli bir eğitim verilmiştir.

Projede yer alan öğrenciler:

Abdullah BALCI, Caner CEBECİ, Seyid Bilal EMINNEVA-BI, Nebile HATİBOĞLU, Muhammed Cihan IŞIK, Firdevs KARABACAK, Seçil KILBASANLI, Ömer Faruk KURAN, Mohd Meraj Alam SIDDIQUI.

Danışman Öğretim Üyesi: Doç. Dr. Zeliha KOÇAK TUFAN

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

BİR TARİH VE ARKEOLOJİ MİRASI: ANI ÖREN YERİ

Kars, Rusya'nın Kafkasya'ya inmesiyle birlikte yaklaşık bir asır boyunca Türk-Rus mücadelesinin yaşandığı yerlerin başında geldi. Büyük yıkımlar ve acılara maruz kalsa da şehir, 1854 yılında Türk tarihindeki ilk kent savunmasını başarıyla vererek gazi ünvanı ve madalyasına layık görüldü. 1878'de savaş tazminatı olarak Ardahan ve Batum ile birlikte Rusya'ya bırakılan Kars, Dünya Savaşı'nın ızdıraplı yıllarına fedakârca katlanmasını bildi. Rusya'nın savaştan çekilme kararının ardından gelen Brest-Litovsk Antlaşması Kuzeydoğu Anadolu sancakları üzerinde bir güneş gibi doğdu.

1918 ilkbaharında Türk ordusunun Kars'a girişi esasında yeni bir dönemin kapısını açmış oluyordu. Zira altı ay sonra gelen mütareke, Karslıları vatan topraklarında var olma mücadelesine zorluyordu. Türkiye'de, henüz milli mücadele başlamamışken, Kars'ın liderliğinde Elviye-i Selase halkı işgale ve haksızlığa direnmek üzere kendi yerel ve milli devletlerini "Cenubî Garbi Kafkas Hükümeti"ni meydana getirdi. 18 Ocak 1919'da kurulan bu hükümet dört ay boyunca kahramanca mücadele etti. Tarihler 13 Nisan 1919'u gösterdiğinde Anadolu topraklarında kurulan milli hükümet, İngiliz işgal kuvvetleri tarafından ortadan kaldırılırken onun yaktığı bağımsızlık ateşi Türk halkının ruhunda dalga dalga yayılacaktı.

Kars, 1920'de yeniden ve son kez kurtarılırken 13 Ekim 1921'de Türkiye ile Kafkas ülkeleri arasında imzalanan

Kars Antlaşması'na ev sahipliği yaparak Kafkas barışının tesisinde fevkalade önemli bir rol oynadı. Bu anlaşmayla 1828'den beri devam eden siyasi, askeri ve sosyal çalkantılara nihayet verilirken aynı zamanda bölgesel işbirliğinin de temeli atılmış oluyordu.

Kars ili coğrafi ve kültürel konumu itibarıyla maddi ve manevi değerlere ve zenginliklere ev sahipliği yapmaktadır. Kuzeyden güneye Rusya-İran hattının hemen yanı başında, doğu-batı ekseninde Türkistan, Kafkasya ve Türkiye'yi birbirine bağlayan hattın üzerinde bulunmaktadır. Anı Örenyeri bölgenin tarihini 5.000 yıl geriye götürürken aynı zamanda Kars'ın da Unesco tarihi miras listesinde yer almasına vesile olmuştur. Şehrin en önemli değerlerinden biri Ebul HasAnı HarakAnı Hazretleri olup, evlad-ı Resulden olan bu büyük Alperen, Kars'ın manevi

fatihi ve sahibi konumundadır. Ebul Hasanı HarakAnı Türbesi binlerce insanın maneviyatından feyz aldığı, dualar ettiği ve huzura kavuştuğu bir makamdır.

Anadolu'nun Kafkasya'ya açılan kapısı olarak sınır kenti hüviyetindeyken 1992'de Kafkas Üniversitesi'nin açılmasıyla bölgenin çağdaş bilim ve kültür merkezlerinden biri haline dönüşme sürecine girdi. Üniversitenin kuruluşu yükseköğretimi yurt geneline yayma politikasının bir parçası olmakla birlikte Türkiye'nin Kafkasya'ya açılma; bilim, sanat ve kültürde Kafkas ülkeleriyle işbirliği tesis etme düşüncesinin Kars'a yüklediği bir misyondur. Kafkas üniversitesi bu misyon doğrultusunda kurulduğu günden itibaren büyümeye ve Kafkasya üniversiteleriyle işbirliğine büyük önem atfetmektedir. Kafkas Üniversitesinin bölgesel misyonuna uygun gelişmesi ve genişlemesi Artvin, Ardahan ve Iğdır üniversitelerinin doğuşunu daha anlamlı hale getirmiştir. Bugün Türkiye, Kafkas Üniversitesinin ciddi girişim ve katkılarıyla Kafkasya politikasının bilim, sanat ve kültür sahalarında daha sağlam adımlar atabilmektedir.

Kafkas üniversitesi kurulduğu günden itibaren Kars'ın coğrafi ve kültürel zenginliklerini değerlendirme ve öne çıkarma gayreti içerisinde yer almıştır. Bölgede ve Kafkasya'da daha önce gerçekleştirilmeyen pek çok akademik ve bilimsel etkinlikler icra edilmiş ve edilmektedir. Anadolu Türk tarihinde Malazgirtten önce vatanlaştırma kavramını ortaya çıkaran 1064'te Anı/Kars'ın fethidir. Anı/Kars'ın fethi adeta Malazgirt'in habercisi, Türklerin Anadolu'yu vatanlaştırmasının ilk adımı olmuştur. 4-16 Ağustos 2015'te Kars'ta gerçekleştirilen "I. Uluslararası Anı-Kars Sempozyumu" ile fetih çeşitli yönleriyle incelemek bilim dünyasına kazandırılmıştır.

Anı ve Kars'ın fethi gündeme geldiğinde Ebul Hasanı HarakAnı Hazretlerine atfen geleneksel hale getirilen ve üniversiteyle ve şehirle özdeşleşen sempozyumlardan söz etmemek olmaz. Bu yıl itibarıyla üçüncüsü gerçekleştirilecek olan sempozyumun konusunu Anadolu Tasavvuf Hareketi teşkil etmektedir. Sempozyumlar, Kars'ın manevi mimari Ebul Hasan HarakAnı Hazretlerine layık veçhile saygı ve değerini gösterilmesinin önünü açmıştır. Zira Ebul Hasan HarakAnı Hazretlerinin ve müridlerinin

1033 yılında Kars'ın fethi için yapmış oldukları fedakarlıklar her türlü takdirin üstündedir. Bugün Üniversitenin ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin Ebul Hasan HarakAnı Hazretlerinin ismini sonsuza kadar yaşatma gayreti çerçevesinde Kars havaalanı ve devlet hastanesine bu büyük zatin ismi verilmiştir.

Bir Tarih ve Arkeoloji Mirası: Anı Ören Yeri

5.000 yıllık geçmişiyle Anı, Kars ve çevresinin kültürel zenginliğinin temelini oluşturmaktadır. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan şehir, İpek yolu üzerindedir ve önemli bir ticaret merkezi olarak hizmet vermiştir.

Anı, Doğu Anadolu'da kurulan ilk merkezi devlet olan Urartular başta olmak üzere Med, Pers, Hellen, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı hakimiyetlerinde kalmıştır. Bu yönüyle oldukça zengin bir geçmiş ve mimari eserlere sahiptir.

Kafkas Üniversitesi Anı ve Kars şehirlerinin eskiçağ tarihine ilişkin projelere her türlü desteği vermektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmalar sonucunda bölgenin dip

Ebu'lMenuçehr Cami

tarihine yönelik yeni yerleşim merkezleri tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Buradan hareketle Kars'a kaleler şehri denmesi fevkalade isabetli bir tanımlama olacaktır. Anı, Ortaçağ'da Bagratlı Hanedanlığına merkez olmuş, kısa süre sonra Bizans İmparatorluğu'na bağlanmıştır. 1064 yılında Türk hakimiyetine geçmesinden sonra Anı şehri bölgenin en önemli ticari ve dini merkezlerinden biri haline gelmiştir. Ebu'l Menuçehr Cami ile Rus işgalinin yaşandığı yıllarda yıkılan Ebu'l Muammeran Cami Türk-İslam sentezinin ilk örneklerini oluştuyordu.

Anı'da birçok kapıdan biri olan Aslanlı Kapı'ya ismini veren Selçuklu dönemi aslan kabartması

Kars, 1578'de Osmanlı devletine bağlandıktan sonra Türk-İslam kimliğine uygun şekilde imar edilmeye başlandı. Kaleiçi olarak bilinen mevkide Kars Çayı ve Kars Kalesi temel alınarak başlanan inşaa faaliyetleriyle bugünkü mimari görünüme kavuşuldu. Kafkas Üniversitesi bünyesinde yürütülen bir projeye şehir merkezinde 9 konak, 4 ev, 3 hamam, 1 köprü, 1 saray olmak üzere 18 tane Osmanlı eserinin mevcut olduğu tespit edildi.

Osmanlı konakları, odaları, ısınma sistemleri ile tavan ve duvar süslemeleriyle Türk mimarisinin ince detaylarını yansıtmaktadır.

Kafkas Üniversitesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izni ve Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü ve Turizm Fakültesi Turizm Rehberliği Bölümü eliyle bölgenin tarihi ve arkeolojik geçmişine aydınlatmaya yönelik iki yüzey araştırması projesini hayata geçirmiştir. Projeler kapsa-

Selçuklu devrinde inşa edilen 1000 yıllık çarşı yolu hali hazırda ilk günkü estetiğini korumaktadır. Yolun sağında ve solunda yer alan dükkânlar ve işlikler dönemin ticari hayatının canlılığına ve zenginliğine şahitlik etmektedir. Şehrin önemli diğer Türk-İslam eserleri evler, hamamlar ve surlardır. Selçuklular şehrin zaptı sırasında hasar gören kuzey surlarını onararak yeni ilavelerle güçlendirmiştir. Surlar Selçuklu izlerinin çok net biçimde görüldüğü yapılardır. Kabartma ejderha figürleri, satranç bezemele-ri, aslan kabartması bunlardan birkaçıdır.

Osmanlı Dönemi sivil mimari eserlerinden Gazi Ahmet Muhtar Paşa Konağı

mında M.Ö. III. Binyıl Kura-Aras Kültürü, II. Binyıl Aras Boyalıları Kültürü ve I. Binyıl Urartu Krallığı'na ait kale, yerleşim yerleri ve nekropol alanlarına ait izler ortaya çıkarılmıştır. Bu yöndeki çalışmalar yakın zamanda Iğdır ve Ağrı illerine doğru genişletilecektir.

Osmanlı Dönemi aşıp süslemesinden güzel bir örnek

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ

✎ Prof. Dr. Sezai Erçişli*

Türkiye’de tarım öğretiminin, başlangıcı çok eskilere uzanmaktadır. İlk Tarım Yüksekokulu 1846 yılında İstanbul-Yeşilköy Ayamama Çiftliğinde kurulmuş, 1891 yılında Halkalı Yüksek Ziraat Mektebi açılmıştır. Bu okul 1928 yılına kadar eğitimine devam etmiş ve çok sayıda/ yüzlerce ziraat mühendisi yetiştirmiştir. Türk tarımını modernleştirmek, sorunlarını bilimsel açıdan görmek ve çözmek, Türk tarımına hizmet edecek Yüksek Ziraat Mühendisleri yetiştirmek ve bu alanda eğitim-öğretim ve araştırma yapmak amacıyla kurulan Yüksek Ziraat Enstitüsü’nün bünyesinde, Ziraat, Orman, Veteriner, Tabii İlimler ve Ziraat Sanatları Bölümleri yer almıştır.

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi, ülkemizde kurulan öncü Ziraat Fakültelerinden birisi olarak 17 Kasım 1958 tarihinde öğretime başlamış ve daha sonraki yıllarda ülkemizin farklı illerinde kurulan Ziraat Fakültelerinin kuruluşlarında da katkıda bulunan “ana fakülte” olmanın sorumluluğunu ve onurunu taşımaktadır.

Land-Grant tipi üniversite misyonuna uygun olarak, 1961 yılında Fakülte bünyesinde “Zirai Araştırma Enstitüsü” adıyla, 1984 yılında “Tarımsal Araştırma ve Yayım Merkezi” adını alan özel bir birim oluşturulmuştur. Diğer taraftan kuruluşundan kısa bir süre sonra ABD-Nebraska Üniversitesi ile 10 yıllık işbirliği yapan fakülte, çok sayıda öğretim elemanının karşılıklı değişiminde büyük bir başarı sağlamış, özellikle Nebraska Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyeleri, fakültemizin gelişmesine önemli katkılarda bulunmuşlardır. Son dönemlerde ise ABD Ohio State Üniversitesi ve New York Üniversitele-

ri (SUNY) ile benzer bir program başlatılmış ve her yıl belli sayıda öğretim elemanımızın kısa dönemlerle bu üniversitelerde bilimsel çalışmalar yapmasına fırsat sağlanmıştır. Fakülte, kuruluşundan günümüze kadar aralıksız eğitim-öğretim, araştırma ve yayın faaliyetleriyle Türk tarımına önemli hizmetler sunmuş ve sunmaya devam etmektedir. Kuruluşundan kısa bir süre sonra da lisansüstü öğrenime başlayarak ülkemizin ihtiyacı olan ihtisaslaşmış meslek adamı ve özellikle daha sonra kurulmuş olan üniversitelerde görev alan çok sayıda bilim adamının yetiştirilmesinde önemli bir hizmet yapmıştır. 15.000’in üzerinde Ziraat Yüksek Mühendisi, mezun etmiştir. Lisans eğitiminin yanı sıra lisans üstü eğitimini de yoğun bir şekilde sürdürmektedir.

Fakülte, yaklaşık 12.500 dekarlık arazi üzerinde kurulan Uygulama Çiftliğinde, modern tarımsal faaliyetleriyle yöre çiftçilerinin, uygulama ve stajlarla da öğrencilerin

*Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi

yeni bilgi ve yöntemlerle donatılmasını sağlamaktadır.

Fakültemiz bünyesinde 10 adet bölüm bulundurmaktadır.

Bahçe Bitkileri Bölümü: öğrencilerin meyvecilik, sebze-cilik, bağcılık ve süs bitkileri alanlarında uzmanlaşması için eğitimin yanında güncel teknik gelişmeleri takip ederek bölgeye yeni sebze ve meyve türlerinin ve çeşitlerinin getirilmesi ve alternatif ürün olarak tanıtılması görevini üstlenmiştir. Bu sayede bölgede çilek, ahududu, böğürtlen, brüksel lahanası, brokoli, karnabahar, kırmızı lahana, mantar, kavun, karpuz vb türlerin yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılmasını sağlamıştır. Bölgede modern meyve bahçeleri ve bağ alanlarının tesisi yanında fide ve fidan üretimi ile örtüaltı yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması da bölüm sayesinde olmuştur.

Bitki Koruma Bölümü: öğrencilerin zararlı böcek, akar, nematod ve diğer hayvansal zararlılar ile bitkilerde oluşan fungus, bakteri, virüs hastalıkları ve tarım alanlarında zararlı olan yabancı otları tanımalarını ve uzmanlaşmalarını sağlamakta, hastalık ve zararlıların belirtileri, yayılışları, biyolojileri, biyoekojileri, bitki patojen ilişkileri ve

bitki koruma ilaçlarının çevre ve insan üzerindeki etkilerini, hastalık ve zararlılara karşı mekanik, kimyasal, fiziksel ve biyolojik savaşım yöntemlerini teorik ve uygulamalı eğitimle öğrenmekte ve araştırmalar yapmaktadır.

Gıda Mühendisliği: Gıda üretim teknolojisi, tasarım-planlama, işleme, kalite kontrolü, gıda mikrobiyolojisi, hijyen-sanitasyon, gıda muhafazası ve ambalajlama gibi temel konulara dayalı eğitim-öğretim vermektedir.

Tarım Ekonomisi: mikro ve makro düzeyde tarımın ekonomik, sosyal ve politik sorunlarına yeni ve uygulanabilir çözümler üretecek araştırmalar yapmak ve araştırmalardan elde edilen sonuçları ilgili alanlara topluma, özellikle kırsal kesime bu aktarımı sağlamaktır.

Tarım Makinaları ve Teknolojileri Mühendisliği: Bitkisel ve hayvansal üretimde mekanizasyon ve modern teknoloji ağırlıklı eğitim yapmak, Tarım Makineleri ve Teknolojilerine ait yeniliklerin yöre çiftçisine aktarımı konusunda demonstrasyonu sağlamaktır.

Tarımsal Biyoteknoloji: Marka, patent tescil için hedeflenen projelerde tohum ıslahı, tohum kaplama

teknolojisi(nano), hayvan ıslahı, mikrobiyolojik ajanlar, enzim üretimi, sterilizasyon, GDO testi, gıda katkı maddeleri üretimi, ilaç sanayi hammadde üretimi, hastalık ve ebeveyn test kitleri, DNA testleri gibi konularda araştırmalar yapılmaktadır.

Tarımsal Yapılar ve Sulama: Hayvan barınakları ve tarımsal depolama yapılarının planlanması, barınaklarının modernizasyonu, pratik sulama programlarının oluşturulması, sulama verimliliğinin artırılması, atık suyun tarımda kullanılması, farklı yetiştirme ortamlarının bitki yetiştiriciliğinde kullanım imkanlarının araştırılması, drenaj ve arazi ıslah çalışmaları, kırsal alanların planlanması temel çalışma alanlarıdır.

Tarla Bitkileri Bölümü: bitkisel üretimde karşılaşılan problemlerin çözümü ve yetiştirme tekniklerine yönelik

nitelikli Ziraat Mühendisi yetiştirmektir. Bölge meraları için uygun ıslah ve yönetim önerilerinin geliştirilmesi, yem bitkileri ıslahı ve kaliteli kaba yem üretim tekniklerinin üreticilere aktarılması, yonca ıslahı ve tohumluk geliştirilmesi, bölgeye uygun bitkilerde çeşit ıslahı çalışmaları Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi ile tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi bölümün öncelikli çalışma alanlarıdır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme: Tarımda temel ve doğal bir kaynak olan toprağın sürdürülebilir, üretken ve sağlıklı olarak yönetilebilmesi, fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin tespiti, sınıflandırılması ve haritalanması, uygun olmayan özelliklerinin toprak ve çevre korumayı esas alarak ıslahı, toprak-su-bitki ilişkileri döngüsünde, toprağın bitkisel üretim gücünün artırılması, bitki besin

maddesi noksanlıklarının toprak, bitki analizleri ile tespiti ve gübreleme gibi temel konularda bilimsel çözümler üretmek, araştırmaları planlamak, yürütmek ve konusunda uzman bilim insanlarını yetiştirmek bölümün temel hedefleridir.

Zootekni Bölümü: Bölgede mevcut büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvan ırklarının verimlerinin klasik ve modern ıslah yöntemleri ile iyileştirilmesini, yüksek verimli hayvan ırklarının bölgeye adaptasyonunun araştırılmasını ve yaygınlaştırılmasını sağlamak, rasyon hazırlama, yemleme ve besleme konularında üreticilere danışmanlık yapmak, bölge çiftçisine verimli genetik materyal temin etmek üzere çekirdek sürüler tesis etmek, modern arıcılık faaliyetleriyle bölge arıcılarına teknik destekte bulunmak temel çalışma alanlarıdır.

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi yaptığı bilimsel çalışmalarla ülkemizde ve dünyada adından söz ettirmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde yayınlanan "US News Dergisi'nin 2016 yılını baz alan araştırmasına göre, Ziraat Bilimleri alanında Türkiye'de 1. Dünya'da ise 163. sırada yer almıştır. ULAKBİM tarafından yayınlanan ve 2004-2014 yılları arasında Türkiye Üniversiteleri'nin Konu Kategorilerine Göre Yayın Performanslarını gösteren raporunda, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri, Tarla Bitkileri, Gıda Mühendisliği, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme ile Zootekni bölümleri atıf sayısı, yayın sayısı, H indeksi ve Etki değerini içerisine alan değerlendirmede ülkemizdeki Ziraat fakülteleri arasında ilk sıralarda yer almıştır.

İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ **TEKNOVERSİTE**

23 Nisan 2015 tarihinde tüzel kişiliğine kavuşan İskenderun Teknik Üniversitesi'nin temel hedefi, kendine özgü bir eğitim/öğretim/araştırma ekosistemi oluşturarak, inovasyonu ve girişimciliği önceleyip teknolojiye odaklanarak Endüstri 4.0'a eklemlenen bir üniversite olmaktır.

Kurulur kurulmaz ilk olarak Teknoloji Transfer Ofisi'ni faaliyete geçirerek Ar-Ge motivasyonunu artıran İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE); 2016 yılında öğretim üyesi başına ortalama 0,75 SCI/SCI-E yayın performansı ortaya koymuştur. Bu performansı ile; İSTE, Türkiye'deki

devlet üniversitelerini akademik teşvik performanslarına göre sıralayan bir araştırma sonucuna göre 2017 yılında ikinci sıraya yerleşmiştir. Ayrıca, Türkiye'deki üniversitelerin öğrencilerini memnun etme düzeylerini belirlemeyi ve bu kapsamda üniversiteleri, öğrencilerin memnuniyet

düzeylerine göre sıralamayı hedefleyen 2016 Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması'nda hemen hemen tüm kategorilerde Türkiye ortalamalarının üzerinde yer almıştır.

TEKNOVERSİTE vizyonu ile yola çıkan, “Üniversite-Sanayi İşbirliği” yerine “Üniversite-İş Dünyası İşbirliği” kavramını önceleyen ve bu konuda Türkiye'deki ilk akla gelen üniversitelerden biri olmayı hedefleyen İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE), başlatmış olduğu “İŞ DÜNYASI ile ENTEGRASYON (İDE)” programıyla, derslerini başarı ile tamamlayan başarılı öğrencilerine, kariyerlerine daha mezun olmadan başlayabilme fırsatı sunuyor. Entegratör adı verilen İSTE'nin mezun aday öğrencileri, eğitimlerinin son dönemlerini; servis, bilişim ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren akredite edilmiş saygın işletme ve kuruluşlarda; 'iş yaşamına doğrudan katılarak' geçirebiliyor ve deneyim kazanabiliyorlar.

Milli ve manevi değerlerine sahip çıkan, teknolojiye yön verebilen mezunlar yetiştirmeyi hedefleyen İSTE'de; Anayurt Güvenliği ve Teknoloji Okuryazarlığı dersleri tüm bölüm ve programlarda Türkiye'de ilk kez zorunlu ders olarak sunulmaktadır.

“

SAYILARLA İSKENDERUN TEKNİK...

Kısa ismi: İSTE

Motto: Teknoversite

Kuruluş Yılı: 2015

Fakülte Sayısı: 6

Yüksekokul Sayısı: 3

Meslek Yüksekokulu Sayısı: 4

Enstitü Sayısı: 7

Konservatuvar Sayısı: 1

Akademik Personel Sayısı: 239

İdari Personel Sayısı: 166

Önlisans ve Lisans Öğrenci Sayısı:
13567

Lisansüstü Öğrenci Sayısı: 425

Merkez Kampüs Toplam Alanı:
790000 m²

Web adresi: www.iste.edu.tr

”

ATILIM ÜNİVERSİTESİ

Başkent Ankara’da “kaliteli öğretim verilen, bilim ve teknoloji üreten, araştırma yapan, ülkenin geleceğine ışık tutan bir üniversite olmak” amacıyla kurulan Atılım Üniversitesi, yirmi yıldır bu hedefi gerçekleştirmek ve daha ileriye taşımak için kararlı adımlarla ilerleyişini sürdürüyor.

Ulusal ve uluslararası sıralamalarda başarılarıyla yükselen Atılım Üniversitesi 20. gurur yılında:

- Bir İngiliz araştırma kuruluşu olan TES Global'in hazırladığı Times Higher Education (THE) dünya üniversiteler sıralamasında açıklanan ilk 980 üniversite içinde yer aldı. Atılım Üniversitesi araştırma, eğitim, uluslararası görünüm ve sanayi geliri gibi kriterleri dikkate alan bu sıralamada Türkiye'de 4. sırada, dünya sıralamasında ise 401-500 aralığında,
- BRICS ve gelişmekte olan ekonomileri kapsayan sıralamada 50 ülkeden açıklanan 300 üniversite içinde 62., Türkiye'de tüm üniversiteler arasında 6. ve vakıf üniversiteleri içinde 4.,
- Araştırma, eğitim, uluslararasılaşma gibi kriterleri dikkate alan QS kuruluşunun "Yükselen Avrupa ve Merkez

Asya Ülkeleri" sıralamasında ilk 200 üniversite içinde,

- Kalite odaklı araştırma, yenilikçilik ve topluma duyarlılık ölçütlerini göz önüne alan İspanyol araştırma kuruluşu SCIMAGO'ya göre Türkiye'de 21. ve vakıf üniversiteleri içinde 6.,
- ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde yer alan URAP'ın araştırma odaklı olarak yaptığı Türk üniversiteleri sıralamasında Türkiye'den bütün üniversiteler içinde 42., vakıf üniversiteleri içinde 7.,
- URAP dünya sıralamasında 1.623. Türkiye'den yer alan üniversiteler içinde 47. ve vakıf üniversiteleri içinde 6.,
- Üniversitelerin internet performansını ölçen İspanyol Cybermetrics Lab'ın hazırladığı Webometrics sıralamasına göre dünyada 1.813., Türkiye'de 45. ve vakıf üniversiteleri arasında 9. sırada yer aldı.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının hazırladığı "Girişimci ve Yenilikçi Üniversiteler Sıralamasında" öncüler arasında yer alan, bünyesinde yürütülen araştırmalar ve sanayi işbirlikleriyle ülkemizin yükselen değerlerinden biri olan Atılım Üniversitesi "dünya üniversitesi" olma yolunda, sayıları 500'ü aşan akademisyenin çalışmalarını:

- Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP),
- Lisans Araştırma Projeleri (LAP),
- Araştırma Laboratuvarları Projeleri (ALP),
- TÜBİTAK Destekli Projeler,
- Danışmanlık Projeleri,
- Kamu ve özel sektörden çeşitli kurum ve kuruluşlarla ortaklaşa gerçekleştirilen projeler kapsamında destekliyor.

ATILIM'DA LİSANS ÖĞRENCİLERİ DE PROJE ÜRETİYOR

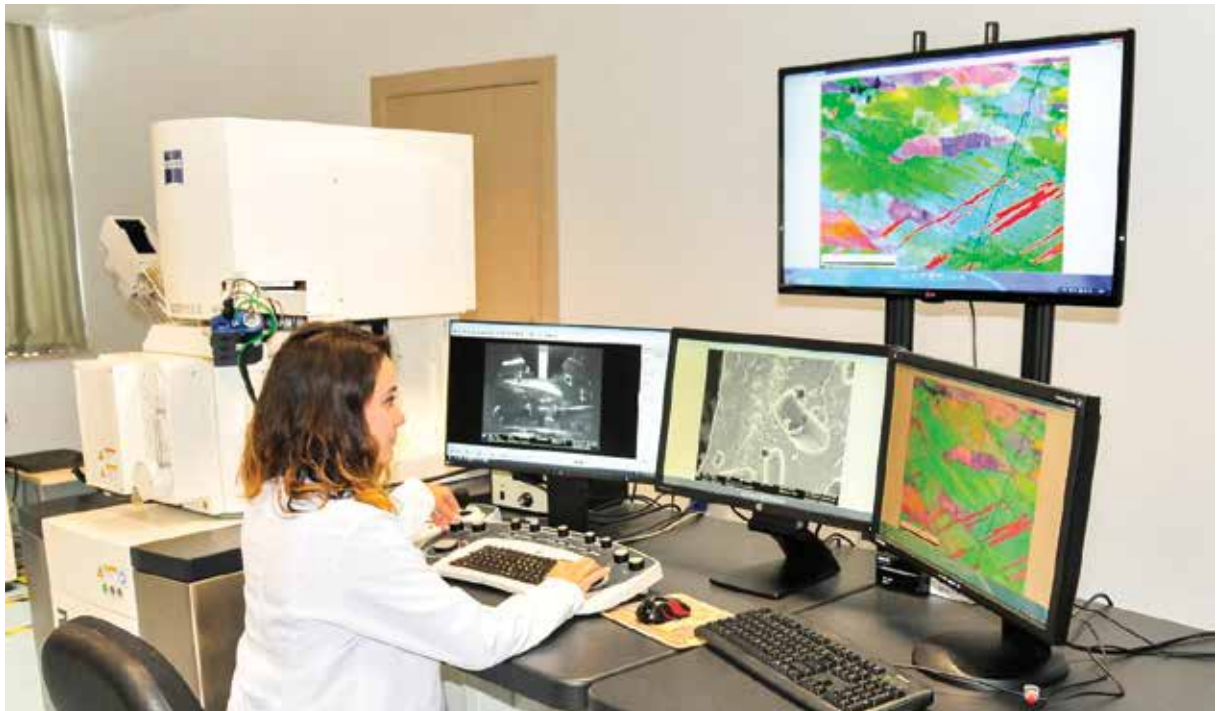
Henüz lisans eğitimi sırasında araştırma kültürü yaratma, yaygınlaştırma, araştırmacı ve yaratıcı öğrenciler yetiştirme amacı ile düzenlenen Lisans Araştırma Projeleri (LAP), genç neslin potansiyelini ortaya çıkarması ve ufku geniş araştırmacıların yetişmesine katkısı nedeniyle, Atılım Üniversitesi'nin en önemli çalışmalarından biri. Öğrenci başına 1.000 TL'ye kadar ve toplamda 15.000 TL'yi bulan desteklerle bireysel ve grup olarak öğrencilerin danışman hocalarıyla birlikte bilimsel üretim çabaları teşvik ediliyor. Projeler "temel araştırma, deneysel geliştirme, yenilikçi ürün veya süreç" olmak üzere üç alt kategori kapsamında yürütülüyor.

Projelerin, sanayi tarafından tanınan ve desteklenen araştırma projeleri şeklinde başlaması, disiplinlerarası işbirliği ve ileri araştırmalarla devam etme potansiyeli bulunması tercih ediliyor. Sanayi destekli projelere ek olarak TÜBİTAK ARDEB, TEYDEB, BİDEB, Avrupa Birliği ERASMUS+, Horizon2020 ve kamu kurumu projeleri, diğer "dış kurum destekli projelere" örnek olarak gösteriliyor. 2010 yılından beri sürdürülen Lisans Araştırma

Projeleri, her yıl sonunda sergi ve sunumlar ile Üniversite içinde ve dışındaki paydaşlara anlatılıyor.

Günümüze kadar seksene yakın projenin gerçekleştirildiği LAP kapsamında, İmalat Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin "Karton Bisiklet Projesi" 2016 Aralık ayında, Ankara Kalkınma Ajansı'nın düzenlediği TechAnkara Proje Pazarı Yarışması'nda 30 kişiden oluşan bağımsız değerlendiriciler tarafından "yenilikçilik, ticarileşme potansiyeli, pazar potansiyeli ve sosyal ve çevresel fayda" alanlarında 4 aşamalı eleme sonucunda, 579 proje arasında ilk 101'e girdi. "Karton Bisiklet Projesi" alanında öncü iki büyük şirket tarafından yatırım yapılmaya uygun görülerek şirketleşme ve yatırım görüşmelerine başlandı.

Atılım Üniversitesi'nde Mühendislik, Hukuk, İşletme, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık, Fen Edebiyat Fakülteleri, Sivil Havacılık Yüksekokulu ve Uzaktan Eğitim Meslek Yüksekokulundaki 40 program ile yükseköğretim hizmeti sunuluyor.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı (SSM) tarafından geliştirilen “Savunma Sanayi İçin Araştırmacı Yetiştirme Programı” (SAYP) çerçevesinde, savunma sanayi kuruluşları ile ortak araştırmalara imza atılan Atılım Üniversitesi’nde, lisansüstü eğitim kapsamında 10 doktora ve 33 yüksek lisans programı yürütülüyor.

14 Araştırma Merkezinde gerçekleştirilen çalışmalara ek olarak 140 laboratuvar, sayısı 9000’i aşan öğrencilere yönelik olarak araştırma ve eğitim amacıyla kullanılıyor. Araştırma merkezleri içinde yer alan Metal Şekillendirme Mükemmeliyet Merkezi, alanında ülkemizin ilk ve tek, Avrupa’nın en gelişmiş üç merkezinden biri olma özelliğini taşıyor.

Metal Şekillendirme Mükemmeliyet Merkezinde olduğu gibi, Esenboğa Havaalanında yer alan Atılım Üniversitesi Sivil Havacılık Eğitim Merkezi, Ankara’da bir üniversite bünyesindeki ilk ve tek uçak hangarı olma özelliğine sahip.

Atılım Üniversitesi girişimcilerin iş fikri başvurularını toplayarak değerlendirecek, uygun bulduğu iş fikirlerini ön kuluçkaya alarak iş fikri doğrulama süreçlerinden geçirecek ve nitelikli iş planı hazırlama hususunda girişimcilere destek olacak olan TÜBİTAK BİGG (Bireysel Genç Girişim) Programında uygulayıcı kuruluş olarak desteklenmeye de hak kazandı.

Türkçe programları olmakla birlikte, bir çok bölümünde eğitim dili İngilizce olan Atılım Üniversitesi’nde tek dille yetinmeyen öğrenciler farklı diller de öğrenilebiliyor. Dünyanın her köşesine ulaşan Atılım Üniversitesi’nde yabancı uyruklu 500’den fazla öğrenci eğitim görüyor.

Atılım Üniversitemizde “Atılım’ın İz Bırakan 50 Öğrencisi” “Hayata Atılım ve “Başarıyı Paylaşım” programları ile öğrencilerin sahip olduğu değerlerin tüm mensuplara duyurulması, paylaşılması ve çoğaltılması amaçlanıyor.

ŞİİR VE MUSİKÎ MÜNASEBETİNE BAKIŞLAR

✍ Yrd. Doç. Dr. Türkan AVLAN*

Gâh varam bir saz olam bir söz olam pür-sûz olam

Geh varam imkân olam î mân olam ihsân olam

(Yunus Emre)

Günümüzde akademik sahada disiplinler arası yaklaşım önem kazanırken kendilerini yeniden anlamlandırma ve üretme sürecinde bilim ve sanat dallarının birbirleriyle etkileşimi, değer kazanmaktadır. B.Brecht'in eserlerini besteleyen Alman besteci Hans Eisler, disiplinler arası etkileşimin önemi konusunda şöyle der: "Sadece müzikten anlayan, müziği de anlayamaz."

Çağlar boyu dehasıyla öne çıkan birçok bilim ve sanat insanı, bu yargıyı doğrulamıştır. Mesela, Leonardo De Vinci mimar, filozof, matematikçi, ressam, yazar ve diğer özellikleriyle bir hezârfendir. Michelangelo heykeltıraş, mimar ve şairdir. Nietzsche'nin ise filozof olmaktan çok şair ve bestekâr kimliğiyle anılmak istediği bilinir. Bizde de disiplinlerarası etkileşimin örneği pek çoktur: Mesela Evliya Çelebi; Karagöz ustası, hattat ve bestekâr Kör Hasanzâde Mehmed Çelebi'yi "musikî ilminin Farabî'si" diye metheder. Şair, hattat ve musikîşinas olan Fasih Dede aynı zamanda ressamdı. Birçok hezârfen Osmanlı padişahından biri olan Sultan III. Selim, başarılı bir neyzen, tanbûrî şair ve birçok makam mucidi olarak Türk musikîsinin en büyük bestekârlarındandır. Yine şair, muamma ustası, hattat, hânende, bahçevan olan İtrî, büyük bir bestekârdır. Büyük bestekâr Hammamizâde İsmâil Dede

Efendi ise şair, hattat ve na'thândı. Büyük bir âlim ve hattat olan Kazasker Mustafa İzzet Efendi şair, neyzen, bestekârdı. Tevfik Fikret ressam ve moda tasarımcısıydı. Bu perspektiften, edebiyat ve musikînin irtibatının Türk-İslam medeniyetine katkısından bahsetmekte fayda görüyoruz:

"Şiir, Musikî'nin Hemşiresidir" Yahya Kemal

Şiir, musikîyle var olan bir sanattır. Dünyanın neresinde büyük şair yetişmişse mutlaka, şiirine musikî katmıştır. Türklerin edebiyatı da daima musikîyle iç içeydi. İslamiyetin kabulünden sonra, Arap ve Fars sanatının tesiriyle Türklerin şiir ve musikî anlayışında ciddi ilerlemeler kaydedildi. Anadolu'ya yerleştikten sonra kopuzla çalıp söyleme geleneği, halk ozanları sade deyişlerine aktarıldı. Farklı kültürlerin harmanlandığı Anadolu'da, Selçuk-

*Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Öğretim Üyesi

lulardan Osmanlılara kadar, farklı sosyal tabakalarda şiir ve musıkî sanatı zenginleştirildi; daha güzelin peşinde, zevk-i selîmi zirveye taşıdı. Özellikle XV. yüzyıldan sonra, Osmanlı padişahlarının âlim ve sanatkârları himaye ettiği İstanbul, Edirne, Bursa gibi kültür başkentleri; her yerden müzisyenlerin ve şairlerin akınıyla Doğu'nun en büyük müzik ve edebiyat merkezi oldu.

Osmanlı'da şiir ve musıkî hikmete dair bir ilim dalı olarak benimsenmiştir. Osmanlı'nın temel ahlak felsefesini yansıtan ve son döneme kadar ahlâk ders kitabı olarak okutulan Ahlâk-ı Alâî'de insanı şehvete sevketmeyen musıkînin haram olmadığı açıklanır. Ahlâk-ı Alâî'ye, Sâdî-i Şîrâzî'nin "Deve, Arap şiiriyle raks eder ve coşar. Eğer sen etkilenip coşmuyorsan insanlığında eksiklik vardır." ifadesi yansıdır. Bu ifade, şiir ve musıkînin birbirinden ayrı düşünülmemeyeceğinin göstergesidir. Zaten klasik Türk şiirinin vazgeçilmezi aruzun doğuşu da musıkî sayesinde. Arap edebiyatında kervanlardaki develerin ritmik hareketlerinden etkisiyle ortaya çıktığı bilinen aruz, ilk deveci ezgilerinde kullanılmıştır:

*Çün cemel zıkr-ı cemâlinle o kim raks itmez
Ana nâm itme ke'l-enâm ki andandır edall (Erzurumlu İbrahim Hakkî)*

***Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Öğretim Üyesi**
İbnülemin Bey'in "lisân-ı aşk" dediği musıkînin ruh ikizi şiirdir. Musıkî şiiri evrensel ve ölümsüz kılar. Bestelenmiş şiirler, milletlerin dilini arkaik hâliyle koruyan canlı müze gibidir. Bir şiir yazıldığı devirde, ne kadar yüksek kültürün ürünü olursa olsun; tarihî süreçte halkın hafızasında uzun süre korunamaz. Ancak mükemmel bir besteyle örtüşme şansını yakalayan bir şiir, musıkî sayesinde koruma altına alınır. Dilde zamanla yozlaşma olsa da bestelenen şiir, bundan kolay kolay etkilenmez. Toplumlar, zamanla sahip olduğu yüksek ruh ve kültürden düşse de beste şiiri korur ve yeniden anlaşılacağı zamanı bekler. Çünkü şiirin imge değeri musıkî sayesinde açığa çıkar. Bugün klasik Türk musıkîsi sayesinde klasik Türk şiiri dil özellikleri ve edebî değeriyle koruma altına alınmıştır.

*Tûtî-i mucize-gûyem ne desem lâf değil
Çerh ile söyleşemem âyinesi sâf değil*

matlı gazeli İtrî, segâh makamında bestelemeseydi; Nef'î'nin bu şiiri günümüzde, sadece Eski Türk Edebiyatı derslerindeki diğer gazeller kadar hatırlanacaktı. Nef'î'yi ve gazelin ne anlama geldiğini halkın çoğu bilmeseydi de bu gazel, bestesi sayesinde günümüzde dilden dile dolmaktadır.

Şairler, illa bestelensin diye şiir yazmazlar. Ancak pek çok şair, güzel bir bestenin şiirini ölümsüz kılacağına farkındadır. Bu yüzden çoğu şair, şiirlerinin bestelenmesini arzu etmiştir:

*Nedîm'in sazlarla okuna bu taze güftârı
Çerâğân vakti geldi lâlezârın dîdesi rûşen*

Nedîm'in bu dileğini, Ârif Sami Toker (v.1997) gerçekleştirmiş ve "Erişti nevbahâr eyyâmı açıldı gül ü gülşen" şiirini nihavend makamında bestelemiştir. Ârif Sami Toker, ilginçtir, bu besteyi rüyasında Nedîm'in de hazır bulunduğu Sultan III. Ahmed'in meclisinde yapmıştır.

Musıkîşinas Dîvân Şairleri

Klasik şairlerimizin hemen hepsi bir şekilde musıkîyle ilgilenmiş, "âhenkli söz" dedikleri şiiri musıkîden ayırmamışlardır. Halk ozanlarının oturup şiir yazmadığı, daima sazları eşliğinde şiir söyledikleri herkesin malumudur. Tekke edebiyatı da zikrullahın vazgeçilmez unsurlarından şiir ve musıkînin imtizacından meydana gelmiştir.

Mevlânâ'nın Mesnevî'nin ilk 18 beyitinde ney sazını tasavvufî insan-ı kâmilî temsilen kullanmasından sonra oğlu Sultan Veled Rebâbnâme'de ve Ahmed-i Dâî de Çengnâme'de sazları tasavvuf düşüncesine göre yorumladılar. Çengnâme'de telli sazın parçaları olan ipek kıl, servi ağacı, âhû dersi ve at kılı; şeriat, tarikat, hakikat ve marifetin sembolüdür. İlahî visâl ancak bunların aşk ile terkininden ortaya çıkar. F.K.Timurtaş'a göre bu eser, Ahmed-i Dâî'nin musıkî bilgisini ispat etmiştir.

Tekke şairleri musıkîyle ciddi derecede ilgilenmiştir. Mevlânâ ve oğlu Sultan Veled rebab çalıyorlarmış. Hacı Bayrâm-ı Velî, bayraklı alaylardan oluşan dervişleriyle davul ve nakkâre çalarak zenginlerden sadaka ve zekat toplarmış. Taptuk Emre, şeşta sazı çalarmış. Yunus Emre'nin

şairlerinden belki şeyhi Taptuk Emre'den şeşta, kopuz dinlediği düşünülebilir:

*Yûnus imdi Sûbhân'ı vâsf eylegil gönülde
Ayrı degül ârifden bu kopuz-ıla çeşde*

Dîvân şairlerinin çoğu da musikişinastı. Yani şairler ya bir enstrümanı iyi kötü çalmaya gayret etmiş, ya besteyle uğraşmış; ama mutlaka musiki nazariyatına az çok vâkıf olmuşlardır. Sehî Bey'in bildirdiğine göre Zeyneb Hanım musiki ilminde devrinde meşhurmüş. Yine şiirle uğraşan Osmanlı padişahlarının çoğunun sâzende veya bestekâr-ı. Şehzâde Korkut, gıda-yı rûh adlı bir saz icat etmiştir. Sâkî-nâmeler ve sûr-nâmelerde hânende, sâzende ve çalgılara dair tasvirler vardır. Sûr-nâme sahibi bir şair olan Nâbî'ye göre müzik ruhun mantığıdır:

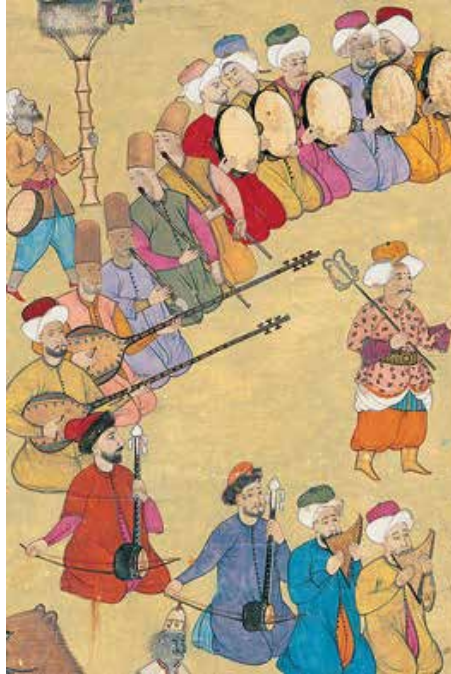
*Nağme bir mantık-ı rûhânîdür
Nağmenün lezzeti vicdânîdür*

...

*Ger hakikatle olursan sâmi
Olmaz evkât-ı hayâtun zâyî*

*Mûsikî hikmete dâir fendür
Bilene bilmeyene rûşendür*

*Nice esrâr var idrâk edecek
Yer gelür sîneleri çâk edecek
(Hayriyye'den)*

Klasik Türk Şiiri'nde musiki terimleri zengin mazmunlarda kullanılmıştır. Mesela telli sazlar, genelde âşîğin incelmış, inleyen hâlinin temsidir. Makam adları da (şîvenümâ, dil-keşide, nigâr, uşşâk, aşk-efzâ, bûselik, gerdâniye, gül-deste, nevâ, sûzidil, sabâ, vech-i dil, şevkûtarab, bahr-i nazik, reng-i dil, ruh-nevâz, lalegül vb.) şairlere ilham veren zengin çağrışımlarla doludur ve vuslat-hicran arasından yaşananları başlı başına temsil etmektedir.

Musikiye âşina olmadan bu beyitleri anlamlandırmaya çalışmak havanda su dövmek gibidir. Klasik kemânçe sesinden Karadeniz kemençesini ayırt etmeden, rebabın

feryad eden sesini duymadan şairlerin hayal dünyasına erişmek imkansızdır. İşte bu yüzden şiir ve musikiyle uğraşanların her iki sanatla da ilgili olması gerekir:

*Yûri var gel makâmun mutribâ her dem Irâk itme
Hicâza başlayup sa'y eyle kûy-ı yârdan çıkma (Âdile Sul-tan)*

Beyitte şair, sazendeyi sevgilinin semtini terk etme, gerçek âşıklar sevgilinin semtinden bir an olsun ayrılmaz, diye ikaz ediyor. Beyitte hicaz hem harameyn'dir, yani sevgilinin semti; hem de musiki'de bir makam adıdır. Müzikal açıdan Hicaz ve Irak makamı arası çok yakındır. Hicaz makamının karar perdesinden

(lâ) sonra iki perde aşağı inilse (sol-fa) Irak makamına düşülür. Beyitte bu makam isimleri müzikal değerine göre bilinçli kullanılmıştır. Zaten Âdile Sultan iyi bir bestekârdı.

*İsfahan u Irakı Zâtîyâ seyr eyleyüp
Bu makâma gelmeğe ittikçe şeh-nâz ağlarım (Zâtî)*

İsfahan, Irak, seyr eyle-, makam, şehnaz gibi musiki terimleriyle kurulan beyitte Zâtî, musiki bilgisini gösteriyor. İsfahan ve Irak makamı birleştirilirse bileşik makamlardan beste-İsfahan oluşur. Beste-İsfahan makamının kararından sonra

bir feryâd duygusu ifade edilmek istenirse şehnaz makamıyla bu duygu belirtilebilir. Yani beyite göre Zâtî'nin iyi bir musikişinas olduğu açıktır.

Kâr-ı Nâtık

Klasik Türk musikisinde, her beyitte bir makamın anlatıldığı özel besteye kâr-ı nâtık denir. Kâr-ı nâtıkta beyitlerde bahsi geçen makamlar kendi nağmesiyle bestelenir. Bu şekilde makamların ismiyle kolayca öğrenilmesi sağlanır. Öte yandan eserin bestesinin icrası da güçtür. Bu yüzden kâr-ı nâtıklar bestekârların olgunluk ve kudretlerini ispat eden eserlerdir.

Elimizde besteli kâr-ı nâtıkların sayısı çok azdır. Bu eserlerin notaya alınması XIX. yüzyılın sonlarını bulduğundan, çoğu maalesef unutulmuştur. Kâr-ı nâtık bestekârları arasında Abdülkâdir Merâî, Hatibzâkiri Osman Efendi, Hamamîzâde İsmâil Dede, Zekâî Dede, Hâfız Şeyda Abdürrahim Dede, Muallim İsmail Hakkı Bey, A. Avni Konuk, Mustafa Tahralı vardır. Bunlar arasında güftesi ve bestesi Manisalı Âlim Efendi'ye (v.1930) ait Hicaz Kâr-ı Nâtık dikkat çeker. Müderris, müftü, hâfız, şair, neyzen ve bestekâr olan Âlim Efendi; Ege'nin Yunanlılarca işgalinde büyük kahramanlıklar gösteren bir Mevlevî dervişidir.

Kimi dîvân şairlerinin hemen her beyitte bir makamdan bahseden şiirleri; bunların birer kâr-ı nâtık güftesi olmak üzere yazıldığını akla getiriyor. Mesela Arpaemînzâde Samî, "Tertîb-i Makâmât-ı Musîkî" adıyla 63 beyitli böyle bir mesnevîde rehâvî, pençgâh, nikriz, nişâbûr, mâhûr, bûselik gibi makamları ve diğer musîkî terimlerini kullanmıştır:

*İbtidâ rast ile buldı nizâm
Elif-i evvel-i tertîb-i makâm
...
İtse gerdâniyyeden yâr âgâz
Sarılır boynına bâzû-yi niyâz
...
Ger Hüseyîni bileydi zühhâd
Gayrı itmezdi Yezîdâne 'inâd (A.Samî)*

Şair ve Bestekâr Münasebeti

Şair ve bestekâr arasında çok güçlü, ilahi bir bağ vardır. Bestekâr, güfte olarak seçtiği şiiri şairinden emanet alır; onu musîkîyle kaynaştırarak hayat verir. Besteye güzellik ve canlılık katan en önemli husus, şairin yakaladığı şiirselliği, bestekârın da fark etmesidir.

İbnülemin Bey, Hoş Sadâ'da "Bestekârların sadece musîkî malumatına sahip olması yeterli değildir...En rakîk ve en bedîî nağmeyi dinleyen istifadesine sunmak için bestekârın, mutlaka musîkî ilmi yanında zevk-i selîm sahibi olmaya ihtiyacı vardır." diyor. Buradaki "zevk-i selîm sahibi olmak" tabiri, belâgat kitaplarında geçen önemli bir meziyettir. Dikkat edilirse şair veya bestekâr aynı kaynaktan beslenmektedir.

Manisa Müftüsü Âlim Efendi

Şairle bestekâr arasında düşüncede, duyguda ve sanatsal endişede kuvvetli bir bağ kurulursa yüzyıllarca unutulmayacak şaheserler çıkar. Türk musîkisinin en büyük eseri sayılan Mirâciyye de şair-bestekâr dostluğu sayesinde ortaya çıkmıştır. Üsküdar Nasûhî Dergâhı şeyhi Mehmed Nasûhî Efendi, bir kısmını yazdığı Mirâciyye'yi tamamlaması ve bestelemesi için Kutbunnâyî Osman Dede'yi teşvik etmiştir. O günden sonra Üsküdar Nasûhî Dergâhı, Galata Mevlevihânesi gibi birçok yerde Mirâciyye'nin okunması gelenek olmuştur. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün: Hâfız Post'un Nâilî ve Aziz Mahmud Hüdâî; İtrî'nin Nâbî, Yahya Nazîm; Enfî Hasan Ağa'nın Nedîm; Sultan III. Selim'in Şeyh Galib; Avni Anıl'ın Ümit Yaşar Oğuzcan; Sadettin Kaynak'ın ise Neyzen Tefik, Rıza Tefik, Mustafa Nâfiz Irmak ve Vecdi Bingöl'le dostluğu bilinmektedir. Yahya Kemal'in şiirleri ise bestekâr Münir Nurettin Selçuk'la hayat bulmuştur.

Sonuç olarak edebiyat ve musîkî birbirine hayatî derecede merbut iki sanat dalıdır. Üniversitelerde Eski Türk Edebiyatı ve Halk Edebiyatı derslerinde şiirlerin bestelenmiş hâliyle öğrencilere öğretilmesi yanında konseratuvarlarda meşk edilen eserlerin manasına da dikkat edilmesi, müzik ve edebiyatın verimli bir şekilde istifade edilmesine imkan verecektir.

E-DEVLET ÜZERİNDEN “DENKLİK BAŞVURU SORGULAMASI” YAPILABİLECEK

13 Şubat 2017 / Ankara

Yükseköğretim Kurulu, yurtdışındaki üniversitelerden mezun olan öğrencilerin diploma denklik başvuru işlemlerinin ne durumda olduğunu öğrenebilmeleri ve kısa sürede işlemlerini bitirebilmeleri amacıyla, “e-devlet kapısı” üzerinden “Denklik Başvurusu Sorgulama” hizmetini başlattı. Proje kapsamında, 13 Haziran’dan sonra yapılan

tüm başvuru işlemlerinin artık e-devlet üzerinden başvuru sahiplerince takip edilebileceği, böylelikle başvuru sonrasında YÖK’e tekrar gelmeden veya telefon açmadan işlemlerin ne aşamada olduğunu öğrenilebileceği, bugüne kadar yaklaşık 5 bin diploma denklik başvurusunun e-devlet’e girilmiştir.

“

Denklik başvurusunun hangi aşamada olduğunu öğrenmek isteyenlerin, “e-devlet” sisteminde yer alan “<https://www.turkiye.gov.tr/yok-denklik-basvuru-su-sorgulama>” adresinden işlemlerini yapabileceklerdir.

”

Yeni sistem sayesinde yazışma sayımız azalacak

Yurt dışındaki üniversitelerden mezun olanların YÖK'ten denklik alması gerekmektedir. YÖK olarak bugüne kadar toplamda yaklaşık 110 bin diploma denkliği verilmiştir. Her yıl 10 bine yakın diploma denkliği başvurusu alınmaktadır ve bu çok büyük bir rakamdır. YÖK'teki toplam 100 bin resmi yazışmanın yüzde 40'ı denklikle ilgili yazışmalar. Yeni sistem sayesinde bu yazışma sayımız da çok azalacak

Bu yeni projemizle ile başvuru yapan kişilerin başvuru sonrasında, dosyasının durumunun hangi aşamada olduğunu, o tarihe kadar hangi işlemlerin gerçekleştirildiğini öğrenebileceklerdir. Ayrıca denklik başvuruları yine eski usulle alınmaya da devam edecektir.

Pasaport bilgileri de elektronik ortamda alınacak

YÖK'ün Emniyet Genel Müdürlüğüyle imzaladığı protokol kapsamında, yurtdışında okuyanların pasaport bilgileri, yurtdışında kaldığı süre ve yurtdışına giriş-çıkış tarihlerinin elektronik ortamda alınacaktır. Emniyetten pasaport giriş çıkış bilgilerinin temini sürecinin yeni yöntemle saniyeler düzeyine inecek ve zaman kayıpları ortadan kalkacaktır.

Protokol çerçevesinde başlayacak yenilikle, diploma denkliğine başvuran kişinin yurtdışında okuma süreci teyit edilmiş olacaktır.

“Diploma Denklik Sorgulama Sistemi” de hayata geçirilecek

FETÖ'nün yurtdışından sahte diploma ile örgüt üyelerine Türkiye'de istihdam imkânı sağladığı iddiaları üzerine

harekete geçen YÖK, yurt dışından alınan diploma denkliklerinin beyanını ve sorgulanmasını sağlamak için yeni bir yazılımı da hayata geçirecek.

YÖK'ün geçmişte verdiği 110 bin diploma denklik bilgilerinin yeni yazılıma aktarmaya başlandı, şimdiye kadar yaklaşık 4 bininin sisteme girildi. 2016'dan geçmişe doğru giderek kısa zaman içerisinde tüm diploma denkliklerini sisteme yüklenmesi planlanmaktadır.

Proje sayesinde kişiler, e-devlet üzerinden yurtdışından mezun olduğu okulun diploma denkliğini beyan edebilecek, hem de örneğin bir kurumda işe başlayacaksınız, işe başlayacağınız kurumun yetkilileri direkt sizin diplomanızı e-devlet üzerinden kontrol edip, gerçek mi değil mi öğrenebilecek.

Diploma denklik bilgilerinin sisteme girilmesiyle hangi bölüm mezunlarının denklik başvurusunda bulunduğu, ülke, cinsiyet ve yaş gibi çeşitli istatistiksel verilerin de ortaya çıkarılabilecek. E-devlet üzerinden beyan ve bar kod sistemi sayesinde diploma için noter onayına bile ihtiyaç kalmayacaktır.

Projenin amacının, denklik işlemlerinin en güvenilir, hızlı ve kolay bir şekilde yapılabilmesi ve kişilerin e-devlet kapısı üzerinden tüm işlemlerinin gerçekleştirebilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

İlk bine giren üniversitelere direkt denklik

Dünyada ilk bine giren üniversitelerden mezun öğrencilerin diplomalarına artık direkt denklik verilecek ve ek işlemlere tabi tutulmayacaklardır.

**YÜKSEKÖĞRETİM
KURUMLARI
DİL SINAVI**

YÖKDİL SINAVI

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından lisansüstü eğitim ve doçentlik sınavına başvurmak isteyen adaylar ile üniversitelerce kendilerinden dil yeterliliği istenen öğrencilerin dil yeterlilik düzeyini belirlemeye yönelik yeni bir sınav başlatıldı.

YÖKDİL Sınavı, doktora ve doçentlik başvuru süreçlerinde en önemli talebin baraj niteliğinde olan dil sınavı sürecinin iyileştirilmesi amacını taşıyor. Akademik dünyanın, yapılan dil sınavının alana özgü olması yönünde uzun süredir bir isteği bulunmaktaydı.

Bu kapsamda Yeni YÖK olarak beklentinin karşılanması- na yönelik, akademi camiasından gelen görüşleri de dikkate alarak, kapsamlı bir çalışma yapıldı ve mevcut YDS

“

Adaylar her iki sınava da girebilecekler ve her iki sınavın da eşit geçerliliği olacaktır.

”

“

YÖKDİL Sınavının geçerli olduğu yerler:

- Yüksek lisans ve doktora eğitimi başvurularında,
- Doçentlik başvurularında,
- TUS ve DUS sonuçları uyarınca yapılan yerleştirme işlemlerinde,
- Öğretim Üyesi dışındaki öğretim elemanı kadrolarına atamalarda (Araştırma Görevlisi, Öğretim Görevlisi, Uzman, Okutman, Çevirici, Eğitim - Öğretim Planlamacısı)

”

sınavının yanında, adayın seçtiği alandaki (fen ve mühendislik, sosyal ve beşeri bilimler, sağlık) dil yeterliliğini belirlemek amacıyla “YÖKDİL (Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil) Sınavı” süreci başlatıldı ve ilk sınav 92.923 adayın başvurusu ile 5 Mart 2017 tarihinde tek oturumda ve 30 ilde gerçekleştirildi.

YÖKDİL Sınav sorularının hazırlanma süreci Ankara Üniversitesi, sınavın organizasyonu ve uygulaması ise Anadolu Üniversitesi tarafından yürütülmektedir.

“

Mevcut YDS Sınavı devam edecek mi ?
EVET

”

SABANCI ÜNİVERSİTESİ

LİSE YAZ OKULU LİSE ÖĞRENCİLERİNE ÜNİVERSİTE ÖNCESİ GERÇEK BİR ÜNİVERSİTE DENEYİMİ SUNUYOR

✎ Prof. Dr. Sondan Durukanoğlu Feyiz*

Sabancı Üniversitesi bu yıl Lise Yaz Okulu'nun yedincisini düzenliyor. Lise öğrencilerine üniversite deneyimini yaşatan Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu, fen bilimlerinden yönetim bilimlerine; sanattan sosyal bilimlere uzanan zengin bir içerik sunuyor. Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu'nda bugüne kadar Türkiye dahil toplam 14 ülkeden binlerce lise öğrencisi ağırlandı.

Sabancı Üniversitesi 2011 yılında hayata geçirdiği Lise Yaz Okulu projesi ile Türk Yüksek Eğitimde yenilikçi ve öncü olmaya devam ediyor. Bugün kadar Türkiye'nin tüm coğrafyasından ve Dünya'nın 4 kıtasından 4 binin üzerinde lise öğrencisini kampüsünde ağırlayarak, ilgileri doğrultusunda üniversite seviyesinde yoğunlaştırılmış bir akademik program sundu.

Her yıl Temmuz ayı içinde 2 haftalık 2 dönem halinde düzenlenen Lise Yaz Okulu'nda öğrenciler, doğa bilimleri ve mühendislik, sosyal bilimler, sanat, yönetim, yabancı diller ve kişisel gelişim dahil olmak üzere 40'tan fazla üniversite dersi arasında seçim yapabiliyorlar ve iki haftalık sürede hafta içi her gün kayıtlı oldukları dersi alıyorlar. Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu'nda akademik programın yanı sıra ders dışı etkinlikler de sunuluyor. Program, spor, sanat, kültür ve eğlence etkinlikleriyle de zenginleştirilerek, öğrenciler için unutulmaz bir üniversite deneyimi ve ufuklarını genişletmeye imkan sağlıyor. Program süresince tüm öğrenciler üniversitenin Bilgi Merkezi, Spor Salonu vb. sportif ve kültürel olanaklarından ücretsiz yararlanabiliyorlar.

Bu proje ile temel hedefimiz lise çağındaki öğrencileri kendi çevresinden çıkarıp, hayallerine ve gelişimlerine

şekil verebilecekleri evrensel boyutta bir entelektüel ortam sunarak, kendi potansiyellerini görmelerini sağlamak oldu. Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu'na katılıp, bugün dünyanın en prestijli üniversitelerinde eğitimlerine devam eden birçok öğrenciyi şahsen tanıyorum. Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenciler bir sonraki yıl o dersin asistanlığını yaparak, çok önemli bir akademik deneyim kazanıyorlar. Projemizin en ayırt edici özelliği ise derslerin Sabancı Üniversitesi'nin değerli öğretim üyeleri tarafından verilmesidir.

Burada projenin fikir babası ve bir önceki rektörümüz Prof. Dr. Nihat Berker'e de minnettar olduğumuzu ayrıca belirtmek isterim.

Sabancı Üniversitesi 2012-2016 yılları arasında Lise Yaz Okulu'nda bir yeniliğe imza atarak uluslararası bir boyut kazandırdı: Farklı kültürlerden lise öğrencileri akademik bir ortamda bir araya getirilerek, kültürler arası bir köprü kuruldu. Bu sayede kişiliklerinin geliştiği dönemde farklı kültürlerle hoşgörülü olmayı içselleştirmelerine yardımcı olacak doğal ortam sağlandı. Bu dönemde Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okuluna Türkiye'den gelen öğrencilerin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Avusturya, Azerbaycan, Birleşik Arap Emirlikleri, Fransa,

* Sabancı Üniversitesi Rektör Yardımcısı

İngiltere, İrlanda, İsveç, İsviçre, Kıbrıs, Norveç ve Suudi Arabistan'dan da öğrenciler katıldılar.

Dünya Barışına Katkı

Küreselleşmenin getirdiği en doğal sonuçlardan biri; ülkeler arasında var olan sınırların giderek coğrafi bir öneme dönüşerek, kültürel ve ekonomik etkileşmeyi engelleyici özelliğini yitirmesidir. Bunun en hissedilir etkisi ise ülkeler arasındaki insan hareketliliğinin geçmişte hayal bile edilemeyecek bir boyuta doğru hızla yaklaşmasıdır. Böyle bir dinamik dünyada farklı ülkelerin, ulusların kültürlerinde yetişmiş bireylerin birbirleriyle yaşayabilme, farklı kültürlerle hoşgörü ile yaklaşabilme yetisini kazanabilmesi sürdürülebilir dünya barışının en önemli koşulu haline getirdi. Sabancı Üniversitesi olarak hem bugünün hem de yarının dünya barışına bir katkı yapabilmek, kültürler arası köprüyü oluşturabilmek adına Lise Yaz Okuluna uluslararası bir boyut da kazandırdık.

Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu'nda bugüne kadar, Alman, İsveç ve Norveçli lise öğrencisini kampüsümüzde Türkiye'nin her bölgesinden gelen öğrencilerle birlikte ağırladık. Proje kapsamında farklı kültürlerden gelen lise öğrencilerinin ikişer haftalık akademik ve kültürel programlar sayesinde birlikte yaşayabilme, başka kültürleri

öğrenebilme yetilerini geliştirmenin yanında farklı kültürlerde yetişen akranları ile gerçek deneyimler edinmeleri sağlandı. İki haftalık program boyunca öğrencilerin, Türkiye tarihi, ekonomisi ve kültürü üzerine Sabancı Üniversitesi öğretim üyelerinden ders alarak, ait oldukları ülke ve kültürden farklı bir kültür ve ülke ile tanışmaları sağlandı. Ders programı, sınıf içindeki eğitimlerin yanı sıra yerinde kültürel ve alan ziyaretleri ile zenginleştirilerek öğrenci için çekici hale getirildi.

Zengin Müfredat Bilimden Sanata Birçok Alanda Dersler İçeriyor

Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu programında bu yıl ilk dönemde; Moleküler Biyoloji, Gen Mühendisliği ve Nano Tıp; Sıvılarda Nanoteknolojik Uygulamalar: Tıp, Enerji ve Sanayi; Nano Bilim ve Nano Teknoloji; Dünyada ve Gelecekte Kompozit Tasarımı ve Üretimi: SUTAM Merkezi'nde "Hands.on" Bilgi ve Deneyimi; Kuantum Mekanik ve Kuantum Bilgisayarları; Astrofizik ve Diğer Yıldızların Gezegenleri; Bilgisayar Programlamasına ve Veri Analizine Giriş; Malzeme Bilimi ve Nano Mühendislik; Endüstri Mühendisliğine Giriş, Mühendislik Dallarında Eğitim ve Sektörler; Ekonomi, Finans, Para ve Sizin Geleceğiniz; Hukuk ve Ekonomi; Uluslararası İlişkiler: Küreselleşen Dünyada Türkiye'nin Kurum ve Bireyleri İçin

Tehlike ve Fırsatlar; Psikoloji ve Felsefe; Batı Sanatının, Klasik Müziğin ve Tiyatronun Büyük Eserleri; Görsel İletişim, Tasarım ve Sanat; Bilgisayarda Animasyon ve Sanat Yaratın: Siz de Yapabilirsiniz; Temel İngilizce II; Yaratıcı Zeka ve Yaratıcı Etkinlik; Toplumsal Duyarlılık Projesi; Üniversiteler ve Meslekler: Bilgilenmek, Seçmek ve Başarmak dersleri bulunuyor.

Lise Yaz Okulu'nun ikinci döneminde ise, Moleküler Biyoloji, Gen Mühendisliği ve Nano Tıp; Bağışıklık Sistemi ve Kanser İlaç Tasarımı; Tıp Bilimlerinde İleri teknoloji; Organ Tasarımı ve Yapımı; Sıvılarda Nanoteknolojik Uy-

gulamalar: Tıp, Enerji ve Sanayi; Kuantum Mekanik ve Kuantum Bilgisayarları; Kozmoloji ve Evren; Bilgisayar Programlamasına ve Veri Analizine Giriş; Malzeme Bilimi ve Nano Mühendislik; İş Hayatında ve Yaşamda Başarılı Yöneticilik; Toplum, Enerji ve Politika; Hukuk ve Etik; Mimarlık: Kültürel Birikim ve Geleceğin Tasarımı; Bir Kentin Tarihi: Konstantinapolis/İstanbul; Psikoloji ve Felsefe; Modern Sanatın, 20. Yüzyıl Müziğinin ve Operanın Büyük Eserleri; Görsel İletişim, Tasarım ve Sanat; Temel İngilizce II; Yaratıcı Zeka ve Yaratıcı Etkinlik; Toplumsal Duyarlılık Projesi; Üniversiteler ve Meslekler: Bilgilenmek, Seçmek ve Başarmak dersleri yer alıyor.

Uluslararası boyutunda öğrencilere Ekonomi ve Politik Sistem, Toplum ve Kültür dersleri hem Almanca hem de İngilizce olarak sunuldu.

Ders Dışı Etkinlikler

Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu'na katılan öğrencilerin hepsi Sabancı Üniversitesi kampüsündeki yurtlarda ikamet ediyor. Öğrencilerin, ders dışında kalan zamanlarını da verimli geçirmeleri için, gün içerisinde yayılmış ders dışı etkinliklerle öğrencilere sportif, kültürel ve sosyal etkinlik programları sunuluyor. Öğrenciler böylelikle günlerini verimli bir şekilde geçirip, ilgi alanları doğrultusunda etkinliklere katılabilirken, diğer öğrencilerle de sosyal bir ortamda ilişki geliştirebiliyor.

Sabancı Üniversitesi Lise Yaz Okulu'nda sunulan ders dışı etkinlikler arasında; kişisel eğitim seminerleri, temel ilk yardım eğitimi, biric, fitness, tenis, voleybol, basketbol, futbol, korfbol, frizbi, grup egzersizleri, dans, yaratıcı drama, ebru, seramik ve ritim atölyesi yer alıyor.

KARABÜK ÜNİVERSİTESİ'NDE ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER...

✎ Prof. Dr. Refik POLAT*

Karabük Üniversitesi 2007 yılında ekonomik ve stratejik olarak etkin bir yöre olan Karabük'te ülkemizin bir araştırma ve uygulama, bilimsel veri merkezi olarak kalkınmaya hizmet etmek amacıyla yola çıktı ve bugün 53 Bin öğrenciye ulaştı.

Karabük Üniversitesi, kısa sürede büyük atılımlar gerçekleştirerek Türkiye'nin ilklerinden Tıp Mühendisliği, Raylı Sistemler Mühendisliği, Girişimcilik ve Risk Yönetimi gibi bölümleri ve yine Türkiye'de ilk ve tek olan Demir Çelik Enstitüsü ile yenilikçi ve girişimci olma özelliği kazandı.

Karabük Üniversitesi, son yıllarda gösterdiği uluslararası öğrenci sayısı artışıyla da dikkatleri üzerine çekmektedir. 2017 yılı itibarıyla yaklaşık 46 ülkeden 3 binden fazla yabancı uyruklu öğrenciye eğitim öğretim hizmeti veriyor. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç, 9 Mart 2017 tarihinde Hatay'da gerçekleşen 'Türk Yükseköğretim Sisteminde Suriyeli Öğrenciler Uluslararası Konferansı'nda Suriyeli öğrencilerin en fazla olduğu üniversitelerle ilgili açıklamasında 927 öğrenci ile Karabük Üniversitesi'nin Gaziantep ve İstanbul'dan sonra 3.

sırada yer aldığını söyledi. YÖK Başkanı Prof. Dr. Saraç'ın da dikkat çektiği gibi Suriye'nin sınır komşusu Gaziantep ile en fazla uluslararası öğrencinin bulunduğu İstanbul'dan sonra Karabük'ün gelmesi şaşırtıcı oldu. Bu bize, Suriyelilerin genel olarak yerleşimlerinin yoğun olmadığı bölgelerde de öğrenci sayısının yüksek olabileceğini gösterdi.

Karabük Üniversitesi'nde Suriyeli öğrencilerin en fazla eğitim gördüğü fakültelerin başında 582 öğrenciyle Mühendislik Fakültesi geliyor. En fazla tercih ettikleri bölümler arasında ise Bilgisayar Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Biyomedikal Mühendisliği, Makine Mühendisliği, İngiliz Dili ve Edebiyatı ile İşletme Bölümleri yer alıyor.

Karabük Üniversitesi'ne gelen Suriyeli ve diğer uluslararası öğrencilere Karabük Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) aracılığıyla 1 yıl boyunca Türkçe eğitimi veriliyor. Bu eğitim süresince öğrenciler sadece dili öğrenmekle kalmayıp düzenlenen pek çok sosyal aktivite ve etkinliklerle Türkiye ve Türk kültürünü yakından tanıyor. Öte yandan, Üniversite uluslararası öğrencileri için, Karabük'ün ve bölgenin tarihi ve doğal güzelliklerinin yanında ülkemizin önemli merkezlerine de turlar düzenleyerek Türkiye'nin güzelliklerini yaşamalarına ve görmelerine olanak sağlıyor.

Tıpkı diğer uluslararası ve Türkiyeli öğrencilerde olduğu gibi Suriyeli öğrenciler de barınmayla ilgili hiçbir sorun yaşamıyor. Öğrencilerin büyük bir bölümü kiralık dairelerde, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na ait yurtlarda veya özel yurtlarda kalıyor.

*Rektör

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

OTİZM ÇALIŞMALARI UYGULAMA ve ARAŞTIRMA MERKEZİ

SOBE Vakfı İle Bilimsel İşbirliği

✦ Doç. Dr. Ömer Faruk AKÇA*, Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER**

“Otizm” ve “otistik” terimleri Yunanca benlik, öz, kendi gibi anlamlara gelen “otos” sözcüğünden türetilmiştir.

Otizm Spektrum Bozukluğu (Autism Spectrum Disorder), tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda sıkça duyulan, yıllardır sürdürülen pek çok araştırmaya rağmen halen gizemini büyük ölçüde koruyan, şehirleşme ve teknolojinin de etkisiyle dünyada hızla yayılmaya devam eden bir “gelişimsel yetersizlik” kategorisidir.

Dünyada Her 68 Çocuktan Birisi Otizmlidir

Otizm ilk olarak, çocuk psikiyatristi Leo Kanner tarafından 1943 yılında bir makale ile literatüre girmiştir. Aynı dönemde Viyana’da yaşayan Hans Asperger de otizmden bahseden Almanca bir makale yayınlamış, otistik özellik gösteren bireylerin özelliklerinden söz etmiştir. Otizmin nörolojik kökenli olabileceğine ilişkin ilk çalışma Bernard Rimland tarafından 1964 yılında yayınlanmış,

1965 yılında Amerikan Otizm Cemiyeti Autism Society of America (ASA) kurulmuştur.

Otizmin görülme sıklığı günümüzde çok büyük bir hızla artmaktadır. 1985 yılında her 2500 çocuktan birine konan otizm tanısı 2001 yılında 250, 2013 yılında ise 88 çocuktan birine denk gelirken, günümüzde doğan her 68 çocuktan birisi otizmlidir.

*Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatrisi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

**Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü

Şehirleşme ve teknolojik gelişmelerle bireyselleşen toplumların otizmin yaygınlaşmasında önemli bir etken olduğu düşünülmektedir.

Zaman içerisinde yapılan araştırmalar, yeni bulgular sonucunda Otizm Spektrum Bozukluğu kategorisinin tanımını değiştirmekte, yeni araştırma ve uygulamalarla çok yönlü alan araştırmaları devam etmektedir.

Eğitim Programları

Otistik çocuklara yönelik ve Uygulamalı Davranış Analizi temelli ilk kapsamlı eğitim programı geliştiren Lovaas, bu çalışmalarının ürünü olan makalesini 1969 yılında yayınlamıştır. Otizm alanındaki çalışmalar artarak devam etmiş ve 1971 yılında Eric Schopler Kuzey Carolina Üni-

versitesinde Treatment and Education of Autistic and Related Communication-handicapped Children (TEACH) programını geliştirmiştir. Bu program otizm alanında en yaygın kullanılan programlardan biridir. Farklı ve daha etkin eğitim program araştırmaları devam etmektedir.

İlk olarak 1991 yılında Catherine Lord, Michael Rutter ve Ann Le Couteur tarafından "Otizm Tanılama Görüşmesi" Autism Diagnostic Interview (ADI) yayınlanmıştır.

DSM-V ve Değişen Ölçütler

Amerikan Psikiyatri Birliği (APA) tarafından 2013 yılında DSM-V tanı ölçütleri kitabı güncellenerek yayınlanmıştır. Bu güncelleme ile birlikte Otizm Spektrum Bozukluğu ile ilgili önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Daha önce

DSM-IV'te yer alan "Otistik Bozukluk," "Başka Türlü Adlandırılmayan Yaygın Gelişimsel Bozukluk," "Asperger Sendromu," "Çocukluk Dezentegratif Bozukluğu" ve "Rett Sendromu" alt kategorilerinin tümü ortadan kaldırılarak tek bir otizm spektrum bozukluğu kategorisi tanımlanmıştır.

Otizm Spektrum Bozukluğu tanısı bu belirti ve ölçütlerin dikkate alınmasıyla uzman hekimler tarafından konmaktadır. Ancak, bir çocukta bu belirtilerden hangilerinin olduğunu kolaylaştırmaya yönelik olarak farklı değerlendirme araçları vardır.

2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Günü

Nisan ayı; otizm konusunda farkındalık yaratmak ve

otizm ile ilgili sorunlara çözüm bulmak amacıyla, 2008 yılında Birleşmiş Milletler tarafından tüm dünyada Otizm Farkındalık Ayı, 2 Nisan ise "Dünya Otizm Farkındalık Günü" olarak ilan edilmiştir. Nisan ayı boyunca tüm dünyada otizm konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapıyor.

Örnek İşbirliği

Dünya Otizm Farkındalık günü etkinlikleri kapsamında Necmettin Erbakan Üniversitesi ilk ikisi Anadolu Üniversitesi Engelliler Araştırma Enstitüsü tarafından Eskişehir'de gerçekleştirilen 3. Ulusal Gelişimsel Yetersizlik Sempozyumuna (Otizm Spektrum Bozukluğu, Zihinsel Yetersizlik, Down Sendromu, Serebral Palsi vd.); Anadolu Üniversitesi, Konya Selçuklu Belediyesi ve Selçuklu Otizmli Bireyler Eğitim Vakfı (SOBE) işbirliği ile 30 Mart-2 Nisan 2017 tarihleri arasında ev sahipliği yaptı.

Türkiye Otizm Meclisi (TOM)

Otizm Eylem Planından önce Türkiye'de otizm alanında faaliyet gösteren bütün dernek ve vakıflar Konya'da toplanarak çatı kuruluş olan Türkiye Otizm Meclisi (TOM) kuruluşuna destek verdi. Meclisin Sekretarya görevini de SOBE Vakfı üstlendi.

Otizm Eylem Planı

Dünyada otizm alanında faaliyet gösteren vakıf, birlik, araştırma enstitülerinin sayısı artarken ülkemizde, otistik bireylere sahip ailelere hizmet vermek üzere kurulmuş olan birçok dernek ve vakıf bulunmaktadır. Bunlar mikro ölçekte ihtiyaçları karşılama konusunda bir açığı kapatmaya çalışmışlardır. Ülkemizde bu alandaki ihtiyacın karşılanması ve sosyal devlet politikasının bir gereği olarak Hükümet tarafından 2016 yılının Aralık ayında Otizm Eylem Planı açıklanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Bu sayede rehabilitasyon imkanları, eğitsel destekler artmış ve bir çok imkan sağlanmıştır.

Selçuklu Otizmli Bireyler Eğitim Vakfı (SOBE)

SOBE Vakfı, Selçuklu Belediyesinin desteği ile kurulmuştur. Vakfın eğitim merkezinde; hippoterapi, sanat, müzik terapi, duyu bütünleme gibi birimler bulunmak-

tadır. Merkez otizm tanısı alan çocukların eğitim, rehabilitasyon ve terapi konusundaki gereksinimlerini dünya standartlarında karşılamak, Türkiye’de otizm konusunda çalışan kurumlar için bir model kurum olmak ve ihtiyaç duydukları konularda bilgi paylaşımı sağlamayı hedeflerken; Necmettin Erbakan Üniversitesinden de akademik uzman desteği almaktadır.

SOBE Vakfı kuruluş aşamasında mütevelli heyeti şekillenirken kuruluş sürecinde aktif katkı sunan Necmettin Erbakan Üniversitesi, Otizm Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ile beraber Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Meram Tıp Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültelerinin ilgili Ana Bilim Dallarından öğretim üyeleri de teşhis, eğitim ve rehabilitasyon faaliyetlerinde katkıda bulunmaktadır.

Otizm Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Necmettin Erbakan Üniversitesi bünyesinde kurulan Otizm Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezinde; otizm spektrum bozukluğunu tarihsel süreç ve günümüzde geçerli yeni araştırmalar ışığında tanımlamak, otizme yönelik başlıca uygulamaların bilimsel dayanaklarını araştırmak, yeni uygulamalar geliştirmek, otizm alanında var olan karmaşanın azaltılmasına yönelik uz-

man, eğitimci, anne ve babalara destek verici yayınlarda bulunulması hedeflenmektedir. Otizm Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Selçuklu Belediyesi ve SOBE işbirliği ile yürütülen çalışmalarda dünyadaki eğitim programlarını araştırma, uygulama, geliştirme ve yerli eğitim program modellerini oluşturma çalışmalarının yürütülmesini amaçlamaktadır.

Otizm Yüksek Lisans Programı ve Multi-disipliner Yaklaşım

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından multi-disipliner bir yaklaşımla Otizm Yüksek Lisans Programı yürütülecektir. Program ile otizm alanında farklı disiplinlerden gelen araştırmacılarla araştırmalar yaparak, erken tanı, teşhis ve tedavi uygulamalarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, otistik bireyler ile otistik çocuklara sahip ailelerin eğitim ve rehabilitasyon ihtiyaçlarını sağlayıcı, ailelerin yaşam standartlarını artırıcı ve rahatlatıcı kurum, kuruluş ve merkezlerin hizmetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak adına bu merkezlerde daimi ve nitelikli insan kaynağı istihdam edilebilmesi için mevzuatında esneklik sağlayıcı değişiklikler ve özel teşvikler yapması faydalı olacaktır.

MİLLİ İSTİHDAM SEFERBERLİĞİNE

ALKÜ'DEN DESTEK

Sektörün öncü firmaları ile öğrencilerini bir araya getiren Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (ALKÜ), bu yıl 2'incisini düzenlediği İstihdam ve Kariyer Günleri'ne ev sahipliği yaptı. Rektör Pınarbaşı, "Cumhurbaşkanımızın başlattığı istihdam çağrısına bizde üniversite olarak destek verdik" dedi.

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (ALKÜ) 13-14 Mart tarihleri arasında 2. İstihdam ve Kariyer Günlerini düzenlendi. Kestel Yerleşkesi ALKÜ İşletme Fakültesi'nde düzenlenen etkinliğe sektörün öncü kuruluşların yanı sıra ALSİAD, İŞKUR, ANSAT gibi köklü kuruluşlar ile bankalar, sigorta şirketleri, turizm şirketleri olmak üzere 60 kadar sektör temsilcisi katıldı. Öğrencilerin kariyer yolunda önemli fırsatları yakalayabilecekleri ve önemli kuruluşlar ile buluşarak iş, staj başvurusunda bulunabilecekleri etkinlikte iki gün boyunca alanında uzman sektör temsilcileri de çeşitli konferanslar düzenledi.

ÖĞRENCİLERE İŞ, SEKTÖRLERE İSTİHDAM DOĞUYOR

ALKÜ İşletme Fakültesi Konferans Salonu'nda açılışı gerçekleştiren etkinlikte misafirlerine katılımlarından dolayı teşekkür ederek konuşmasına başlayan Rektör Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı; "Biz yeni bir üniversiteyiz ancak

hedeflerimiz çok büyük. Bu doğrultuda çalışmalarımız tüm hızıyla devam ediyor. Bu hedeflerimize yavaş yavaş ulaşmaya devam ediyoruz" dedi.

Rektör Pınarbaşı, "Sayın Cumhurbaşkanımızın başlattığı istihdam faaliyetine bizde üniversite olarak katıldık. Henüz bir buçuk yıllık bir geçmişi olan yeni bir üniversiteyiz. Bulunduğumuz yer Alanya turizmin gözbebeği olan bir ilçemizdir. 13-14 Mart tarihleri arasında iki gün boyunca süren etkinliğimize turizm yatırımcıları büyük ilgi gösterdi. Öğrencilerimiz, yazın turizm sektöründe çalışma fırsatı buluyor. Toplantıda, mezun olmadan önce her yönden öğrencilerin kendisini geliştirmesi gerektiğinin önemine vurgu yapıldı.

Toplantıya katılan Alanya Kaymakamı Mustafa Harputlu, "Güzel başarılarla Alanya hazır, üniversitemiz hazır" diyerek toplantıya katkı verdi.

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

BİTKİ SAĞLIĞI KLİNİĞİ

UYGULAMA VE ARAŞTIRMA

MERKEZİ (BİSAK)

✦ Prof. Dr. Şener KURT*, Prof. Dr. Hasan KAYA**

MKÜ Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma Merkezi (BİSAK), bölge üreticileri, çiftçiler ve ihracatçıların karşılaştığı problemler ve bitki sağlığı sorunlarına; doğru, kesin, hızlı ve ekonomik öneriler yapmak ve bu bağlamda çözüm odaklı önerilerle de, araştırmaya dayalı sonuçları ve bütüncül hastalık, zararlı ve yabancı ot yönetim felsefesini yansıtmak amacıyla kurulmuştur.

Bitkisel ürünlerin kaliteli, sağlıklı ve güvenilir bir şekilde üretilmesi noktasında çözüm, bitki tür ve çeşitlerinin seçiminden başlayarak tüketiciye ulaşmasına kadar, diğer bir deyişle tarladan sofraya uzanan süreçte tarım ilacı, kimyasal gübre ve toksin gibi faktörler ile birlikte hastalık, zararlı böcekler ve yabancı otlardan kaynaklanan olumsuzlukları ortadan kaldırmaktır. Bunun için üretim sürecinin her aşamasında yerinde inceleme, kontroller ve üreticilerle kolektif bir şekilde izlenebilirlik sağlayarak, erken dönemlerde soruna çözüm üretilmesi gerekmektedir. Bölgemizdeki yaş meyve ve sebze ihracatının önemli bir kısmının gerçekleştirildiği Hatay ili, tarım alanları, toprak yapısı, iklim ve diğer doğal şartlarının uygunluğu bakımından ürün deseninde çeşitlilik, hasatta erkencilik ve ikinci ürün yetiştiriciliği ile ülkemiz tarımsal üretiminin %19,6'sını, yaş meyve ve sebze ihracatının yaklaşık %25' ini karşılamaktadır.

Günümüzde çiftçilerin bitkisel üretimde karşılaştığı sorunlardan birisi; hastalıklar, zararlı böcekler ve yabancı otların yol açtığı kayıpları önlemedeki yetersizlikleridir. Bu noktada üreticiler, il ve ilçelerdeki Tarım teşkilatlarındaki uzman teknik elemanlardan önce özel danışmanlık yapan Ziraat Mühendisleri ve Tarımsal ilaç bayilerinde görevli uzmanlardan destek almaktadırlar. Bu görevlilerin en önemli sorunları, bitkilerde ortaya çıkan bozulmalar, enfeksiyonlar ve zararların nedenlerini doğru ve hızlı tanımlayamamalarıdır. Hızlı tanı, birçok hastalık etmeni ve zararlı böceklerle etkin mücadelede önemlidir, çevresel kirlilik, hastalık etmenleri ve zararlı böceklerin ilaçlara karşı direnç geliştirmeleri, yanlış pestisit kullanımından dolayı etkisiz sonuç ve buna bağlı olarak girdi maliyetinin artması, ürünlerde aşırı pestisit kalıntı sorununun ihracatta oluşturduğu problemler ve insan sağlığını tehdit eden kanserojen etkiler açısından önem taşımaktadır. Bu aşamada uygulanabilir, gerçekçi ve sürdürülebilir çözüm

*BİSAK Merkez Müdürü, **Mustafa Kemal Üniversitesi

önerileri geliştirebilmenin yolunun, üniversite-kamu-özel sektör işbirliğine dayalı yeni ve özgün yapısal dönüşümlerden geçtiği aşikârdır. Bunun için böyle bir yapısal dönüşümün, bölge ve ülke önceliklerinin hedef ve politikaları ile desteklenmesi gerekmektedir. Bu amaçla; Başbakanlığın Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Ulusal Tarım Stratejileri (2013-2017), Hatay ili Tarım ve Kırsal Kalkınma Stratejik Planı (2011-2015) ve Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA)'nın TR63 Bölge Planı (2014-2023) kapsamında yer alan hedefler ve politikaları dayanak alınarak, 27 Kasım 2016 tarihinde Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) ve Kalkınma Bakanlığı desteği ile MKÜ Tayfur Sökmen Kampüsünde, "Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma Merkezi" kurulmuştur. Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma Merkezi; MKÜ, DOĞAKA, AKİB Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği, İskenderun Ticaret Borsası ve Hatay Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği tarafından desteklenmiştir. Merkezin, 2012 yılında başlayan kuruluş öyküsü, 2016 yılında tamamlanmıştır.

Ülkemiz üniversitelerinde ve Tarım Bakanlığı bünyesinde bir örneği bulunmayan ve bir ilk olma niteliği taşıyan bu merkez, Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliğine yönelik önemli bir girişim olarak kabul edilmiştir. Hedef gruplar; bitkisel üretim faaliyeti yürüten çiftçiler ve bölgemizde yaş meyve ve sebze ihracatı yapan paketleme evleri ve depolama tesis işletmeleri, tarım sektöründe faaliyet gösteren tohum ve ilaç firmaları ve bu kesimlerin bağlı oldukları birlikler, odalar ve diğer meslek gruplarıdır.

Klinik bünyesinde, farklı laboratuvarlarda ve gezici klinik aracında Fitopatoloji, Entomoloji ve Herboloji konularında uzman, teknik ve idari personelden oluşan ekip görev

yapmaktadır ve üreticiler ve çiftçilerin, bitkilerdeki hastalıklar ve zararlı böcekler konusunda yaşadıkları sorunlar yerinde tespit edilmektedir. Kişisel veya posta yolu ile talep edilen her türlü işlemler, başvuru sonrasında bir seri çalışmadan sonra sonuçlandırılmaktadır. Önerilen işlemlerin takibi ve kontrollerine devam edilerek konu ile ilgili danışmanlık hizmetleri sürdürülmektedir. Bu uygulama ile insanlar, tarladan sofraya uzanan tüketim zinciri içerisinde sağlıklı ve güvenilir gıda üretimine sağlanacak katkı ile daha temiz ve güvenli gıda tüketebileceklerdir. Bitki Sağlığı Klinik Merkezi (BİSAK), söz konusu faktörlerden kaynaklanan kayıpların azaltılması ve gıda güvenliğinin sağlanmasında aktif rol oynayan yenilikçi bir yaklaşımdır. Bitki sağlığı-Gıda güvenliği-İnsan sağlığı üçgeninde temel hekimlik işlevine sahip olan bu klinik, ileri tanı teknolojileri içeren laboratuvarları ve gezici kli-

nik uygulamaları ile çiftçiye ve tarımın diğer sektörlerine çözüm önerileri üretebilecek potansiyele sahiptir. Çiftçi merkezli böyle bir klinik, bilimsel bilgiyi esas alarak tarımda karşılaşılan sorunları çözmek için uzmanlığa göre uygulamalar ile ürünleri; hastalık etmenler, zararlı böcekler ve yabancı otlardan koruyarak bitkisel verimliliği iyileştirme hedefine destekler sunabilmektedir. İnsan ve hayvan kliniklerinde olduğu gibi tanı ve tedavi yöntemleri ile bitkide hastalık ve zararlı sorunlarının çözümü, gıda güvenliği ve insan sağlığına giden yolda bitki kliniklerine önemli bir yaklaşım kazandırmaktadır.

Bitki Sağlığı Kliniği Uygulama ve Araştırma Merkezinin kuruluş felsefesi, sürdürülebilir ve sağlıklı bir tarımsal üretim için çiftçilere ve çevreye dost çözüm önerilerine dayanmaktadır. Bölgemizde ve ülkemizde bağımsız ve ağ şeklinde bu tür klinik merkezlerinin kurulmasının yaygınlaşması, bu alanda dünyadaki uygulamalara küresel bir perspektif sunacaktır.

TÜRK RESMİNDE DIŞAVURUMCULUK

✎ Doç. Mehmet Ertuğrul Tuna*

Osmanlı İmparatorluğunda saray haricinde resim uygulamaları çok geç tarihlerde başlamıştır. Önceleri Osmanlı resim geleneği minyatürlerle sınırlıdır. Bir çeşit yazma resmi olan minyatür de aslında tamamen İslam'a ait bir uygulama değildir. Aslında bütün dinlerde olduğu gibi sanatta da kültürler arası geçişler kaçınılmazdır. Osmanlı kültürler arası bir amalgam oluşturmuştur. Osmanlının birçok kurumu gibi minyatür sanatçıları da fark ettikleri batılı sanatçıların uygulamalarına ulaşmaya çalıştılar, daha sonra da ordunun öncülüğünde batı tarzı resim uygulamaları Osmanlıya girmeye başladı. Bunun için yetenekli öğrenciler Avrupa'ya gönderildi ve oranın akademilerinde eğitim almaları sağlandı.

Resim ya da pentür, ahşap ya da tuval gibi taşıyıcıların üzerine uygulanan resim tarzıdır, ve bu tarz bir batı kültürüdür. Dünyanın her yerinde resim uygulamaları olmakla birlikte 'pentür' batının sanatıdır. Sanatçı öncülerimiz bu sanatı anlayıp bu topraklara getirmeye çalıştılar. Pentür'ün ifade olanakları Minyatürün iki boyutlu grafik sanatıyla kıyaslandığında daha fazla seçenek sunmaktaydı. Fakat takip etme yazgısı bizdeki çok yetenekli insanlar için bile çok zorlayıcıydı. Yetenekli öğrencilerin Fransa'da gittiği Julien Akademisi bir özel akademiydi ancak Kraliyet Güzel Sanatlar okulunun bir takipçisiydi. Yani ilk öğrenciler 19. Yüzyıl akademisi ile karşı karşıyaydılar. Fransa'daki öncü sanatçıların yarattığı yeni akımlardan da etkilenmeden kaçınamadılar, bununla birlikte tamamen akademizmden vaz geçmeleri olanak dâhilinde değildi. Avrupa'da uygulanan konular büyük bir değişim içindey-

di. Bu öğrencilerinde etkileşimde bulunmaları kaçınılmazdı. Daha sonra Almanya ile kurulan ilişkiler sonucu bazı öğrenciler burslu olarak Almanya'ya gittiler. Dışavurumculuk da diğer sanat akımları gibi bize Avrupa'dan gelmiştir. Bazı sanatçılarımız bu akımı benimsemiş ve çok başarılı yapıtlar üretmişlerdir. Bu yazıda bu alanda belli motiflere değinmekteyiz.

Modernizmin Öyküsü'nün yazarı Norbert Lynton'a göre "Bütün sanat dışavurumcudur." Yani Leonardo'da da, Rembrandt'da da dışavurum vardır. Paul Hatvani'nin 1917 tarihli 'Dışavurumculuk Üzerine Deneme' adlı yazısında şöyle demektedir: "Sanatçı kendi dünyasını kendi zihninde yaratır". Sanat tarihinde çok sayıda ifadeci iş görmekteyiz. Fakat dışavurumcu öncülere baktığımızda makabre(makber) konuların önde olduğunu görüyoruz. İki öncü James Ensor ve Edward Munch kendi hayatlarındaki huzursuzluklarını, mutsuzluklarını, korkularını, arzularını eserlerine yansıtmışlardır. Bunlar birer memento mori'dir** aslında yani ölümü unutmamak gerektiğini, onun her an yanımızda olduğunu hatırlatırlar. Umutsuzluk ve depresyon Munch'un resimlerine yansımıştır. Bu duygu durumu resme aktarılırken teknik ikinci planda kalabilmektedir. Renkleri en saf haliyle kullanan bu sanatçılar vahşi olarak adlandırılmışlardır. Munch başarıyı Almanya'da yakalamıştır. Almanların sanatı daha ifadeci olduğu bilinmektedir. İçe dönük duygusal yapıdaki toplumlar daha soyutlamacı, türde işler üretirler. Çünkü duygu soyuttur. İçe baktıkça soyut bir dünya ile karşılaşırız. Ruhun veya insanın özünün bir biçimi yoktur. İnsanın iç

* Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü Başkanı

** Latince ölümü hatırla, ölümlü olduğunu unutma anlamlarına gelen söz

bakış, iç gözlem (İntrospeksiyon) dediğimiz bu yanı düşünce-lerde de soyutlamalara yol açmaktadırlar. Çünkü 20. Yüzyılın şafağında bilim büyük adımlar atarken bile sanatçılar büyük gizemin çözülmesinin çok zor hatta imkânsız olduğunu fark etmişlerdir. Onlara göre insanın özünü anlamasının yolu dışa bakmaktan değil içe bakmaktan geçmektedir. Çünkü aslında bilim denen şeyin de teorisi bir soyutlamadan başka bir şey değildir. Bizler dış dünyayı ancak içimize bakarak çözelebilmekteyiz. Dışa dönük toplumlar yaşam coşkusuyla daha çok hissetmektedir. Çoğunlukla bu eğilim dış yapıyı araştırmak şeklinde kendini göstermektedir. Gustave Jung'un "insan ve Semboller" kitabında şöyle diyor: "Büyük sanatçı kişilikler "nesnenin gerisindeki varoluş"u saptamaya çalışıyorlardı. Aynı zamanda yapıtları bilincin ardındaki, hatta çok ender hallerde nesnesiz olan düşün ardındaki bir varoluşun dışavurumuydu". Bütün sanat tarihi boyunca ifadeci yapıtlara rastlanmıştır. Avrupa'nın da güney bölgelerinden de Goya, El Greco, Rosso Fiorentino gibi ifadeci sanatçılar çıkmıştır. Bunun temel nedeni insanın çektiği ıstırapların benzer olması ve tarihteki o bölgedeki olumsuz gelişmeler olabilmektedir. Ancak yurt dışına gönderilen veya kendi imkânlarıyla giden sanatçılarımız biçimsel olarak bu üsluplardan etkilenmekle beraber düşünce yapıları ve yaşam tarzları itibarıyla oranın sanatçılarından oldukça farklıdır. Hele Alman dışavurumcularının işlediği ölüm, hastalık, cinsellik gibi konuları onların gösterdikleri teknik cüretle işlemelerine neredeyse imkân yoktur. Alman dışavurumcuları bunu son derece duygusal bir şekilde yapmaktadırlar. Ve bu teknikte akademik bakan bir göz için haddince kusur vardır. Yeteneklerine rağmen duygularını aktarmak için bundan vaz geçmek risk barındırmaktadır. Çünkü yetersizlikle, kötü sanatçı olmakla suçlanabilmek hayli olasıdır. Alman sanatındaki deformasyon, saf renk kullanımı, yarım bırakılmışlık ve hamlık gibi özellikler akademik çevre için "Fazladır". Kirchner gibi Die Brücke (Köprü Gurubu) Alman dışavurumcuları mükemmellik peşinde değildir. Cumhuriyet öncesinde ve cumhuriyetin ilk yıllarında Almanya'ya giden öğrenciler Almanların ifadeci anlatımlarından etkilendiler. Bunun en tipik örnekleri Hans Hoffman'ın öğrencileri olan Zeki Kocamemi ve Ali Avni Çelebidir. Avrupa'nın sanat akımlarından etkilenen

bu genç sanatçılar batı tarzı yeni uygulamalarıyla tepki çekiyorlardı: "Bu yenilenme İstanbul sanat çevresinde çarpıcı bir etki uyandırıyor ve bu eğilimlere karşı tepkiler de doğuyordu" Tansuğ'un belirttiği gibi Paris'te bulunmuş Turgut Zaim gibi ressamlar bu etkilenmenin karşı tarafını belirlerler, Modernizmin getirdiği indirgemeci tavır zaten minyatür gibi sanatlarda mevcuttu. Fransız fovlarının kullandığı iki boyutluluk da öyle. Aslında bize daha yabancı olan uygulama üç boyut ve hacim yanılsaması yaratan klasik resimleme tarzıdır. Bu saydığımız sanatçılar soyutlamacı, ifadeci sanattan etkilenmiş ve eserlerinde bunu kullanmışlardır. Fakat Ali Avni Çelebinin resimlerinde hüznün, hastalık değil yaşam mutluluğu vardır. Bu yazıda örnek olarak seçilen Kelebek avcısı resminde figür neşe içinde kelekelerin peşinden koşmaktadır. Zeki Kocamemi, Ali Avni Çelebi gibi sanatçılar "mükemmel" derecede yetenekli oldukları için oralara gönderilmişlerdir. Oluşturmak istedikleri yapı çoğunlukla anıtsaldır. Zeki Kocamemi resmin bir "abide gibi örülmesinden" yanadır. Yani hem konular hem de teknik anlamında Alman dışavurumcularına yaklaşımlarını beklemek onlardan çok şey beklemek olurdu. Hastalıklı, sinirli, kaygılı, fırça izleri savruk, yarım etkisi bırakan Alman dışavurumcu resimlerine benzer örnekler yeni yeni oturmaya çalışan Türk üslubu için fazla sıra dışıydı. Ölüm, yabancılaşma, yalnızlık, hastalık gibi konuların Türk resminde oldukça az olduğunu görürüz. Sanatçılar kendi kişisel duygularını açık bir şekilde ortaya koymayı istememişlerdir. Sanatçının duygusunu resmettiği örneğin eserin kendi dışavurumunda anlamaya çalışırız. Kendi ruh durumunu sergileyen bir ifşadan kaçınılmıştır çoğunlukla. Bizim sanatımızda çok sonraki dönemlere kadar ana konusu ölüm ve mutsuzluk olan bir sanatçı çıkmamıştır. Türk resminde sanatçının kendi acizini, deliliğini ve hastalığını gösteren Van Gogh'un Kulağı Bandajlı Portresi gibi ikon bir oto portre bulunmamaktadır. Göreceli olarak yakın dönemlerde sanatçılar kendi bunalım ve kaygılarını tuvalle aktarmaya başladılar. Türk sanat tarihinin bu tarz dışavurumcu sanatçılara en yakın olan sanatçı Fikret Mualla'dır. Fikret Mualla'nın da hayatı acılarla doludur. Dışavurum bir çeşit katarsis'dir***. Onu Van Gogh'un hayat dolu manzaralarında da, canlı renklerin de de, kulağı bandajlı oto portresinde de görü-

*** Ruhsal anlamda arınarak sorun yaratan duygulardan kurtulma.

rüz. Sait Faik'in 'Harita 'da Bir Nokta' hikâyesinin sonunda karakter şöyle der: "Söz vermiştim kendi kendime: Yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da hırsdan başka ne idi? Burada namuslu insanlar arasında sakın ölümü bekleyecektim. Hırs hiddet neme gerekti? Yapamadım. Koştum tütüncüye, kâğıt kalem aldım, oturdum. Adanın تنها yollarında gezerken canım sıkılırsa küçük değnekler yontmak için cebimde taşıdığım çakımı çıkardım. Kalemi yonttum. Yonttuktan sonra tuttum öptüm. Yazmasam deli olacaktım." Dışavurumcu sanatçı da fırçasını özgürce kullanmazsa delirir. Kaya Özsezgin'in aktarımıyla "Abidin Dino'nun yerinde yorumuyla, Fikret Mualla, kendini çizgilerle tedavi ediyordu, sıkıntısını, acısını, korkusunu dışa vurmakla yetiniyordu. Onun gözü dünyaya açılan bir pencereydi". Türkiye'deki en başarılı sanatçılardan biri olan Mehmet Güleriyüz uygulamalarında dışavurumunda serbest renk ve biçimleriyle virtüözce boya kullanmakta veya desen yapmaktadır. Bunun ritme dönüşen bir güçte yorumlandığını söyleyebiliriz. Mehmet Güleriyüz Türkiye'deki dışavurum hareketi için şöyle diyor: "Dışavurum 60'lı yılların ortasından sonra Türkiye'de ilk özgün hareket olarak ortaya çıktı. Türkiye'deki hâkim güçlere ve onların politikalarına, militer baskıya karşı başkaldırının, kendini var etme çabasının ifadesiydi. Bireyin özelliklerini ve varlığını öne koyan, kendini ifade etmenin önündeki bağnaz engelleri aşma gayretinin kristalize görünümüydü. Biz de bu hareketi doğru yerine yerleştirme gereğine inanıyorduk. Tarihin her döneminde dışavurumcu sanatla karşılaşmaktayız. Kendini ifade etme ihtiyacı neredeyse insanın temel güdülerinden biridir. Norton'un belirttiği gibi bütün sanatlar ifadedir ve bu bizi insan yapan temel özelliklerden biridir. Bu ifade tarzı bazı sanatçılar tarafından Güleriyüz'ün belirttiği gibi üst perdelere taşınır ve sanat var olduğu sürece taşınacaktır da. Günümüzde yurt dışında uygulanan sanat gittikçe bireysel dışavuruma daha da yaklaşmaktadır. Ve dışavurum her dönem yeniden kendine ifade biçimi olarak yer bulmaktadır. Ülkemizde ise son zamanlarda gençlerin arasında akademik figüratif bir sembolizm oldukça yaygın olduğu gözüküyor. Alman dışavurumcularının yaptıkları eserlerdeki figürler "çirkin" özellikler sergilemektedir. Çirkin yapmak birçok ressam için tabu olduğu gibi eleştirmenler, galeriler ve koleksiyonerler için de tabudur. Çirkinlik de güzellik gibi insanın karşılaştığı doğal durumlardan biridir ve

onun da kendine göre bir estetiği vardır. Çirkin yapmaktan kaçınmamak sanatsal anlamda bir cürettir.

Zeki Kocamemi

Ali Avni Çelebi

Güney Avrupa ülkeleri güneşin verdiği yaşam enerjisiyle doludur. Güney Avrupa'da güneş daha parlak, insanlar daha sıcakkanlıdır. Aynı şeyi Türkiye için de söyleyebiliriz. Kuzeyin melankolik atmosferine daha ender rastlanmaktadır. Alman dışavurumcularının yaptığı gibi rengi solmuş, deforme, hastalıklı bir figür uygulamasına gelindiğinde sanatsal anlamda çelişki yaşamak hem sanat izleyicileri için hem akademisyenler için olasıdır. Kolaylıkla yapılan bir deformasyon ya da basitleştirme beceriksizlikle özdeşleştirilebilmektedir. Bu ilk öncülerin zamanında Avrupa'da bile yaşanmıştır. Almanya'da 19. Yüzyıl sonları ve 20. Yüzyıl'ın başlarında Fransa'dan gelen bu modern hareketin etkileri milli özellikleri bozan yabancı

Mehmet Gülerüz

işgalleri olarak algılanmıştır. Fakat Almanlar gerçekten Fransa'dan gelen bu etkiyi millileştirmeyi ve sanat tarihinin biricik bir parçası olan Alman Dışavurumculuğunu yaratmayı başarmışlardır. Yani ülke dışından alınan bir üslup konu ve işleyiş seçimiyle millileştirilmiştir.

Dışavurumculuğun Avrupa'da ortaya çıkma sebeplerinden biri bireyin, o dönemin gelişen ikiyüzlü burjuva ahlakı karşısındaki huzursuzluğu ve yeni idealler aramasıdır. Günümüzde deki dışavurumcular daha bireysel davranmaktadır. Georg Baselitz bir röportajında sizin ilk dışavurumcularla farkınız nedir sorusuna verdiği cevap, ilk kuşağın idealist olduğu ve dünyayı değiştirmek istediği şeklindedir. Türk resminin kendine göre dinamikleri vardır. Bu dinamikler bugün de devam etmektedir. Çirkin yapmayı göze almak, insanların kaçındığı negatif olarak adlandırılabilir konularla ilgilenmeyi istemek birçok sanatçının tercih etmediği bir tutumdur. İnsanlar artık daha çok gülmek, pozitif olmak, güzelliklerle karşılaşmak istiyorlar. Karanlık konulardan kaçınıyorlar. Fakat hayatın asıl yanı ölümdür. Hayatı bu kadar değerli kılan şey ölümün olmasıdır ve bu derin düşünmeyle ilgilidir. Van

Gogh'un bir portresindeki deforme elin her şeyiyle mükemmel işlenmiş bir 19. Yüzyıl akademisyeninin gösterişli figüründen farkı budur. Öyle olmasaydı Van Gogh'un adını William-Adolphe Bouguereau'nun adından daha az biliyor olurduk. O tamamen yüzeysel dış görünüşe odaklanmıştır. Dışavurumculuğun amacı ise derinlerdeki şeyleri ortaya çıkarmaktır. Sanat birbirinden etkilenmek zorundadır. Artık dünyada izole bir kültür oluşmasına neredeyse imkân yoktur. 90'lı yıllarda internet bu kadar yaygınlaşmamışken ancak yurt dışından gelen kitaplar vasıtasıyla dünyadaki sanatı öğrenebiliyorduk. Bugün ise dünya bir tık ilerimizdedir. Sanatçılar her türlü etkiye açık olmalıdır, çünkü onlar tarihe dönemin kültürünü yaratan kalıcı eserler bırakan parçaları olarak geçecektir. Türkiye'deki sanatçılar da dışavurumculuktan etkilenmişlerdir. Susan Sontag 'Örnek Bir Çilekeş Olarak Sanatçı' adlı eserinde şöyle diyor. "Sanatçının, zaten başarılı olan bir şeyi anımsatmayacak bir sözcük yazması(ya da bir imge yaratması, bir hareket yapması) hemen hemen olanaksızdır." Algıları açık olan sanatçılar başka kültürlerden aldıkları etkileri kendi bireysellikleri ve kültürleri içinde eritip başarılı yeni sanat eserleri yaratmayı başarırlar. Yaşamın trajik yönü birçok insan var olsa da mümkün olduğunca uzak durulması gereken bir -maalesef- gerçeklik olarak varlığını sürdürmektedir. Oysa insan varlığını anlamak ve kabullenmek için bu trajik yön ile yüzleşmeli onunla mücadele etmelidir. Duygularımızı, korkularımızı bastırmak ve onlardan kaçmak, bize yaptıkları etkileri ortadan kaldırmayacaktır. Her insanın bir makber zamanı vardır. Fiziksel olarak ölümsüzlüğün çaresi bulunsa bile insan yaşamdaki acıları göğüslemek için "ölmeden ölmek" ile karşı karşıya kalmalıdır. Bunu 17. Yüzyılda Flaman ustaların hayatın geçiciliğini ve beyhudeliğini anlatan vanitas resimlerinde görmekteyiz. 'Çünkü Zordur Sanat' da Reinier Maria Rilke Dışavurumun bir itiraf gibi olduğundan bahsediyor: "İç dünyanın sonsuz derinliklerinde gerçekleştiren olgunluğun bir itiraf gibi dışı vurumu her sanatın başta gelen amacıdır ve sanat yapıtı bunu dile getirmek için başvurulan bir bahanedir yalnızca." Türk resminde dışavurumcu sanatçılar kendi "bahane" lerini üretmektedirler. Sanat ruhun bir yansımasıysa her yerde kırılmaları, ruhun isyanını, değişimi isteyen sanatçılar ve sanat eserleri olacaktır. Türkiye'de de dışavurum yerini almıştır ve bundan sonra da olmaya devam edecektir.

“DEVLETİN GELECEĞİ GELECEĞİN DEVLETİ: 21. YÜZYILDA TÜRK DEVLET GELENEĞİ ÜZERİNE ÖNGÖRÜLER KONFERANSI” DÜZENLENDİ

24 Mart 2017 / İstanbul

Yükseköğretim Kurulu tarafından, devlet nosyonu ve yönetim gelenekleri üzerine insanlık tarihi içerisinde dünden bugüne şekillenen düşünce birikiminin değerlendirilmesi, Türkiye’yi 21. yüzyıl ve sonrasına taşıyacak etkin, işlevsel, güçlü bir yönetim modelinin kurucu, tanımlayıcı çerçevesinin analiz edilmesi amacıyla İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayhan Bıçak’ın konuşmacı olarak katıldığı “Devletin Geleceği Geleceğin Devleti: 21. Yüzyılda Türk Devlet Geleneği Üzerine Öngörüler “ adlı bir konferans düzenlendi.

İstanbul'da gerçekleştirilen konferansa YÖK üyesi Prof. Dr. Hayati Develi, YÖK Denetleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Gülfettin Çelik ve YÖK yetkililerinin yanı sıra İstanbul ve çevre illerdeki farklı üniversitelerden rektörlerimiz, dekan ve öğretim üyesi akademisyenler ile lisansüstü öğrenci ve araştırma görevlileri katıldı.

Toplantıda, içinde bulunduğumuz dönemde hem uluslararası arenada hem de Türkiye'de öne çıkan ve temel gündemi oluşturan "devletin yeniden nasıl teşkilatlandırılacağı, bu bağlamda devlet-toplum ilişkisinin nasıl kurulacağı, etkin yönetim modellerinin hangi kurumsal hatlar etrafında gerçekleştirilebileceği ve bu arada temsil mekanizmasının nasıl işlevselleştirilebileceği" gibi temel meseleler görüşüldü.

Bu güncel sorunlar halesini, insanlığın ve ülkemizin tarihi-toplumsal, fikrî-bilimsel birikiminden hareketle analitik bir düzeyde ele alındığı toplantı ile alternatif model arayışlarına akademik ve entelektüel bir şekilde katkıda bulunulmaya çalışıldı.

Prof. Dr. Ayhan Bıçak, konuşmasında, öncelikle devlet nosyonunu tanımlayan temel unsurlara değinerek, felsefe ve düşünce geleneği içerisinde devlet mefhumunun tanımlanma biçimlerini ele aldı.

Bu bağlamda devlet ve yönetim eksenli düşünce birikiminin geleneksel dünyadan modern zamanlara uzanan düşünsel izleklerini takip eden Bıçak, modern devleti, insanlığın yönetim biçimi ve siyasal iktidar organizasyonu bağlamında ulaştığı nihai nokta olarak işaretleyerek modern devletin taşıdığı karakteristik özelliklere, temel sorun ve açmazlara değindi.

Hem bu temel açmazlardan hem de modern toplumun gelecekte karşılaşacağı muhtemel sorunlardan hareketle, modern devletin gelecek formasyonu üzerine öngörülerde bulunan Prof. Dr. Ayhan Bıçak, bu noktada Türk devlet düşünce geleneğinin taşıdığı imkânlardan, ilke ve değerlerden hareketle Türkiye'yi geleceğe taşıyacak devlet modelinin temel kurumsal hatları üzerine tespitlere yer verdi.

“TÜRKİYE’DE MÜHENDİSLİK EĞİTİMİNİN NİTELİĞİNİN ARTIRILMASINA YÖNELİK YENİ AÇILIMLAR”

TOPLANTISI

28 Mart 2017/Ankara

Türkiye’deki Mühendislik eğitiminin niteliğinin bütün yönleri ile görüşülmesi amacıyla, Mühendislik Fakültesi Dekanları ile “Türkiye’de Mühendislik Eğitiminin Niteliğinin Artırılmasına Yönelik Yeni Açılımlar” toplantısı Yükseköğretim Kurulunda gerçekleştirildi.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında gerçekleştirilen toplantıya YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç, YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Hasan Mandal, Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanı Prof. Dr. Orhan Uzun ve Mühendislik Dekanları Konseyi (MDK) Genel Sekreteri Prof. Dr. Süheyda Atalay başkanlığındaki Konsey Üyesi olan mühendislik fakültelerinin dekanları katıldı.

Başkan Saraç toplantıda, yükseköğretim sisteminin “yaşayan, hızla gelişen, reel” iklimine uyum gösteren “dinamik” bir yaklaşımla hareket ettiğini anlattı ve hiçbir zaman “Yükseköğretim’de Reform Paketi” gibi, yasal düzenlemelere muhtaç ve bu nedenle sürüncemede kalacak devasa planlamalar yapmadıklarını vurguladı. Bunun yerine mevzuat ve hareket alanı içerisinde “ihtiyaç ve çözüm odaklı, ancak bir o kadar da geleceğe etki değeri yüksek” yaklaşımları hızla hayata geçirmeyi ilke edindiklerini ifade etti.

“Ülkemizde halihazırda 165 Üniversitede 180 Mühendislik Fakültesinde yaklaşık 1300 programda 78 farklı türde mühendislik eğitimi sunulmaktadır ve bu fakültelerimizden yaklaşık olarak her yıl 30-35 bin mezun verilmektedir. Dünya ölçeğindeki sayılara baktığımızda ise yaklaşık 6500 mühendislik fakültesinin bulunduğunu ve yıllık mezun sayısının ise 2-2.5 milyon düzeyinde olduğunu biliyoruz. Bunun anlamı küreselleşen dünyada kıyasıya bir rekabetin olduğudur. Ülkemizdeki mühendislik programlarından verdiğimiz mezunların yalnızca bölgede ve ülkede değil tüm dünyada rekabet edebilir ve istihdam edilebilir nitelikte olmasını arzu ediyoruz. Mühendislik fakültelerinin eğitim kalitesinin en önemli göstergesi mezunlarının istihdamı, kariyer gelişimleri ile toplum ve endüstride yarattığı algı olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, öğrencilerin öğrenim gördükleri süre içinde aldıkları eğitimin kalitesi ve üniversitenin, fakültenin ve ilgili programın öğrenciye kattığı değerler, yükseköğretim kurumunun sunduğu eğitim hizmetlerinin küresel standartlara ne kadar uyduğu ile ölçülmektedir.”

Son dönemde ise Mühendislik Dekanlar Konseyi olarak üzerinde çalışılan ve rapor olarak YÖK’e sunulan “mühendislik fakültesi ve mühendislik programlarının açılma aşamasında asgari standartlar, değerlendirme ve izleme

süreci”, “mühendislik programlarında ‘Çekirdek Müfredat (Çekirdek Eğitim Programı- ÇEP)’ oluşturulması” ve “Mühendislikte Yetkinlik Sınavı” konularında da YÖK olarak üzerlerini düşenleri yerine getireceklerini memnuniyetle ifade etmek istediğini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından “Türkiye’de Mühendislik Eğitiminin Niteliğinin Artırılmasına Yönelik Yeni Açılımlar” ana başlığı altında gerçekleştirilen sunumlara geçildi. Prof. Dr. Sayın Günay Anlaş “Mühendislik Fakültesi ve Mühendislik Programlarının Açılma Aşamasında Standartlar, Değerlendirme ve İzleme Süreci”,

Prof. Dr. Süheyda Atalay “Mühendislik Programlarında Çekirdek Eğitim Programı”,

Prof. Dr. Berna Dengiz ise “Mühendislikte Yetkinlik Sınavı” başlıklı sunumları gerçekleştirdi.

“

Türkiye’de Mühendislik Fakülteleri

Sayılar

180 Mühendislik Fakültesi
1300 Program

78 Farklı türde mühendislik eğitimi
her yıl 30 - 35 bin mezun

”

UÇAK VE UZAY BİLİMLERİ

✎ Prof. Dr. Cengiz HACIZADE, Y. Doç. Dr. Hayri ACAR*

Uçak Mühendisliği Bölümü, askeri ve sivil uçakların bakım ve onarım konuları ile Türkiye Uçak Sanayi'nin geliştireceği yeni tip uçakların tasarımı ve imalatı konularında mühendisler yetiştirmeyi, uçaklar ve havacılıkla ilgili araştırma ve uygulama çalışmalarını yürütmeyi amaçlamaktadır.

Uçak Mühendisliği Bölümü, 1941 yılında Makina Fakültesi bünyesinde uçak mühendisi yetiştiren bir dal olarak kurulmuş ve daha sonra 1944 yılında Makina Fakültesi'nin bir bölümü haline getirilmiştir. Bölüm, Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nin kurulmasıyla beraber bu fakülteye bağlanmıştır. Bölüm günümüze kadar yaklaşık 1800 mezun vermiştir.

Uluslararası İlişkiler: Eğitim-öğretim etkinliklerinin yanı sıra, Uçak Mühendisliği Bölümü yurtiçi ve dışındaki ilgili kuruluşlarla akademik ilişkiler kurarak, çeşitli konularda ortak araştırma çalışmaları yürütmektedir. ERASMUS Programı ile Almanya (RWTH Aachen), Hollanda (Delft Univ. Of Tech.), İngiltere (The Univ. Of Glasgow), İtalya (Poly. Torino) ve İsveç (Chalmers Univ. of Tech.) gibi Avrupa ülkelerinde bulunan üniversiteler ile anlaşmalar yapılmıştır ve her yıl lisans seviyesindeki ortalama 7 öğrenci öğrenimlerinin bir kısmını bu üniversitelerde almaktadırlar. Bölüm, ABET (Accreditation Board for Engineering and Technology) 2010 ölçütlerine göre değerlendirilmiş ve akredite edilmiştir.

İş Olanakları:

Uçak Mühendisliği hava içinde hareket eden uçak, helikopter, roket gibi araçlar ile silah sistemlerine ait mermi gibi yapıların tasarım ve geliştirilmesini amaçlayan bir mühendislik dalıdır. Bu mühendislik dalında, aynı zamanda, anılan araçların bakım, onarım ve işletimine ilişkin beceri geliştirebilmek için gerekli altyapı da kazanılmaktadır. Uçak mühendisliği, anılanların yanı sıra kara taşıtları gibi diğer endüstri dallarını ilgilendiren konularda da araştırma-geliştirme ve tasarım etkinliklerine katkıda bulunur. Dolayısıyla uçak mühendislerinin savunma ve uçak endüstrisinden otomotiv endüstrisine kadar uzanan geniş bir alanda iş bulma olanağı vardır. Bu çerçevede uçak mühendislerinin başlıca çalışma alanlarına ait bazı örnekler şöyle sıralanabilir:

- TUSAŞ – Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TAI)
- Türk Hava Yolları Teknik A.Ş. (Turkish Technic),
- Türk Hava Yolları A.Ş. (THY)
- TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş. (TEI)
- Hava İkmal Bakım Merkezleri (HİBM)
- TÜBİTAK Sage
- ROKETSAN
- ASELSAN
- Ticari Havayolu Şirkertleri
- Uçak Bakım Şirketleri
- Otomotiv sanayi
- Endüstri (Arçelik, Beko, Infotron , AEG, Bosch, Momen-tus ...)

*İTÜ, Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Uçak Mühendisliği Bölümü

- Kamu: Belediye, Bakanlık, Savunma Sanayi Planlama Koordinasyon Müdürlüğü, Devlet Planlama Teşkilatı, Sivil Havacılık Gn. Md.
- Üniversiteler, Hava Harp Okulu

Öğrenci Etkinlikleri:

Uçak ve Uzay Mühendisliği öğrencileri öğrenimleri boyunca sosyal yaşamlarını renklendirmek, havacılığa olan ilgilerini pekiştirmek, havacılık alanında çeşitli etkinliklerde bulunmak amacıyla 2 Ocak 2001 tarihinde Uçak Uzay Mühendisliği Kulübü'nü (UUMK) kurmuş ve daha sonra da uluslararası bir havacılık öğrencileri organizasyonu olan EUROAVIA'ya katılarak EUROAVIA-Istanbul kimliğini kazanmıştır. UUMK'nın bazı etkinlikleri; teknik geziler, toplantılar, seminerler, şenlikler, yarışmalar, çalıştaylar, kariyer günleri düzenlemektir. Bunların yanı sıra uçak ve uzay mühendisliği bölümü öğrencilerini uluslararası düzeyde temsil etmektedir.

ABD'de her yıl gerçekleştirilen radyo kontrollü bir insansız hava aracının tasarımı, üretimi ve uçuşunu konu alan uluslararası Tasarla/Yap/Uçur (AIAA Design/Build/

Fly, American Institute of Aeronautics and Astronautics) yarışmasına öğretim üyelerimizin danışmanlığında onsekiz yıldır katılan öğrencilerimiz başarılı dereceler almıştır. 2004 yılından beri üçüncü katılınan ve tüm tasarım ve üretimi öğrencilere ait olan AUVSI'nin (Uluslararası İnsansız Taşıt Sistemleri Kurumu) düzenlediği öğrenci insansız hava aracı yarışmasında başarılı dereceler alınmıştır.

“

TÜBİTAK'ın düzenlediği FORMULA-G güneş enerjili araç yarışmasına katılan ARIBA serisi arabaların aerodinamik tasarımları fakültemiz öğrencilerince yapılmıştır. 2006 yılında Arıba-2 aracı ile birinci; Arıba-1 aracı ile üçüncülük derecesi alınmıştır.

”

“

TÜBİTAK'ın 2016 yılından itibaren düzenlemeye başladığı Uluslararası İnsansız Hava Aracı Yarışması'na katılan öğrenci gruplarımız iki kategorili yarışmada her iki grupta da birincilik elde etmiştir.

”

Laboratuar Olanakları:

- Trisonik (Aerodinamik) Laboratuvarı
- Kompozit ve Yapı Laboratuvarı
- Kontrol ve Aviyonik Laboratuvarı
- Uzay Sistemleri ve Test laboratuvarı
- Model Uçak Laboratuvarı
- Yanma Laboratuvarı
- Uydu Kominikasyon Laboratuvarı
- Sayısal Akışkanlar Dinamiği
- Sanal Gerçeklik
- Tersine Mühendislik

Başlıca Araştırma Alanları:

- Teorik Hesaplamalı ve deneysel aerodinamik ve akışkanlar dinamiği

- Termal sistemlerin tasarımı ve iyileştirilmesi
- Yanma ve içten yanmalı motorlarda türbülans
- Süpersonik rüzgar tüneli teknolojisi
- Aeroelastisite
- İnsansız hava taşıtları
- Kompozit malzemeler
- Mekanik titreşimler ve yapısal dinamik
- Teorik Hesaplamalı ve deneysel yapısal analiz
- Yapısal tasarım
- Kontrol sistemleri: dijital, optimal, adaptif, akıllı, gürbüz, arıza toleranslı, yeniden şekillendirilebilir, pnömatrik-hidrolik
- Robot kontrolü
- Ölçme Sistemleri
- Aviyonik Seyrüsefer Sistemleri: yüksek doğruluklu, tümleştirilmiş, arıza toleranslı

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ

✎ Prof. Dr. Şeref Ateş*

Türkiye'yi, kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek amacıyla 2007 yılında 5653 sayılı Kanun ile kurulup 2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Vakfı; bugün 5 kıtada faaliyet göstermektedir.

Eğitim-öğretim faaliyetleri ile kültürel etkinliklerini "Enstitü" eliyle gerçekleştiren Vakfı; 7 yıl içerisinde Avrupa,

Asya, Ortadoğu, Uzakdoğu, Afrika ve Amerika'nın da aralarında bulunduğu geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Merkez teşkilatı Ankara'da bulunan Vakfın, 2016 yılı itibarıyla 40 farklı ülkede 50 Türk Kültür Merkezi bulunmaktadır.

Genişleme politikası kapsamında Vakfı; 2013 yılına kadar Balkanlar ve Ortadoğu bölgelerine yönelmiş iken, 2013 ve 2014 yıllarında Avrupa bölgesine ağırlık vermiştir. Enstitümüz 2015 yılında, kültür merkezimiz bulunmayan önemli başkentlerde kültür merkezi açmayı hedeflemiş olup, 2016 yılında "2023 Vizyonu" çerçevesinde Amerika

*Yunus Emre Enstitüsü Başkanı

kitası, Sahra Altı Afrika ve Orta Asya'yı öncelikli bölgeler olarak belirleyerek çalışmalarını bu minvalde yürütmektedir.

Yunus Emre Enstitüsü; Vakıf Kanununda tanımlanan Türk dilini tanıtmaya ve öğretmeye amacını; yabancılara Türkçe öğretimi için materyal geliştirme, yurt dışında Türk Kültür Merkezlerinde açtığı Türkçe kursları ve uyguladığı uluslararası Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) yoluyla gerçekleştirmektedir. Enstitünün 2009 yılında 200 kişiyle başlayan Türkçe öğretim faaliyetleri günden güne artmış olup, bugün Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezlerinde Türkçe öğrenen kişi sayısı 48.000'e yaklaşmıştır.

Ayrıca Enstitümüzce hayata geçirilen "Türkçenin İkinci Yabancı Dil olarak Okutulması Projesi" kapsamında Bosna-Hersek, Karadağ, Gürcistan, Ürdün, Fas, Polonya, Hollanda, Japonya, Mısır ve Romanya'da; ilköğretim, orta-öğretim ve yükseköğretim seviyelerinde yaklaşık 9.000 öğrenci ikinci yabancı dil olarak Türkçe öğrenmektedir.

Bunlara ek olarak; "Türkçe Yaz Okulu Projesi" kapsamında yabancı öğrencilerimizi ülkemizin farklı şehirlerinde ağırlayarak, onların Türkçeyi ve Türk kültürünü yerinde görmeleri ve yaşamaları sağlanmaktadır. 2016 yılında "Türkçe Yaz Okulu" kapsamında 46 ülkeden 540 öğrenci ülkemizde ağırlanmıştır.

Enstitünün eğitim-öğretim faaliyetlerini destekleyici bir başka aracı ise "Türkçenin Sesi Radyosu"dur. 2015 yılında Enstitü tarafından kurulan internet tabanlı Radyo; dil

seviyeleri gözetilerek hazırlanan ve yayınlanan programlarla dil öğretimine büyük katkı sağlamaktadır. (İnternet Sitesi: www.turkceninsesi.yee.org.tr)

Türkçe eğitim-öğretim faaliyetlerine ek olarak Enstitümüz bünyesinde kurulan Sınav Merkezi tarafından öğrenmenin ölçme ve değerlendirmesi yapılmaktadır. Enstitümüz Sınav Merkezince geliştirilen "Türkçe Yeterlilik Sınavı (TYS)" uluslararası geçerliliği bulunan bir sınav olup yılda 3 defa uluslararası ölçekte eş zamanlı uygulanmaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü; kendisine atfedilen Türk kültürünü ve sanatını tanıtmaya misyonunu ise, hayata geçirdiği kültür-sanat faaliyetleri ile Türk kültürünü ve sanatının aktarımını sağlayıcı büyük projeler yoluyla gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, festivaller, sergiler, atölye çalışmaları, sanat kursları, konserler, söyleşiler ve sempozyumlar gibi birçok etkinlik gerçekleştirmektedir. Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezlerimizde 2009 yılından bugüne yaklaşık 5000 kültür-sanat etkinliği hayata geçirilmiş olup, Türk kültürü ve sanatının 500.000'den fazla kişiye ulaşması sağlanmıştır.

"Geleneksel Türk El Sanatlarının İhyası Projesi" kapsamında 2000 kursiyere, telkari, kazaziye gibi sanatlarla ilgili eğitim verilmiştir. Kütüphanecilik alanında Enstitü; "Türkiye Kütüphaneleri Projesi" kapsamında dünyanın farklı şehirlerinde yaklaşık 2000 kitaptan oluşan kütüphaneler kurmaktadır. Ve bunlara ek olarak "Kültürel Mirasın Yeniden İnşası Projesi" kapsamında Osmanlı Türkçesi, Arapça ve Farsça yaklaşık 10.000 yazma eser ile 5.000 matbu eser dijital ortama aktararak dünyanın istifadesine sunulmuştur.

Enstitümüzün T.C. Başbakanlık TİKA'dan devraldığı "Türkoloji Projesi" kapsamında bugün itibarıyla 39 ülkede 71 üniversite ile "Türkoloji Projesi İşbirliği Protokolü" imzalanmış bulunmaktadır. Protokol kapsamında Türk Dili ve Edebiyatı/Türkoloji Bölümleri ile Türkçe kurslarına Türkiye'den öğretim elemanları görevlendirilmekte ve yerel akademisyenlerin alanla ilgili akademik çalışmaları teşvik edilmektedir. Bu bağlamda, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı için gerek Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

üzerinden, gerekse harici olarak toplam 69 öğretim görevlisi görevlendirilmiştir. Projenin başından bu yana ulaşılan öğrenci sayısı yaklaşık 15.000'dir.

Enstitümüzün yukarıdaki anılan görev alanlarına ek olarak, kültürel ve kamu diplomasisi alanlarında da çalışmaları bulunmaktadır. Enstitü, aralarında Polonya, Tayvan, Güney Kore, Filipinler, Singapur, İsveç ve Macaristan'a ek olarak Yunus Emre Enstitüsü temsiliyle Türkiye'nin de bulunduğu 10 ülkenin kamu ve kültür diplomasi kurumlarından oluşan ve 23 Ekim 2014'te Seul'de kurulan Küresel Kamu Diplomasi Ağı'nın (Global Public Diplomacy Net/GPDNet) dönem başkanlığını (2016-2019) yürütmektedir.

Enstitünün kültürel diplomasi alanındaki bir başka önemli çalışması ise "Yunus Emre Enstitüsü Kültürel Diplomasi Akademisi"dir. Kültürel Diplomasi Akademisi günümüzde hızla küreselleşen dünyada, bireyler, kurumlar ve devletlerin birbirine çok daha entegre olması, bilginin çok daha hızlı ve etkili kullanılmasına ihtiyaç duyulması, uluslararası bağları, ülkeler ve insanlar arasındaki hoşgörü destekleyen birincil enstrümanın kültürel diplomasi

olarak kabul görmeye başlamış olmasından beslenerek, Enstitü tarafından 2016 yılında kurulmuştur. Enstitü; "Yunus Emre Enstitüsü Kültürel Diplomasi Akademisi" vasıtasıyla faaliyetlerine akademik bir boyut kazandırmayı hedeflemektedir. Enstitü bu kapsamda "Yunus Emre Enstitüsü Kültürel Diplomasi Akademisi"nin ilk faaliyetini 2016 Kasım ayında, Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezlerinde müdür olarak görev yapan personele yönelik gerçekleştirmiştir.

Enstitümüzün vitrini olarak adlandırabileceğimiz, "Yunus Emre Enstitüsü Bülteni" ve ".tr Dergisi" adlı Kurumsal İletişim Müdürlüğünce hazırlanan ve yayınlanan iki süreli yayını bulunmaktadır. Yunus Emre Enstitüsü Bülteni; Enstitümüzün yurt içi ve yurt dışı faaliyetleri ile Türk Kültür Merkezlerimizin yurt dışındaki faaliyetlerini duyurmak amacıyla iki ayda bir yayınlanmaktadır. ".tr Dergisi" ise; Enstitünün kültür-sanat ağırlıklı süreli yayınıdır. İki ayda bir yayınlanan dergide; Türkiye'de gerçekleşen sanatsal faaliyetler, uluslararası sanat etkinlikleri, sinema, konser, sergi gibi faaliyetlerin yanı sıra çağdaş Türk edebiyatı ve kültür tarihini de kapsayıcı metinler okuyucunun ilgisine sunulmaktadır.

BASINDA YÖK

YÖK Başkanı'ndan Avrupa'ya tepki

İzmir'de konuşan Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac, Hollanda ile yaşanan diplomatik krize değinerek, Avrupa'nın tavrına tepki gösterdi. Sarac, Avrupa'da yaşananların utanç verici olduğunu belirterek, "Sayın vatandaşlarımızın vatanlarında"

Türk akademisi adına Hollanda'yı kınıyoruz

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde düzenlenen söyleşide yaptığı konuşmada, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya ve heyetinin Hollanda'da yaşadıklarına tepki gösterdi. Prof. Dr. Sarac, "Yaşanan tüm bu dayatmalar ve nezaketsiz engellemeleri, uy- si adına da kınadığımızı ifade etmek isterim" dedi.

görünebilir olmanın yetkin olmaktan geçmekte. Bu nedenle yeni YÖK olarak bölgesel misyon farklılıkları ile yürüten üniversiteler olabileceği gibi araştırma üniversitelerine teşvik ediyoruz" diye konuştu.

Kalite kuruluna meclisten destek
Yeni YÖK'ün kalite odaklı çalışmaları için meclisten destek

"BİN/BİR DOKTORA" HEDEFİ İÇİN DÜĞMEYE BASILDI

YÖK tarafından...

YÖK Başkanı Sarac, "Gelecek 10 Yıl İçin Güçlü Nesiller Yetiştirme Projesi'nin başlatıyoruz. Bu öğrencileri, 2000/2000 YÖK doktora Bursu mali olarak destekleyeceğiz. Bin ve bir doktora işi."

daki maksadımız aslında endüstriye de sanayiye de bir doktoralı iş gücü, doktoralı insan gücü kazandırmak. Bu proje Türkiye'nin projesi. Yeni YÖK olarak ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayacak bu büyük adımla gurur duyuyoruz" dedi.

Doktora seferberliği

AVRUPA DURUMA SESSİZ

Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac, Hollanda ile yaşanan diplomatik krize değinerek, Hollanda'nın tutumuna ve Avrupa ülkelerine tepki gösterdi. İzmir'de Dokuz Eylül Üniversitesi'nde konuşan Prof. Dr. Sarac, "Hak ve özgürlükler konusunda utanç verici gelişmeler yaşandığını görüyoruz. Avrupa ülkelerinin bu duruma sessiz kaldığını ifade etmek isterim. Sayın bakanlarımızın vatandaşlarımızla buluşmalarının engellendiği, Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın bu duruma sessiz kaldığını ifade etmek isterim. Sayın bakanlarımızın vatandaşlarımızla buluşmalarının engellendiği, Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın bu duruma sessiz kaldığını ifade etmek isterim."

Sanatçı ve yazar Kocatepe, Akdeniz, İzmir'de konuşan Prof. Dr. Sarac, "Hak ve özgürlükler konusunda utanç verici gelişmeler yaşandığını görüyoruz. Avrupa ülkelerinin bu duruma sessiz kaldığını ifade etmek isterim. Sayın bakanlarımızın vatandaşlarımızla buluşmalarının engellendiği, Sayın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın bu duruma sessiz kaldığını ifade etmek isterim."

Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya, bi ve destek için toplanan toplantıda, kullanıldığını bütün dünya nezaketsiz engellemeleri, Hollanda'ya kınadığımızı ifade etti.

YÖK BAŞKANI:

Mühendislik fakültelerinde yenilikler yapacağız

Mühendisliğe YÖK Ayarı

YÖK Başkanı Prof. Yekta Saraç mühendislik eğitiminin kalitesini iyileştirecek

DİPLOMA DENKLİK BAŞVURUSU 'E-DEVLET'TE

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulu, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olan öğrencilerin diploma denklik başvuru işlemlerini kısa sürede bitirebilmeleri ve takip edebilmeleri için "Denklik kapısı" üzerinden "Denklik" hizmetini başlattı. FETÖ örgüt üyelerine Türkiye iddiaları üzerine hareketten alınan diploma denklik başvurusunun aşamaları "e-devlet" sisteminin turkiye.gov.tr/yok-denlik adresinden işlemleri üç-dört ayda bitecek.

2 bin kişiye bin 500 lira doktora bursu

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), "Türkiye'de her bin kişiye bir doktoralı insan" hedefiyle başlatılan programla öncelikli olarak alanda 2 bin öğrenciye 500 lira "YÖK" bursu doktora programları için açıklandı.

bin 550 lira burs verilecek.

DOKTORALİ CAVİLA

BURS YÖK'TEN

1.000 kişiden 1'i doktora yapacak

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Türkiye'deki doktoralı insan sayısını artırmak için başlattığı program kapsamında, öncelikli olarak belirlenen alanda 2.000 öğrenciye aylık 1.500 lira burs verecek. YÖK'ün kararı doğrultusunda belirlenen 53 üniversiteye doktora bursu başvurusu

Denklikte yeni sistem

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulu (YÖK), yurtdışındaki üniversitelerden mezun öğrencilerin diploma denklik durumunu öğrenebilmeleri için 'e-devlet' kapısı üzerinden 'Denklik Başvurusu Sorgulama' hizmeti başlattı. Buna göre 13 Haziran 2016'dan

sonra YÖK'e yapılan tüm diploma denklik başvuruları yeni yazılıma yüklenerek e-devlet'e aktarıldı. Yaklaşık 5 bin diploma denklik başvuru işlemi artık e-devlet sisteminde yer alan 'Denklik Başvurusu Sorgulama' sekmesinden takip edilebilecek.

'Diploma sorgulama' tüm kurumlara açılıyor

TÜRKİYE'nin en kapsamlı diploma sorgulama dönemi için düğmeye basılıyor. Sahte diplomayla ilgili neredeyse tüm bakanlıklarda mevcut personele inceleme başlatılırken, kurumların daha hızlı harekete geçmesi istenildi. Kamu kuru personelinin dipki kontrol edebilmesi işime geçmesine artık geleneksel olduğu "Yükseköğretim Sorgulama Sistemi"

YÖK Başkanı Saraç **YÖKDİL** adaylarına başarı diledi

ANKARA (AA) - Yükseköğretim Kurulu Başkanı Yekta Saraç, YÖKDİL adaylarına başarı diledi.

Saraç, YÖKDİL sınavına girecek adaylara başarı diledi. YÖK'ten yaptığı açıklamada, Saraç, sosyal medyadan YÖKDİL adaylarına başarı diledi.

ALANA ÖZGÜ DİL SINAVI GELİYOR

YÖK, doktora ve doçentlik için alana özgü dil sınavı yapacak. "YÖKDİL" adı verilen yeni sistemle; fen ve mühendislik, sosyal ve beşeri bilimler, sağlık alanlarında dil yeterliliği belirlenecek. Akademiklerin uzun yıllardır alan bazlı sınav talebi olduğunu hatırlatan YÖK Başkanı Yekta Saraç, YÖKDİL'i şöyle anlattı: "Mevcut YDS'nin yanında adayın fen ve mühendislik, sosyal ve beşeri bilimler (güzel sanatlar da dahil), sağlık olmak üzere 3 alanda dil yeterliliğini belirlemeye yönelik YÖKDİL Sınavı süreci başlatıldı. Sınav sorularının hazırlanması süreci Ankara Üniversitesi, sınavın organizasyonu ve uygulanması Anadolu Üniversitesi tarafından yapılacak. YÖKDİL ilk kez 5 Mart'ta tek oturumla 30 ilde gerçekleştirilecek. Bu dönem için sınav sonuçları gelecek dönemler için kullanılacak."

Ukrayna ile yükseköğretimde işbirliği

UKRAYNA ve Türkiye arasında yükseköğretimde işbirliğine yönelik anlaşmalar imzalandı. YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç ile Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanı Lilia Hrynevych, Yükseköğretim Kurulu ile Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanlığı arasında imzalanan mutabakat zaptında; nükleer enerji ve teknolojileri, iki ülke

işbirliğine yönelik imzalanan mutabakat zaptında; nükleer enerji ve teknolojileri, iki ülke

YÖK'ten iki uluslararası anlaşma

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile Pakistan ve Ukrayna'daki yükseköğretim kurumları arasında stratejik iş birliğini öngören mutabakat zaptları imzalandı.

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç, önceki gün Pakistan Yükseköğretim Komisyonu (HEC) Başkanı Prof. Dr. Mukhtar Ahmed'in başkanlığında, Gökçeada'da, Türkiye ile Pakistan arasında yükseköğretimde işbirliğini öngören ve geçen yıl Nisan ayında Pakistan'da imzalanan anlaşmanın "uygulama belgesi" niteliğini taşıyan mutabakat metni imzaladı.

PAKİSTANIN AKADEMİK KADROLARINI TÜRKİYE YETİSTİRECEK

HEC ile imzalanan mutabakat belgesi ile yaklaşık 500 Pakistanlı öğrenci, Pakistan hükümeti bursu olarak Türkiye'deki üniversitelerde doktora eğitimi yapabilecek. Anlaşma ile Pakistan üniversitelerinin gelecekteki akademik kadrolarının Türkiye'de yetiştirilmesi de sağlanıyor olacak. Ayrıca iki ülke arasında yükseköğretimde odaklı yeni girişimlerin başlatılması konusunda mutabakat halinde. Pakistan'ın seçilmiş üniversitelerine Türkiye'deki teknolojik deneyimlerin paylaşılması, ortak araştırma merkezlerinin kurulması ve HEC personelinin YÖK tarafından yükseköğretimde odaklı konularda eğitime yönelik programlar düzenlenmesi de mutabakatla yer aldı. Saraç, ayrıca dilin Ukrayna Başbakanı Volodimir Groysman'ın Başbakan Rinali

Yıldırım'ın resmi ziyareti kapsamında, YÖK ile Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanlığı arasında yükseköğretimde stratejik iş birliğini öngören mutabakat zaptına, Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanı Lilia Hrynevych ile birlikte imza atıldı. Yekta Saraç'ın geçen yıl Mayıs ayında ziyarette üzerinde gerçekleştirildiği resmi ziyarete üzerinde imza mutabakatı kalan ve dönüştürülen imza altına alınan mutabakat zaptı, özellikle nükleer enerji bilimi ve teknolojileri, nükleer enerji güvenliği ile havacılık ve uzay teknolojileri programları konusunda iş birliğini öngörüyor. Imzalanan mutabakat zaptı kapsamında iki ülkenin yükseköğretim kurumları arasında öğrencilerin ve öğretim elemanlarının eğitim, staj ve araştırma hareketliliğinin, kısa süreli araştırma programlarına katılmasının, eğitim materyallerinin değişiminin teşvik edilmesi sağlanacak. Her iki ülkedeki yükseköğretim kurumları arasında mevzuat hükümlerini uyum olarak lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde, bilim ve teknoloji, nükleer enerji bilimi ve teknolojileri, nükleer enerji güvenliği ile havacılık ve uzay teknolojileri

programları olmak üzere ortak diploma programlarının açılması, uygulanması ve geliştirilmesi teşvik edilecek. Mutabakat zaptı kapsamında iki ülke, mevzuatları çerçevesinde birbirlerinin yükseköğretim kurumlarına lisans ve lisansüstü seviyelerinde öğrenci gönderimi ve kabulünü destekleyecek. Her iki ülkenin yükseköğretim kurumlarında Türkiye dil eğitimi için öğretim üyesi ve okutman atayarak karşılıklı olarak da mutabakat zaptında yer aldı.

KIRIM'DA UKRAYNA'YA TAŞINACAK ÜNİVERSİTE AKADEMİK DESTEK

Kırım'da bulunan ve Ukrayna'ya taşınacak olan üniversitelere, akademik bilgi, deneyim paylaşımı ve kısa süreli akademik personel hareketliliği vasıtasıyla destek olunması da anlaşmada yer verilen konular arasında bulunuyor. Öte yandan, Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanı Hrynevych, imza töreni sırasında Yekta Saraç'ın ziyaret ederek, Başkan Saraç ve YÖK Başkanı Vekili Prof. Dr. Hasan Mandal ile görüşti. Görüşme de Lilia Hrynevych'e Türk yükseköğretimde işbirlik sunum yapan Saraç, "Yeni YÖK" olarak ilk kez imza atıldığını projeler hakkında da bilgi verdi.

KPSS'de oturum ücretleri belli oldu

ÖSYM Yönetim Kurulu'nca, KPSS Alan Bilgisi sınavlarında oturum başına 40 lira ücret alınmasına karar verildi. ÖSYM Yönetim Kurulu'nca, KPSS Alan Bilgisi sınavlarında oturum maliyeti arttırılarak beşerliye amacıyla, çoklu oturumlu sınav yapma yöntemi, test başında zaman farklılaşması ve beşerliye test uygulanması ile bunlara bağlı ücretlendirme yaklaşımlarında değişiklikler yapıldı. Kararı göre, KPSS alan bilgisi sınavı 27-28 Mayıs 2017 tarihlerinde üç oturum halinde yapılacak, her oturumda üç alan testi uygulanacak, oturum başı ücretlendirme yapılacak, oturum başına ücret 40 lira olacak.

AKADEMİK CAMİAYA 'YÖKDİL SINAVI'

villardır akademik dünya, ya-
Lana Azatlı olması

YÖK Başkanı'ndan başarı mesajı!

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç, İskenderun Teknik Üniversitesi'ni ziyaretinde hafta sonundaki 2017'nin ilk YÖK

YÖK GAZZE'DEN ÖĞRENCİ DEĞİŞİMİ İSTİYOR

YÖK Başkanı Prof. Yekta Saraç, İsrail'in Ankara Büyükelçisi Eitan Naeh'i kabulünün ardından Twitter adresinden görüşmenin içeriğini paylaştı. Saraç, Büyükelçi'nin görüşmede iki ülke üniversiteleri arasında işbirliği tesis edilmesi yönündeki düşüncelerini aktardığını belirterek, "Kendilerine Gazze İslam Üniversitesi'nin özellikle sağlık alanında Türk yükseköğretimince desteklenmesinde kolaylaştırıcı rol oynaması yönündeki görüşlerimizi ifade ettik. 2012'de YÖK Başkanvekili iken, bir grup YÖK üyemiz ile birlikte Gazze'deki yükseköğretim geliştirilmesi ve Türkiye'deki üniversitelerle program ve öğrenci değişimi yapılması ile ilgili fikir alışverişinde bulunmak üzere bargo altındaki Gazze'ye gitmiş, oradaki yükseköğretim durumunu incelemiştik" dedi.

YÖKDİL Sınav sonuçları açıklandı

Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil (YÖKDİL) Sınavı sonuçları açıklandı. **Yükseköğretim** tarihinde alana özgü ilk dil sınavı olan ve 5 Mart'ta düzenlenen YÖKDİL Sınavı...

YÖKDİL'in kapsamı genişliyor

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulundan (YÖK)

YÖKDİL
lık
Eği
ma
Uz
duy

YÖK'te 'Yeni görüşler yeni hedefler' toplantısı

21. Yüzyılda **Yükseköğretimde** 'Yeni Görüşler-Yeni Hedefler' konsepti ile başlatılan toplantının açılışında konuşan **YÖK Başkanı** Saraç, güçlü ve kaliteli kıtlesel eğitim yapan üniversitelere ihtiyaç olduğunu belirterek insan gücü ve araştırmanın önemine vurgu yaptı.

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç, 21. Yüzyılda **Yükseköğretimde** 'Yeni Görüşler-Yeni Hedefler' konsepti ile başlatılan toplantının açılışında konuşarak, güçlü ve kaliteli kıtlesel eğitim yapan üniversitelere ihtiyaç olduğunu belirterek insan gücü ve araştırmanın önemine vurgu yaptı.

Doktora yap desteği kap

Türkiye'de her bin kişiden biri doktora yapacak. **YÖK** projesiyle doktora insan gücünün artırılması için ön...

Rekor başvuru

YÖK

YÖK'ün, 'alana özgü' dil yeterliliğini belirlemeye yönelik ilk dil sınavı olan YÖKDİL'e başvuru süresi sona erdi. **YÖK Başkanı** Prof. Dr. Yekta Saraç, YÖKDİL Sınavı'na yaklaşık 100 bin başvuru yapıldığını söyledi.

'EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE GÜNCELLEME' ÇALIŞTAYI

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulu'nun (**YÖK**) koordinasyonunda, eğitim fakültelerindeki lisans programlarını güncelleme çalıştayları Ankara'da gerçekleştirildi. İlki geçen yıl 6-8 Ekim'de yapılan çalıştayın ikincisi de 17-18 Mart'ta **ODTÜ** ile Hacettepe ve **Ankara Üniversitesi** Eğitim Bilimleri Fakültesi'nin ev sahipliğinde düzenlendi. Çalıştayda, 25 ayrı komisyonda eşzamanlı program güncelleme çalışmaları düzenlendi. Çalıştayda...

ayda oluşturulan taslak lisans programları, 20-23 Nisan'da düzenlenecek Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde eşzamanlı oturumlarda 25 ayrı komisyonda tartışmaya sunulacak. 1997 ve 2006 yıllarında da benzeri yapılan ve **YÖK**'ün koordinasyonunda yeniden başlatılan güncelleme süreçlerinin tamamlanmasının ardından öğretmen yetistirme alanlarında...

İSTEDİĞİ ÜNİVERSİTEDE OKUYACAK **ŞEHİT ÇOCUĞU** **ÖZEL ÖĞRENCİ**

ŞEHİT ÇOCUKLARI ARTIK **ÖZEL ÖĞRENCİ**

İstediği fakülteye gitme ayrıcalığı!

ŞEHİT ÇOCUKLARINA YÖK'TEN KONTENJAN

YÖK Başkanı Saraç, şehit asker ve polislerle 15 Temmuz şehitlerinin çocuk ve yakınlarına özel öğrenci statüsü vereceklerini söyledi. Buna göre bu öğrencilerin...

Sehit yakınına **ÖZEL ÖĞRENCİ** **STATÜSÜ**

YÖK tarafından "özel öğrenci" kabul edilen şehit aileleri talep etmeleri halinde istedikleri üniversitede öğrenim görebilecek.

K

ARAR, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında, yurt içi ve yurt dışındaki şehit olan Emniyet Genel Müdürü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Tuzla Silahlı Kuvvetleri personeliyle 15 Temmuz'da şehit düşen vatandaşların yakınlarını kapsıyor.

DIPLOMA ASIL KURUMDAN

Şehitlerini emirleri için puan partı aramayacaklarını bildiren **YÖK Başkanı** Saraç, şunları söyledi: "Şehit düşen vatandaşların üniversitelerinde kayıtlı eş ve çocukları talepleri halinde, 2017-2018 eğitim öğre-

tim döneminden itibaren devletleri üniversitelerinde özel öğrenci statüsünde öğrenim görebilecek. Şehitlerimizin yakınlarının rahat bir ortamda belediye başkanları yanında, belediye başkanları da daha yüksek puanlı öğrenci alan bir **YÖK** kurulumunda eğitim öğretim görmeleri mümkün sağlayacağız. Özel öğrenci statüsü olmayan benzeri bu öğrenciler, sosyal hakları gözetmek için de diplomaları, kayıtlı oldukları üniversitelerden alacaklar. Fakülte ailelerinin bulunduğu illerde üniversitelerde eğitim görebilecekler. YÖK üniversiteleri için de ayrı düzenli bir kurumu olacak."

• KEMAL GUNUS İSTANBUL

Devlet bizi yalnız bırakmadı

YÖK kararı şehit yakınları tarafından sevinçle karşılandı. 15 Temmuz şehitlerinin yakınları **YÖK** kararını **YÖK** Başkanı Saraç'ın aldığı karar memnuniyetle karşıladıklarını söyledi. Kararın...

Şehit çocuklarına özel statü

Vatanı için canını feda edenlerin istediği üniversitede öğrenim görebilecek

●YÖK, şehit yakınlarına 'özel öğrenci' statüsü getirdi. Bu karar ile üniversitelere kayıtlı şehit eş ve çocukları talep etmeleri halinde istedikleri üniversitede öğrenim görebilecek. Puan kısıtlamasının olma-

03

Şehit çocukları 'özel öğrenci' olabilecek

...sınır ötesi harekâtlarda ve 15 Temmuz'da şehit olanların üniversitelerdeki ... olarak özel öğrenci statüsünde öğrenim görebilecek

NKARA AA

SINAVLAR
REFERAN
ERTELEM

Şehit çocuklarına müjdeli haber

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Yekta Sarı, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında, hem yurt içi hem de yurt dışındaki terörle mücadele sırasında şehit olan zımmiyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve İSK personeli ile 15 Temmuz darbe girişiminde şehit düşen vatandaşların üniversitelerde kayıtlı eş ve çocuklarının talepleri halinde, 2017-2018 eğitim öğretim döneminden itibaren istedikleri üniversitelerde özel öğrenci statüsünde öğrenim görmelerine ilişkin bir karar...

Şehit ailelerine 'özel öğrenci' statüsü

YÖK yeni dönemde şehit eş ve çocuklarına istedikleri üniversitelerde eğitim

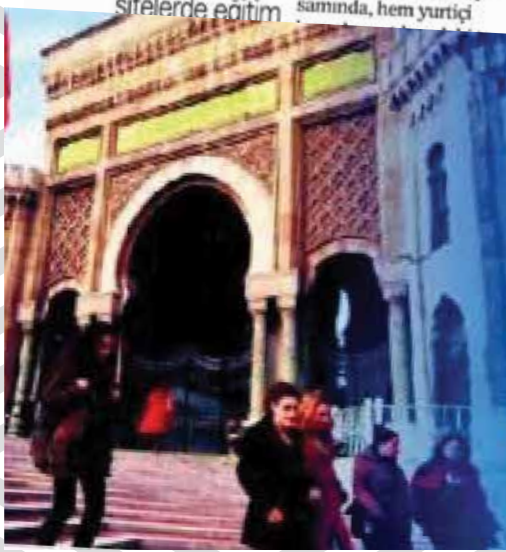
Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Yekta Sarı, şehit yakınları için önemli bir karar aldıklarını belirterek şöyle konuştu: Terörle Mücadele Kanunu kapsamında, hem yurtiçi

Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile 15 Temmuz darbe girişiminde şehit düşen vatandaşların üniversitelerde kayıtlı eş ve çocuk-

öğrenci statüsünde öğrenim görmelerine ilişkin bir karar aldık. PUAN ŞARTI ARANMAYACAK Sarı, özel öğrencilik statüsüne ilişkin, "Şehit yakınlarının kazandıkları bölümlerle aynı

Vakıf üniversitelerinde de GEÇERLİ OLACAK

YÖK Başkanı Sarı, alınan kararın vakıf üniversiteleri için de

ÖZEL ÖĞRENCİ STATÜSÜ VERİLDİ Şehit çocuklarına üniversitede tercih şansı

19

“YÖK ATLAS” GÜNCELLENDİ

bilgilerinin yer aldığı YÖK Atlas Sistemi, geçen yılın ÖSYS verileri de eklenecek şekilde güncellendi. Adaylar, YÖK'ün programı sayesinde

İstanbul'da vakıf üniversitesi kurmak zorlaştırıldı

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) vakıf üniversitesi kurma şartlarında değişiklik yaptı. Buna göre, vakıf üniversitesi kurulabilmesi için üç yükseköğretim bölgesi için ayrı ayrı koşullar belirlendi. İstanbul'da yeni bir üniversite kurmak zorlaşırken, Ankara ve İzmir gibi büyükşehirler dışındaki iller için ise kolaylaşacak.

Vakıf üniversiteleri mütevelli heyet başkanları ise bu kararı destekleyerek, böylelikle hem büyükşehirlerdeki üniversite yığılmasına engel olunacağını hem de bölgesel kalkınmaya katkı sağlanacağını belirtti.

YÖK yetkililerinden alınan bilgiye göre, Türkiye'deki 71 vakıf yükseköğ-

retim kurumu, vakıf üniversitelerinin kurulmasında daha önceki düzenlemelerde vakıf üniversitesi açılması için il bazında herhangi bir ayırım yapılmıyordu.

YÖK Genel Kurulu'nda, vakıf üniversitelerinin kurulmasında üç bölge belirlendi. Bölge 1'de yükseköğretim niteliği ve bölgeyle birli-

TEK

YÖK'ün tüm bölge

İstanbul ol

Adayların gözdesi sağlık ve hukuk

Geçen yılki Ölçme Seçme ve Yerleştirme Sınavı sürecinde 2 milyon 575 bin kişi tarafından kullanılan YÖK Atlas Sistemi'ne ilişkin veri analizlerine göre ila-

Geçen yılki Ölçme Seçme ve Yerleştirme Sınavı sürecinde 2 milyon 575 bin kişi tarafından kullanılan YÖK Atlas Sistemi'ne ilişkin veri analizlerine göre ila-

versitelerinin adaylar tarafından daha çok incelendiğini de ortaya koydu. Buna göre, lisans düzeyinde 104

YÖK Atlas güncellendi

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından, üniversite sınavlarına girecek adayların doğru tercih yapabilmesini sağlamak amacıyla oluşturulan YÖK Atlas Sistemi, geçen yılın ÖSYS verileri

En gözde alan sağlık, hukuk

YÖK üniversite adaylarının tercihlerini açıkladı. En gözde alanlar hukuk ve tıp. En çok ilgiyi devlet İstanbul

Üniversite hayalinin gözdesi tıp ve hukuk

Tercih rehberi YÖK Atlas'ın verilerine göre, lisans düzeyinde üniversite tercihi yapacak adaylar, binlerce program arasında en çok hukuk, tıp ve diş hekimliğini araştırıyor.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından, 28 Mart'ta Yükseköğretim Geçiş Sınavı (YGS) sonuçları açıklanmadan önce üniversite adaylarının meslek eğilimleri belirlendi. YÖK'ün geçen yıl hizmete sunduğu ve 2,5 milyon üzerinde adayın ziyaret ettiği üniversite tercih rehberi YÖK Atlas Programı Atlası (YÖK Atlas) verilerine göre, geçen yıl lisans düzeyinde üniversite tercihi yapacaklar, binlerce üniversite programı arasında en çok hukuk, tıp ve diş hekimliği pro-

ramlarını araştırdı. BİN 578 FAKÜLTE YÖK Atlas Sistemi'ni yurt içi ve dışındaki bir fakülte ve yükseköğ-

ADAYLARIN GÖZDESİ HUKUK, TIP VE DİŞ HEKİMLİĞİ

YÖK geçen yıl hizmete sunduğu ve 2,5 milyon üzerinde adayın ziyaret ettiği üniversite tercih rehberi Yükseköğretim Program Atlası (YÖK Atlas) verilerine göre, 2016'da lisans düzeyinde en çok 'hukuk', 'tıp' ve 'diş hekimliği' programları incelendi.

Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) üç alan

Suriyeliler eğitim sistemine dahil oldu

MUSTAFA Kemal Üniversitesi'nde YÖK tarafından düzenlenen "Türk Yükseköğretim Sistemi Suriyeli Öğrenciler" konulu uluslararası konferansta Türkiye'de okuyan ve gelecek yıllarda okuyacak Suriyeli öğrencilerin Türk yükseköğretim sistemine entegrasyonu ve uyum sorunlarına çözüm önerileri ele alındı. YÖK Başkanı Yekta Sarac, konferansta, göç Suriyelilerin yükseköğretim sistemine dahil olmaları sürecinde atılan adımları değerlendirdi ve bir sonraki adım olarak öğrencilerin, onları veren devletler arasında gelecek yönlük en önemlisinin, eğitim bütçelerine

YÖK SURIYELİ ÖĞRENCİLERİ TARTISACAK

Üniversitelerde 15 bin Suriyeli eğitim alıyor YÖK tarafın Yükseköğretim konulu uluslararası Mustafa Kemal Konferansı yıllarda ok

Suriyeliler için YÖK'te yeni birim

Türkiye'de

15 bin Suriyeli üniversitede

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac, 2016-2017 döneminde üniversitelerde 15 bine yakın Suriyeli öğrenci okuduğunu belirtti. "Bunlardan 1.149'u

'SURIYELİ GENÇLER BİZİM SORUMLULUĞUMUZDA'

Türk Yükseköğretim Sistemi Suriyeli Öğrenciler konferansı Hatay'da düzenlendi. YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac, Suriyelilerin milli eğitim sistemine entegrasyonunda önceliğin ilk ve orta öğretime verilmesi gerektiğini söyledi.

AYŞEGÜL KAHVECİOĞLU Hatay
Türk Yükseköğretim Sistemi Suriyeli Öğrenciler konferansı Hatay'da düzenlendi. Konferansta Türkiye'de okuyan Suriyeli öğrencilerin yükseköğretim sistemine entegrasyonu ele alındı.

gerekli ve tabii gerekçelerle de içerde yapıldıkları toplumların sorunları ve politika- ların devreye girmediği. Sağ- lıkla ilgili konulara

Gaziantep Üniversitesi
birinci sırada
Sarac, "Türkiye Burden" kavramında Türkiye'de eğitim gören Suriyeli öğrenci sayısının 2016-2017 öğrenim yılında 15 bin 473'e ulaştığını, Türkiye'deki üniversitelerde ise 15 bine yakın Suriyeli öğrencinin okuduğunu bildirdi. Buradan hareketle Sarac, Suriyeli öğrencilerin Türkiye'deki yükseköğretimdeki Suriyeli öğrencilerin eğitimini desteklemek için üniversitelerimiz Suriyeli öğrencilerimizin eğitimi için çalışmaktadır. Öğrenci üniversitemizin bin 600 öğrenci ile Gaziantep Üniversitesi, bin öğrenci ile Gaziantep Üniversitesi, 927 öğrenci ile Gaziantep Üniversitesi'ne."

Türkiye'deki üniversitelerde 15 bine yakın Suriyeli öğrenci eğitim alıyor, öğretim elemanı sayısı 392'ye ulaştı

YÖK açıkladı
Üniversitelerde 15 bin Suriyeli var
Yüksek Öğretim Kurumu Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac'ın verdiği bilgiye göre;
■ Türkiye'deki üniversitelerde 15 bin Suriyeli öğrenci var. ■ 5 bini kız öğrenci.
■ Suriyelilerin en fazla olduğu üniversiteler sırasıyla; Gaziantep, İstanbul, Karabük Üniversitesi ■ Öğrencilerin 2 bini vakıf üniversitelerinde. ■ Üniversitelerde 400 Suriyeli akademisyen var.

Müzik Üniversitesi yolda

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulu (YÖK)

başkanları, akademisyenler, konservatuvarlarda alanında çalışma yapan

Başkanlığınca, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kurulan "Müzik Üniversitesi" için ilk adım olarak arama konferansı düzenlenecek. YÖK açıklamaya göre, 5 Nisan'da yapılacak konferans müzik ve sahne sanatları

Anadolu'ya vakıf Üniversitesi kolaylığı

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulu (YÖK) vakıf üniversitesi kurulması için gerekli şartlarda değişiklik yaptı. Türkiye'deki 71 vakıf yükseköğretim kurumunun 47'si İstanbul'da bulunuyor. Bu sayede vakıf üniversitelerinin kurulması ve mevcut olanların

'Müzik Üniversitesi' için arama konferansı

YÜKSEKÖĞRETİM Kurulu (YÖK) Başkanlığı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde kurulacak "Müzik Üniversitesi" için ilk adım olarak arama konferansı düzenlenecek. YÖK'ten yapılan yazılı açıklamada, "Müzik Üniversitesi için ilk adım atılıyor"

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Müzik Üniversitesi kurmaya hazırlanıyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayesinde kurulacak üniversitenin alt yapısının oluşturulması için YÖK

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) için vakıf mal varlığına sahip diğer gruplara göre

Türk Müzik Üniversitesi kuruluyor

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan'ın talimatı üzerine "Müzik Üniversitesi" için ilk adım atılıyor. **Yükseköğretim Kurulu (YÖK)**, üniversitenin kurulması için 5 Nisan'da "arama konferansı" düzenleyecek. Geleneksel temeller üzerine kurulacak

üniversite Türk sanat ve halk müziği, Türk din musiki ile popüler müzik başta olmak üzere Türk kültür ve tarihini yansıtacak. YÖK'ün, müzik alanında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'nü alan Prof. Dr. Erol Piriak'ın başkanlığında Türk

Müzik Üniversitesi kurulması için yapılacak konferansa, müzik ve sahne sanatları ile eğitim fakültelerinin müzik ve müzik eğitimi bölüm başkanları, akademisyenler, konservatuvarlarda çalışma yapan sanatçılar, Türk din musiki ile ilgili bölümlerin öğretim

elemanları katılacak. Üniversite için, Türkiye ve dünyadan alanının en iyi hocaları bir araya gelecek. Rektöründen asistanına tüm personelin müzisyen olacağı üniversitede, usta sanatçıların da ders vermesi planlanıyor. ■ Gamze KOLCU/ANKARA

konferansta Müzik Üniversitesi'nin yapılabilecekleri ele alınacak.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı 06539 Bilkent / Ankara-Türkiye
Telefon: +90 (312) 298 70 00 **Faks:** +90 (312) 266 47 59
www.yok.gov.tr

